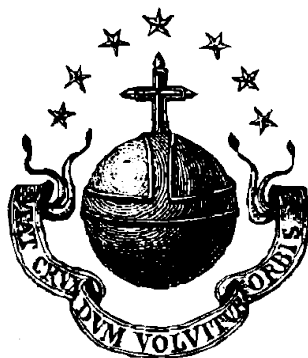

PRAVILA KARTUZIJEANOV

1. - 4. knjiga Pravil

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine.....	2
1. poglavje: Uvod v Pravila Kartuzijanov.....	4
2. poglavje: Gvigoovo prporočilo samotarskega življenja.....	5
Prva knjiga: Menihi v klavstru	
3. poglavje: Menihi v klavstru.....	7
4. poglavje: Življenje v celici in molku.....	8
5. poglavje: Opravila v celici.....	10
6. poglavje: Varstvo klavzure.....	11
7. poglavje: Abstinenca in post.....	13
8. poglavje: Novinci.....	14
9. poglavje: Magister - učitelj novincev.....	16
10. poglavje: Zaobljube.....	17
Druga knjiga: Menihi - laiki	
11. poglavje: Menihi - laiki.....	20
12. poglavje: Samota.....	21
13. poglavje: Klavzura.....	22
14. poglavje: Tišina.....	24
15. poglavje: Delo.....	25
16. poglavje: Abstinenca in post.....	27
17. poglavje: Novinci.....	28
18. poglavje: Zaobljube.....	30
19. poglavje: Donacija.....	31
20. poglavje: Vzgoja bratov.....	32
Tretja knjiga: Skupnost	
21. poglavje: Liturgično občestvo.....	35
22. poglavje: Življenje v skupnosti.....	36
23. poglavje: Prior.....	38
24. poglavje: Posvetovanje.....	40
25. poglavje: Vikar in antikvior.....	41
26. poglavje: Prokurator.....	42
27. poglavje: Bolniki.....	43
28. poglavje: Uboštvo.....	44

29. poglavje: Gospodarstvo.....	45
30. poglavje: Ustaljenost.....	47

Četrta knjiga: Red

31. poglavje: Vodstvo Reda.....	49
32. poglavje: Kanonični obisk - vizitacija.....	51
33. poglavje: Spreobrnitev življenja.....	53
34. poglavje: Naše mesto v Cerkvi.....	54
35. poglavje: Pravila.....	55

1. poglavje: Uvod v Pravila kartuzijanov

Milost našega Gospoda JEZUSA KRISTUSA,
ljubezen BOGA OČETA in
občestvo SVETEGA DUHA
naj bo z vami vsemi. Amen.¹

1. V hvalo Božje slave je Kristus, Očetova Beseda, že v davnih časih po Svetem Duhu izbiral ljudi, da bi jih napotil v samoto in jih tako z intimno ljubeznijo zbral okrog sebe. Temu klicu je sledil tudi učenik Bruno, ki je v letu Gospodovem 1084. s šestimi tovariši prispel v samoto Kartuzije in tam postavil bivališče. Ti možje in njihovi nasledniki so pod vodstvom Svetega Duha vztrajali² na tem kraju in si izoblikovali svojevrsten način samotarskega življenja, ga po izkušnjah vedno bolj izpopolnjevali ter ga, ne s pisano besedo, marveč z živim zgledom predajali na novo prihajajočim rodovom.

Šele na ponovne prošnje drugih samotarskih naselbin, ustanovljenih po vzoru Kartuzije, je njen peti prior Gvigo sestavil opis usmeritve in ureditve življenja v Kartuziji. Vse te naselbine so ga sprejele kot zgled in vzor ter se odločile, da jim postane vodilo in ravnilo življenja pa vez ljubezni v nastajajoči družini. Predstojniki naselbin s kartuzijansko usmeritvijo so priorje in sobrate v Kartuziji dolga leta prosili, naj se pri njih, v Kartuziji, sestane občni zbor - kapitelj. Končno se je pod priorjem Antelmom sešel prvi generalni kapitelj, kateremu so se za vselej podredile vse hiše, tudi matična hiša Kartuzija. V istem času so se za kartuzijansko usmeritev odločile tudi častite sestre iz Prebajóna v Provansi. Tako je nastal naš Red.

2. Odtlej je generalni kapitelj v teku stoletij oblikoval kartuzijansko življenje, upošteva pri tem stare izkušnje pa nove razmere, ter tako utrjeval in razvijal našo ustanovo. Stalno in skrbno prilagajanje naših običajev pa jo je sčasoma obremenilo z mnogimi odredbami. Zato je generalni kapitelj v letu Gospodovem 1271. vse dotedanje gradivo - Gvigove Običaje, odredbe generalnih kapitljev in še razne izkušnje Kartuzije - zbral v enoto in objavil »Antiqua Statuta«, t. j. »Stara Pravila«. Tem so leta 1368. pridružili še druge dokumente, imenovane »Nova Statuta«, t. j. »Nova Pravila«. Leta 1509. so jim dodali nova besedila, z imenom »Tertia Compilatio«, t. j. »Tretja Sestava«.

V času tridentinskega cerkvenega zbora so te tri zbirke pravil združili v eno samo enoto, ki jo imenujemo »Nova Statutorum Collectio«, t. j. »Nova zbirka Pravil«. Njeno tretjo izdajo je papež Inocenc XI. odobril »in forma specifica« (v posebni obliki) z apostolsko konstitucijo »Iniunctum nobis«.³ Pregledano in s predpisi tedaj veljavnega Zakonika cerkvenega prava usklajeno novo izdajo je, zopet v posebni obliki, odobril papež Pij XI. z apostolsko konstitucijo »Umbratitem«.⁴

3. Po naročilu Drugega vatikanskega cerkvenega zbora smo se lotili duhu koncilskih odlokov prilagojene prenove našega načina življenja, vendar tako, da se »najzvesteje ohrani naša ločenost od sveta in vaje, lastne kontemplativnemu življenju«.⁵ Tako je generalni kapitelj leta 1971. odobril Obnovljena Pravila, potem ko so bila ob sodelovanju vseh članov Reda pregledana in popravljena.

Da pa bi se ta Pravila ujemala z Zakonikom cerkvenega prava, objavljenim leta 1983., smo jih znova pregledali ter razdelili na dva dela. Prvi del - vsebuje prvo, drugo, tretjo in četrto knjigo Pravil -

¹ 2 Kor 13, 13.

² Sv. Bruno, Pismo Raulu, 10.

³ 27. marca 1688.

⁴ 8. julija 1924. AAS 1924, str. 385.

⁵ 2 Vat, R 7.

sestavljajo OSNOVNA VODILA (Konstitucije) REDA. Mi, skromni bratje, Andrej, prior Kartuzije, in drugi člani generalnega kapitlja leta 1989, torej odobravamo in objavljamo ta Pravila.

Nočemo pa, da bi prejšnja Pravila, zlasti najstarejša, zašla v pozabo. Četudi nimajo več zakonite veljave, naj s svojim duhom prevevajo sedanje redovne navade.

4. Končno vse člane našega Reda, učitelje in učence, vzpodbujamo ter jih pri usmiljenem in dobrotljivem Bogu, ki je kartuzijanski zbor in družino tako nežno podpiral, vodil in branil od začetka do danes in nam obilno naklanjal vsa sredstva na poti k našemu zveličanju, prosimo: Vsakdo naj si prizadeva z vso možno hvaležnostjo izpolnjevati dolžnosti svojega poklica in tako odgovarjati na očetovsko radodarnost in dobrohotnost Gospoda, našega Boga. To pa bomo spolnjevali, ako se bomo trudili ravnati se po redovni navadi, kot nam jo izročajo ta Pravila, s tako zvestobo in vnemo, ki bosta omogočali v skladu s temi navadami prav in primerno poučiti in vzgojiti človekov zunanji jaz. Potem bomo mogli v notranjem jazu prizadevneje iskati, hitreje najti in popolneje ohranjevati obličje samega Boga. In uspeh tega bo, da bomo z Božjo pomočjo vse bolj rasli na poti k popolni ljubezni, ki je cilj našega izvolitvenega stanu in sploh vsega meniškega življenja, ter tako dosegli večno srečo.

2. poglavje:

Gvigovo priporočilo samotarskega življenja

1. Menihi, ki so priporočali samoto, so hoteli izpričati tajno skrivnost svoje bogate izkušnje, ki jo popolnoma spoznajo edinole blaženi nebeščani. V samoti se namreč uresničuje velika skrivnost, zakrament Kristusa in Cerkve, katere odlični primer je blažena Devica Marija. Ta skrivnost je v celoti navzoča na dnu sleherne verne duše, samota pa ji pomaga do večjega izraza.

V pričujočem poglavju, ki ga povzemamo iz Gvigovih Običajev,⁶ bomo torej nanizali nekaj iskrivih misli iz duhovne zakladnice moža, ki mu je Sveti Duh poveril nalogo prvega zakonodajalca našega Reda. Četudi naš peti prior razlaga Sveto pismo alegorično, na star način, nam njegove besede, ako jih prav razumemo, vendarle odkrivajo vzvišeno resnico, ki nas povezuje z našimi očeti v uživanju iste milosti.

2. V priporočilo samotarskega življenja, ki smo bili vanj na svojski način poklicani, ne bi radi veliko govorili, ker vemo, koliko so ga priporočali mnogi sveti in modri možje, in to s tako avtoriteto, da nismo vredni stopati po njihovih sledih.

3. Saj vam je znano iz Stare, zlasti pa iz Nove zaveze, da božjim izbrancem razodetje bolj pomembnih ter vzvišenih skrivnosti večinoma ni bilo dano takrat, ko so bili v vrvežu množic, ampak takrat, ko so bili na samem. Kadar so ti božji izbranci želeli o čem globlje premišljevati ali neovirano moliti ali pa se z duhovnim vzponom odtegniti posvetnemu, so se povečini izmaknili človeškim oviram in poiskali ugodno okolje v samoti.

4. Naj navedemo nekaj takih primerov. Izak je šel sam premišljevati na polje, kar si lahko mislimo, da ni bilo slučajno, ampak je bila taka njegova navada. Jakob je odposlal pred seboj vse in ostal sam. Gledal je Boga iz obličje v obličje. Bil je tako srečen, da je dosegel poleg bogastva tudi spremembo imena na bolje in prejel v tistem trenutku na samem več kot v vsem življenju med ljudmi.⁷

5. Sveto pismo nam tudi pričuje, kako zelo so cenili samoto Mojzes, Elija in Elizej in kako so se jim v njej bolj in bolj razodevale Božje skrivnosti. Med ljudmi so bili v neprestani življenjski nevarnosti, na samem pa jih je obiskoval Bog.⁸

⁶ Cons. Cart., 80. Toda št. 10 tega poglavja je bila dodana šele v Novi zbirki.

⁷ Prim. 1 Mz 24, 63; 32, 24-32.

⁸ Prim. 2 Mz 24, 18; prim. 1 Kr 19, 4-14; prim. 2 Kr 4, 9-11.

6. A tudi Jeremija, napolnjen z božjo grožnjo, obsedi na samem. Kar prosi, da bi njegova glava prejela v dar zalogo vode, njegove oči pa naj bi postale solzni vir, s katerim bi objokoval pobite sonarodnjake; zraven tega pa si želi na kraj, kjer bo mogel neovirano vztrajati v tem svetem opravilu: »*Kdo mi poišče zavetišče za popotnike v puščavi?*«, si govori, kot bi hotel reči, da tega ne more početi med ljudmi v mestu; s tem pa tudi pokaže, kakšna ovira za milost solza je navzočnost tovarišev. In ko pravi: »*Dobro je tiho čakati na božje odrešenje*« - temu opravku spet kar najbolj pomaga samota -, dodaja: »*Dobro je za moža, če nosi jarem že od mladih nog.*« S tem prav posebno spodbuja nas, saj smo se skoraj vsi napotili še mladi v to usmeritev. Končno še dostavi: »*Samotar bo sedel in molčal, kajti dvignil se bo iznad sebe*«, s tem pa označi skorajda vse, kar je v tej naši ustanovi najboljšega: počitek in samota, tišina in hrepenenje po nebeških vrednotah.⁹

7. Kaj takšna šola napravi s svojimi učenci, pokaže nato z besedami: »*Lice bo nastavil tistemu, ki ga bije; nasitil se bo s sramoto.*«¹⁰ V prvem delu stavka zablesti kar največja potrpežljivost, v drugem pa najgloblja ponižnost.

8. Tudi Janez Krstnik - večjega od njega, pohvalno pravi Odrešenik, žena ni rodila¹¹ - je otipljiv dokaz, kako varna in koristna je samota. Janez se ni zanašal na božjo napoved, da bo že v materinem telesu napolnjen s Svetim Duhom in da bo v Elijevem duhu in moči pripravljaj pot Kristusu Gospodu. Nič mu ni pomenilo, da se je takorekoč čudežno rodil in da so bili njegovi starši svetniški. Ne, pobegnili je iz človeške družbe, zavedajoč se njene nevarnosti, in si izvolil kot varno bivališče samotno puščavo;¹² dokler je prebival sam v odljudnem kraju, se mu ni bilo treba bati smrtnih nevarnosti. Koliko kreposti in zaslug si je nabral tam, se je pokazalo ob Kristusovem krstu in potem, ko je sprejel smrt, da se izkaže pravica. Kajti v samoti je dozorel v moža takega kova, da je edino on bil vreden krstiti Kristusa, vir vse krstne milosti, in se za resnico ni zbal ne ječe ne smrti.

9. Sam Jezus, Bog in Gospod, ki mu za rast v kreposti ni bila potrebna skritost in mu te rasti ni mogla zavirati javnost, je šel, da bi nam dal zgled, v samoto, preden je začel oznanjati in delati znamenja. Tam se je postil in pustil preskušati s skušnjavami. Sveto pismo nato tudi poroča, kako se je umaknil množici učencev in šel sam na goro molit. In še bolj prepričljiv zgled, kako primerna je samota za molitev, nam je dal neposredno pred trpljenjem, ko je pustil apostole in šel sam molit. Ni želel moliti med tovariši, čeprav so bili to njegovi apostoli.¹³

10. Tu ne smemo molčé preko skrivnosti, ki zasluži ravno med nami največjo pozornost, da je namreč Gospod in Zveličar človeškega rodu hotel sam dati živi in prvi zgled naše ustanove, ko je v samoti opravljal molitve in notranje vaje, ko je s postom, bedenjem in drugimi spokornimi dejanji mrtvičil telo ter z duhovnim orožjem premagoval skušnjave sovražnika naših duš.

11. Vi sami premislite, koliko so v samoti duhovno napredovali sveti in častitljivi očetje Pavel in Anton, Hilarion, Benedikt in nešteto drugih. Ugotovili boste, da samota - bolj kot katero koli drugo okolje - pospešuje uživanje ob psalmodiji, vnemo za branje svetih knjig, gorečnost v molitvi, poglobljanje v meditacijo, zanos kontemplacije in očiščujoči dar solzá.

12. Nikar pa ne ostanite pri teh nekaj zgledih, ki smo jih navedli v pohvalo naše življenjske usmeritve. Nabirajte si marveč vedno novih primerov, bodisi v sodobnem življenju bodisi na straneh Svetega pisma.

⁹ Prim. Jer 15, 17; 9, 1-2; Žal 3, 26-28.

¹⁰ Žal 3,30.

¹¹ Prim. Mt 11, 11.

¹² Prim. Lk 1, 15-17. 80.

¹³ Prim. Mt 4, 1-11; 14, 23; 26, 39-44.

- Prva knjiga - MENIHI V KLAVSTRU

3. poglavje: Menihi v klavstru

1. Očetje ustanovitelji našega Reda so šli za lučjo z vzhoda, se pravi, da so se ravnali po zgledih starih samotarjev, ki so, ob še svežem spominu na Kristusovo odrešilno trpljenje, napolnili puščave in tam v prostovoljnem uboštvu samotno živeli.¹⁴ Kakor ti morajo tudi menihi v klavstru, ki hodijo po isti poti, bivati v odljudnih krajih¹⁵ in v tihih celicah, do koder ne segata hrup sveta in šum samostana; predvsem pa se morajo sami izogibati glasovom tega sveta.

2. Kdor neomajno vztraja v celici ter se ji privzgoji, si bo prizadeval, da bi bilo njegovo celotno bivanje ena sama, neusahljiva molitev.¹⁶ V ta pokoj pa ne more stopiti nihče, kdor ni bil prej izurjen v naporu hudega boja, tako v trdotah, ki jih prenaša v hoji za Križanim, kot v preizkušnjah, s katerimi ga obiskuje Gospod in ga preizkuša kot zlato v talilniku.¹⁷ Ko bo tako s potrpljenjem v trpljenju očiščen, po vztrajnem premišljevanju Svetega pisma ohrabren in okrepcan ter po milosti Svetega Duha uveden v globine lastnega srca, ne bo več Bogu le služil, ampak mu bo popolnoma pripadal.¹⁸

3. Menihu pa je potrebno tudi nekaj ročnega dela, ne samo zaradi kratkotrajnega razvedrila duha, marveč predvsem zato, da se telesno podredi splošnemu človeškemu zakonu in si ohrani ter veča veselje za duhovna opravila.¹⁹ Za ročno delo potrebne stvari sme imeti v celici, da mu jih ni treba iskati izven nje. Celico smemo namreč zapustiti le, kadar se zbiramo v križnem hodniku (klavstru) ali v cerkvi;²⁰ ali tudi v primerih, ko je izhod iz celice dovoljen po splošnih določilih. Vendar velja: kolikor strožja je usmeritev življenja, ki smo jo ubrali, toliko bolj smo dolžni v duhu uboštva ravnati z vsem, kar uporabljamo. Kajti če hočemo biti kdaj deležni Kristusovega bogastva, se moramo ravnati po zgledu njegovega uboštva.²¹

4. Ljubezen do Gospoda, molitev in vnetost za samoto so vez ednosti med patri; vsi naj se izkazujejo kot Kristusovi učenci po imenu, pa tudi v dejanju. Zato naj si prizadevajo za medsebojno ljubezen; naj bodo enega duha, drug drugega naj voljno prenašajo; radi naj si odpuščajo, če ima kdo kaj zoper koga, tako da bodo enodušno in soglasno častili Boga.²²

5. Patri naj se tudi zavedajo tesne vezi, ki jih v Kristusu združuje z brati. Radi naj priznavajo, da se brez bratov ne bi mogli z neskajeno molitvijo darovati Gospodu v počitku in tišini celice. Pomnijo naj, da nosijo čast duhovništva v službi Cerkvi, zlasti tistim njenim udom, ki so jim najbližji, to je, bratom v lastni hiši. Patri in bratje naj tekmujejo v medsebojnem spoštovanju pa živijo v ljubezni, ki je vez popolnosti ter temelj in vrh vsakega Bogu posvečenega življenja.²³

¹⁴ Prim. Viljem od sv. Teodorika, Pismo bratom na Božji gori, PL 184, 310.

¹⁵ Prim. Sv. Bruno, Pismo Raulu, 4.

¹⁶ Prim. Kasijanovi Razgovori 10, 7.

¹⁷ Prim. Mdr 3, 6.

¹⁸ Viljem od sv. Teodorika, prav tam, PL 184, 311.

¹⁹ Prav tam, PL 184, 322.

²⁰ Prim. Cons. Cart., 28. 6.

²¹ Prim. Gvigo I, Pismo o samotarskem življenju, 6.

²² Prim. Rim 12, 16; 15, 6; prim. Kol 3, 13.

²³ Prim. Rim 12, 10; prim. Kol 3, 14.

6. Dolžnost priorja je, da kot živo znamenje nebeškega Očeta izkazuje ljubezen vsem svojim sinovom, menihom v klavstru kot tudi menihom laikom, ter jih v Kristusu povezuje v eno samo družino, da bo, kot pravi Gvigo, vsak naš samostan resnično kartuzijanska Cerkev.²⁴

7. To občestvo je zakoreninjeno in osredinjeno v obhajanju svete evharistije,²⁵ ki je učinkovito znamenje edinosti; je pa tudi središče in vrhunec našega življenja ter potnina našega duhovnega izhoda, ko se v samoti pod Kristusovim vodstvom vračamo k Očetu. Sicer pa v celotnem bogoslužju Kristus moli za nas - kot naš Duhovnik, in moli v nas - kot naša Glava, tako da moremo v njem prepoznati naše glasove, v nas pa njegov glas.²⁶

Med nočnim bedenjem je naše molitveno bogoslužje po starodavni navadi precèj raztegnjeno, pa vendar razsodno odmerjeno. Psalmidija tako hrani našo notranjo zbranost, da se moremo v ostalem času brez naveličanosti ali utrujenosti posvečati tihi molitvi.

8. Po starodavnem običaju - v njem vidimo čudovit dar božje dobrote - je pri nas sleherni menih v klavstru določen za služabnika oltarja. V tem se izkazuje tista harmonija med duhovniškim in meniškim posvečenjem, o kateri pričuje papež Pavel VI.²⁷ Saj menih po Kristusovem vzoru postane hkrati duhovnik in žrtev, v prijeten vonj Bogu;²⁸ in ko se pridružuje Gospodovi daritvi, postaja deležen nedoumljivega bogastva njegovega Srca.

9. Ker je naša ustanova v celoti naravnana h kontemplaciji, mora kar se da vestno varovati svojo odmaknjenost od sveta. Izvzeti smo iz kakršnekoli dušnopastirske službene dolžnosti, najsi bo potrebnost dejavnega apostolata še tako nujna,²⁹ zato da moremo izpolnjevati lastno nalogo v okviru Kristusovega skrivnostnega telesa.

Marta naj kar ima svojo hvalevredno službo, ki ji pač ne manjka skrbi in težav. Pusti pa naj sestro, ki se kot prilepljena drži Kristusovih stopal, kjer vsa zagledana Vanj prepozna Bogá, si ostri duhá, se z molitvijo vrača v globino srcá, posluša v sebi Gospodov glas; in tako more, četudi le v zastrtem odsevu, okušati ter spoznavati, kako dober je Gospod; obenem pa prosi milosti za Marto in vse njene sodelavke. Ima pa na svoji strani ne le nadvse pravičnega sodnika, marveč tudi najbolj zvestega branilca, samega Gospoda, ki njeno usmerjenost ne samo zagovarja, ampak celo priporoča, ko pravi: »*Marija si je izvolila najboljši del, ki ji ne bo odvzet.*« S temi besedami jo opravičuje od vključevanja v Martine skrbi in težave, najsi bodo še tako boguvšečne.³⁰

4. poglavje: Življenje v celici in molku

1. Posebno veselje in smoter našega poklica je bivanje v samoti in tihoti celice. To je sveta zemlja, kraj, na katerem se kot človek s prijateljem pogosto pogovarja Gospod s svojim služabnikom.³¹ Tukaj se zvesta duša kajkrat združuje z Božjo Besedo, nevesta z Ženinom; tu se nebesa stikajo z zemljo, božje s človeškim.³² Potovanje do žive vode v obljubljeni deželi pa je dolgo in vódi po suhi in pusti poti.

²⁴ Prim. Gvigo I, Pismo remskemu škofu.

²⁵ Prim. 2 Vat, D 6.

²⁶ Sv. Avguštín, Razlaga Ps 85, PL 37, 1081.

²⁷ Prim. Pavel VI., Nagovor 18. novembra 1966, AAS 1966, str. 1181.

²⁸ Gvigo, Pismo o samotarskem življenju 7; prim. Ef 5, 2.

²⁹ Prim. 2 Vat, R 7; Š 35, 1. - ZCP, kan. 674.

³⁰ Cons. Cart., 20. 2-3; prim. Lk 10, 39-42; prim. Ps 45, 11; 76, 7; 34, 13; 84, 9; 33, 9 (vse po vulgati - vg); prim. 1 Kor 13, 12.

³¹ Cons. Cart., 14. 5; prim. 2 Mz 3, 5; 33, 11.

³² Viljem od sv. Teodorika, Pismo bratom na Božji gori, PL 184, 314.

2. Zato naj stanovalec v celici skrbno in vestno pazi, da si poleg splošno določenih izhodov ne bo izmišljal še kakih posebnih priložnosti zanje ali privolil vanje. Rajši naj si dopoveduje, da mu je celica potrebna za življenje in zdravje podobno kot ribi voda in ovci ógrad. Če se bo navadil celico pogosto in iz neutemeljenih razlogov zapuščati, jo bo kmalu zamrzil, kot pravi sv. Avguštín: »*Prijateljem tega sveta ni mučnejšega dela kot ne biti vprežen v delo.*«³³ Nasprotno pa, čim dalje bo bival v celici, tem raje bo v njej,³⁴ če se bo le znal redno in koristno zaposliti z branjem, s pisanjem ter psalmodiranjem; z molitvijo, meditacijo in kontemplacijo; pa z ročnim delom. Medtem naj tiho prisluškuje utripu srca; tako se bo navadil odpirati vrata in okna Božjemu gostu in se z Božjo pomočjo izognil nevarnostnim, ki pogosto pretijo samotarju, da namreč ubere pot lagodnega življenja v celici in postane povprečnež.

3. Kako bogate sadove rodi molk, ve le tisti, ki ima lastno izkušnjo. V začetku je zanj resda treba napora; če pa smo zvesti, postopoma raste iz našega notranjega molka želja po globljem molku.³⁵ Temu namenu služi pravilo, da brez predstojnikovega dovoljenja z drugimi ne govorimo.

4. Ljubezen do sobratov izkazujemo najprej s tem, da spoštujemo njihovo samoto. Če pa imamo dovoljenje za razgovor o kaki zadevi, bodimo pri tem kar se da kratki.

5. Kdor se z dovoljenjem mudi izven celice, naj se brez posebnega dovoljenja ne spušča v pogovor ne z zunanjimi ljudmi ne z domačimi uslužbenci, pa tudi z menihi ne. Kdor ima táko dovoljenje, naj v pogovor ne vnaša zadev samostana in njegovega vodstva; v te stvari naj se sploh ne vtika. Samotarju v celici pač ne bo v korist, če ve za stvari, ki spadajo v pristojnost nosilcev služb; to navsezadnje škoduje miru v celi hiši.³⁶ Srečen tisti, ki si prizadeva sedeti sam v tihoti!³⁷

6. V celico sobrata brez dovoljenja ne hodimo. Kdor pa ima za to dovoljenje, naj ne vstopa kar tako; potrka naj na vrata in počaka, da mu stanovalec pride odpret. Tedaj ga obiskovalec pozdravi, kot se spodobi redovniku. Dokler se mudi v njegovi celici, naj bodo njena vrata priprta.

7. Kadar je kdo v tuji celici ali z dovoljenjem kje drugje izven celice, se mora umakniti takoj, ko zadoni zvon in povabi k večerni zdravamariji, razen če ima posebno dovoljenje, da se lahko dlje zadrži. Med večerno zdravamarijo in prvo molitveno uro (primo) nam ni dovoljeno govoriti, razen v res nujnem primeru.

8. Če pa komu zmanjka neogibna potrebščina ali recimo, da se znajde kdo v nevarnosti, tedaj sme zapustiti celico ter ponuditi ali poiskati pomoč in, ako je nujno potrebno, z nekaj besedami povedati, za kaj gre.³⁸

9. Oseb, ki ne pripadajo našemu Redu ali nimajo namere vstopiti vanj, ne smemo sprejemati pod streho v naše celice.

10. Menihi v klavstru se vsako leto osem dni skupaj z večjo vnemo sprostijo in notranje umirijo v tihoti celice. To storijo po naši navadi najraje v zvezi z obletnico zaobljub.

11. Bog nas je povedel v samoto, da bi nam govoril na srce.³⁹ Naj bo torej naše srce živ oltar, s katerega neprestano kipi neskalsjena molitev h Gospodu; in ona naj prežema vsa naša dejanja.⁴⁰

³³ Avguštín, O pravi veri, 35, PL 34, 151.

³⁴ Cons. Cart., 31. 1.

³⁵ Prim. Izak iz Niniv, O redovniški popolnosti, pogl. 65.

³⁶ Cons. Cart., 17. 1-2.

³⁷ Gvigo, Pismo o samotarskem življenju, 2.

³⁸ Cons. Cart., 31. 2-3.

³⁹ Prim. Oz 2, 16.

⁴⁰ Prim. Sv. Nil, Knjiga pisem, 32. pismo, Andreju, PG 79, 388.

5. poglavje: Opravila v celici

1. Meniha v klavstru pri izpolnjevanju poklicnih dolžnosti obvezuje božji zakon dela;⁴¹ izogiba se brezdelnosti, ki je po mnenju starih mojstrov sovražnica duše.⁴² Zato se ponižno in veselo loteva poslov, ki jih narekuje ubožno in samotno življenje; vendar tako, da je vse skupaj v službi božje kontemplacije, kateri je docela zavezan. K dnevnim opravilom v celici spadajo razna ročna dela ter vse dolžnosti, ki mu jih nalaga njegov stan, zlasti v zvezi z bogoslužjem in z bogoslovjem.

2. Predvsem naj se menih v klavstru, da ne bo v celici tratil časa svojega redovniškega življenja, vneto pa razsodno posveča sebi primernemu študiju; sicer ne zato, ker bi ga mikalo znanje ali objavlanje knjig, marveč zato, ker daje modro izbrano branje duši več moči ter postavlja temelje za kontemplacijo nebeških stvari. Motijo se namreč tisti, ki so poprej zanemarjali študij božje besede ali ga pozneje opustili, pa menijo, da se bodo zlahka povzpeli do združitve duha z Bogom.⁴³ Raziskujmo torej, bolj zaposleni z vsebino misli kot z lupino besed,⁴⁴ božje skrivnosti s tisto žejo po spoznanju, ki izvira iz ljubezni in vžiga ljubezen.

3. Telesno delo navaja meniha k ponižnosti in mu daje priložnost za krotenje telesnosti, kar mu pomaga k večji stanovitnosti duha. Zato se sme v določenem dnevnem času (46. 8) ukvarjati z ročnim delom, ki pa naj bo res koristno. Ni namreč umestno, da bi s kakšnim odvečnim ali praznim delom tratili dragoceni čas, ki nam je na razpolago za to, da slavimo Boga. V tem času pa nista izključena koristno branje in molitev; nasprotno, prav je, da se med delom vedno zatekamo h kratkim molitvicam ali vzdihljajem.⁴⁵ Mnogokrat je delovni napor kakor sidro, ki nas zadržuje v zbranosti ter nas brez prevelike duševne napetosti ohranja v srcu združene z Bogom.⁴⁶

4. Delo je služenje; združuje nas s Kristusom, ki ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi sam stregel.⁴⁷ Hvale vredni so tisti, ki sami skrbijo za pohištvo, orodje in druge naprave v celici in s tem po možnosti prihranijo delo bratom. Za red in snago v celici pa so dolžni skrbeti vsi.

5. Prior lahko vsak hip naloži patru kako delo ali uslugo, ki je v prid skupnosti. Tako delo bo rad sprejel in ga z veseljem in ljubeznijo opravil, saj je na dan zaobljub prosil, da ga sprejmejo kot nadvse ponižnega služabnika vseh. Naloga, ki jo dobi, pa naj bo vedno taka, da bo kot menih v klavstru med delom lahko ohranil svobodo duha in ga pri tem ne bo morila skrb glede roka in izkupička. Samotarju naj bo delo bolj sredstvo na poti k cilju;⁴⁸ in zato je nujno, da stalno in budno čuje pred vrati svojega srca. Da pa bo menih v samoti miren in zdrav, je prav, da ima dovolj svobode tudi pri razporeditvi dela.

6. Izven svojih celic in na delovna mesta bratov naj patri redno ne hodijo delat. Če pa se zgodi, da so nekateri dodeljeni v skupino za isto delo, se smejo med seboj pogovarjati o stvareh, ki spadajo k delu; ne smejo pa govoriti z mimoidočimi.⁴⁹

⁴¹ Prim. 2 Vat, R 13.

⁴² Sv. Bazilij, Pravila v Rufinovem prevodu, 192. vprašanje, PL 103, 550; - Kasijan, Samostanske ustanove, cela 10. knjiga. - Pravilo sv. Benedikta, 48. poglavje.

⁴³ Prim. Pij XI., Pismo *Unigenitus Dei filius*, 19. marca 1924, AAS 1924 str. 137.

⁴⁴ Gvigo, Pismo o samotarskem življenju, 4.

⁴⁵ Prim. Cons. Cart., 29. 3.

⁴⁶ Prim. Kasijan, Samostanske ustanove II, 14.

⁴⁷ Mt 20, 28.

⁴⁸ Viljem od sv. Teodorika, Pismo bratom na Božji gori, PL 184, 322.

⁴⁹ Prim. Cons. Cart., 32. 1.

7. Naša marljivost pri delu naj vselej izvira iz notranjosti, po zgledu Kristusa, ki vedno dela skupaj z Očetom, tako da sam Oče, ki prebiva v njem, izvršuje dela.⁵⁰ Tako bomo, bodisi s tiho molitvijo k Očetu⁵¹ bodisi z voljnim delom pred Njim, posnemali Jezusa v njegovem ponižnem in skritem življenju v Nazaretu.

6. poglavje: Varstvo klavzure

1. Naš Red že oddavnaj s strogo samostansko zaporo, klavzuro, želi izraziti in zavarovati našo popolno predanost Bogu. Kako nujen razlog za izhod bi moral nastopiti, je razvidno iz dejstva, da prior Vélike kartuzije nikoli ne prestopi meja svoje samote.⁵² Ker pa se morajo pripadniki istega reda vsi enako in brez razlike držati redovne ureditve, ne smemo mi, ki smo se oklenili kartuzijanskega smotra in se zato imenujemo kartuzijani, zlahka dopuščati izjem glede klavzure. Če pa bi nas k temu prisilila kakšna potreba, je vedno treba prositi za dovoljenje očeta generala, razen če gre za nujen primer ali pa to izrečno dovoljujejo Pravila. * (Kan 667 § 1 - § 4)

2. Noben menih iz klavstra ne sme oditi po kakršnih koli poslih iz samostana - izjemi sta le prior in prokurator -, a tudi v rimsko kurijo ne sme brez dovoljenja. Prior pa lahko dovoli kakemu patru, da uredi to ali ono neizogibno zadevo pri civilnih oblasteh v enem od bližnjih mest, ki sta jih določila vizitatorja z odobrenjem generalnega kapitlja ali očeta generala; seveda se mora še isti dan vrniti. Kdor ima tako dovoljenje, naj gre le do tistih oseb in krajev, kamor je bil poslan po opravku.

3. Za prejem svetih redov naj prior pošilja svoje podrejene v stolno mesto krajevne Cerkve; če pa tam ne podeljujejo redov, v kakšno bližnje središče. Prejemniki tako velikega daru naj gledajo, da bodo tudi tiste dni, kolikor je mogoče, prebili v samoti in molku; to velja še posebej za prejemnike mašniškega posvečenja. Vse pa naj uravnavajo tako, kot zahteva ljubezen do staršev.

4. Še tako stroga klavzura pa bi postala golo farizejstvo, če ne bi bila znamenje tiste čistosti srca, ki ji - edino njej - velja obljuba gledanja Boga.⁵³ Da táko čistost dosežemo, je potrebno mnogo zatajevanja, zlasti premagovanja prirojene radovednosti, ki jo čutimo glede človeških zadev. Ne smemo dopuščati duhu, da bi se klatil po svetu za novicami in govoricami. Nasprotno, naš delež je drugačen: da ostajamo skriti v varstvu Gospodove navzočnosti.⁵⁴

5. Zato se izogibajmo takih posvetnih knjig in periodike, ki bi utegnile kaliti našo notranjo tišino. Povsem nasprotno duhu našega Reda bi bilo, če bi v naše križne hodnike donašali politične dnevnik. Priorji naj celo svarijo menihe, naj bodo pri izbiri leposlovnega branja zelo previdni. Táko prigovarjanje pa bo našlo odmev v duhu moža, ki zna ravnati s seboj⁵⁵ in se iskreno ter dosledno oklepa najboljšega deleža, katerega je izbral: sedeti pri Gospodovih nogah in poslušati njegovo besedo.⁵⁶

6. Prijateljska povezanost z Bogom pa srca ne utesnjuje. Nasprotno, širi ga in usposablja, da v Bogu prijazno sprejema skrbi in tegobe sveta ter važne zadeve Cerkve, za katere je prav, da menihi vedó; ne zato, da se nasiti njihova radovednost, ampak da jih iskreno sočutje s težavami človeštva še bolj približa Kristusu. Vsak naj torej sam zase prisluškuje Svetemu Duhu in sprejema vase le to, kar njegovega notranjega pogovora z Bogom ne moti.

⁵⁰ Prim. Jn 5, 17; 14, 10.

⁵¹ Prim. Mt 6, 6.

⁵² Cons. Cart., 15. 4.

⁵³ Prim. Mt 5, 8.

⁵⁴ Ps 30, 21 vg.

⁵⁵ Gvigo, Pismo o samotarskem življenju, 5.

⁵⁶ Prim. Lk 10, 39. 42.

7. Če pa kakšna novica o dogodkih po svetu le pride do nas, pazimo, da je ne bomo prenašali drugim. Pustimo rajši posvetne vesti kar tam, kjer smo jih slišali.⁵⁷ Le priorjeva dolžnost je, da seznanja svoje menihe s tistimi zadevami, za katere je prav, da jih poznajo, zlasti z življenjem in potrebami Cerkve.

8. Brez resnične potrebe ne iščimo prilike za razgovor z našimi redovniki ali z drugimi osebami, ki včasih prihajajo na obisk v hišo. Vztrajnemu ljubitelju samote in molka, željnemu spokojnosti, pač ne bo v korist, če bo brez zadostnega razloga hodil na obiske ali jih sprejemal.

9. Ker pa je pisano: »*Spoštuj očeta in mater*«,⁵⁸ omilimo strogost klavzure v toliko, da nas vsako leto lahko obišejo starši in sorodniki, enkrat za dva dni skupaj ali pa dvakrat po en dan. V splošnem se obiskom prijateljev in pogovorom s svetnimi ljudmi raje izogibajmo, razen če bi kdaj kaj takega zahtevala krščanska ljubezen in resnična potreba. Saj vemo, da je Bog vreden žrtve, ki mu jo s tem darujemo; ljudem pa bo ta dar bolj v korist, kot bi jim bile naše besede.

10. Le dozdevna bi bila zunanja klavzura, če bi si pogosto dopisovali z ljudmi zunaj samostana. Pisma oddajamo in prejemamo samo z vednostjo priorja. Iz tega pravila so izvzeta pisma, ki jih kdo pošilja generalnemu kapitulju, očetu generalu, hišnim vizitatorjema, generalnemu prokuratorju, tajniku očeta generala, pa tudi Svetému sedežu. Isto velja tudi za pisma, ki jih navedeni pišejo kakemu menihu. Tudi tisti, ki so pod magistrovim vodstvom, si smejo z njimi nemoteno dopisovati. Zasebnih telefonskih pogovorov se pa, razen v resnih okoliščinah, vzdržujemo.

11. Nikdar se ne spuščamo v duhovno vodstvo po pismih. Nihče od naših menihov naj ne pridiga v javnosti. Če ljudem ne bo v spodbudo naš molk, jim bo še manj naše govorjenje.⁵⁹

12. Ker samotar nima dolžnosti biti javni učenik,⁶⁰ ne sme noben član Reda dati v tisk kakšne knjige ali članka, tudi v periodiki ne, dokler tega ne odobri generalni kapitelj ali oče general. Zelo se izogibajmo pristajati na razgovore s predstavniki sredstev družbenega obveščanja.

13. Glede spovedovanja ljudi, ki ne pripadajo našemu Redu, opominjamo priorje, naj bodo nepopustljivi. Brez očitne potrebe naj takega spovedovanja ne dovoljujejo, saj je v popolnem nasprotju z našim poklicem. Če pa kdaj, kot rečeno, zaradi potrebe to le dovolijo, naj dovoljenje čimprej ukinejo, da ne preide v običaj. Nikoli pa ne sprejemamo žensk, bodisi k spovedi bodisi k duhovnemu vodstvu.

14. V naših samostanih, ki so kanonično ustanovljeni, velja stroga klavzura, skladna z redovnim izročilom. Ženske ne smejo vstopiti vanjo. Kadar govorimo z ženskami, ohranimo zadržano spoštljivost, ki se spodobi menihom.

15. Menih naj vedno ohranja v spominu zaobljubo deviškega stanú, katerega je izvolil zaradi nebeškega kraljestva, kot odličen dar Božje milosti. Ta izbira nam na poseben način osvobaja srce, da se raje oklene Boga z nedeljeno ljubeznijo. Z njo naznanjamo tisto skrivnostno poroko, ki jo je vzpostavil Bog in se bo v vsej polnosti razodela v prihodnjem veku: zvezo, ki druží Cerkev kot nevesto s Kristusom kot edinim ženinom. Treba je torej, da se zvesto trudimo izpolnjevati zaobljubo, verujemo Gospodovim besedam, zaupamo v Božjo pomoč, ne pa predrzno svojim močem, se mrtvimo in pazimo na svoje čute.⁶¹ Priporočajmo se tudi Mariji, ki je, ponižna in deviška, postala božja Mati.

16. »*Koliko koristi in božanske radosti prinašata ljubiteljem samota in molk v puščavi, vedó le tisti, ki ju poznajo iz lastne izkušnje.*

⁵⁷ Prim. Cons. Cart., 62. 2.

⁵⁸ 2 Mz 20, 12.

⁵⁹ Izreki očetov, Teof. 2, PG 65, 198.

⁶⁰ Gvigo, Predgovor h Kartuzijanskemu antifonariju; Ann. Ord. Cart., I, 308.

⁶¹ Prim. 2 Vat, R 12.

Tukaj se močni možje res morejo zbrati v sebi, kolikor si želé, in v sebi tudi ostati; marljivo gojiti kali kreposti ter se srečni hraniti z rajskimi sadeži.

Tukaj si skušajo pridobiti tisto oko, katerega jasni pogled z ljubeznijo rani Ženina; oko, ki je - čisto in bistro - zagledano v Boga.

Tukaj praznujejo v razgibanem mirovanju in počivajo v umirjenem delovanju.

Tu deli Bog svojim atletom za trudapolni boj zaželeno plačilo: mir, ki ga svet ne pozna, in veselje v Svetem Duhu.«⁶²

7. poglavje: Abstinenca in post

1. Kristus je trpel za nas in nam zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah.⁶³ To delamo že s prenašanjem bridkosti in stisk v življenju, pa tudi s prostovoljnim uboštvom, ki smo se ga oklenili kot božji otroci, ter z odpovedovanjem lastni volji.⁶⁴ Po meniškem izročilu pa spada k našemu življenjskemu slogu tudi hoja za Kristusom, ko se posti v puščavi, s tem da krotimo telo ter ga držimo v sužnosti,⁶⁵ zato da bi duh zažarel v hrepenenju po Bogu.⁶⁶

2. Menihi v klavstru imajo vsak teden enkrat abstinenco, redno ob petkih; ta dan preživijo ob kruhu in vodi.⁶⁷ Ob določenih dnevih in časih pa se držijo redovnega posta; tedaj obedujejo le enkrat na dan (prim. 48. pogl.).

3. Telesnega mrtvenja ne smemo jemati nase iz gole pokorščine do Pravil, marveč predvsem zato, da se osvobodimo samovolje nagonov in s toliko večjim poletom hodimo za Gospodom.

Če pa bi kdo ob kaki priložnosti ali po daljšem času uvidel, da katera od naših postnih postav presega njegove moči ter ga pri hoji za Kristusom bolj ovira kot pa podpira, naj se s priorjem otroško zaupno dogovori o vsaj začasni olajšavi. Koliko posta zmore, naj vedno presoja v luči Kristusovega klica. Če za Gospoda ne more storiti, kar je predpisano po skupni postavi, naj mu daruje, kar more, s tem da se odpoveduje sebi ter iz dneva v dan nosi svoj križ.⁶⁸

4. Novince je treba k abstinenci in redovnemu postu navajati postopno. Pod magistrovim vodstvom naj se počasi in previdno bližajo polnemu izpolnjevanju stroge postne postave. On naj jih opozarja predvsem na zmernost, da se na račun redkih obrokov ne navadijo pretiravati pri obedu. Tako se bodo naučili z duhom krotiti dejavnost telesa ter nositi v svojem telesu Jezusovo umiranje, da se bo v njih telesih vse bolj razodevalo Jezusovo življenje.⁶⁹

5. V skladu s postavo, ki so jo uvedli naši ustanovitelji in smo jo ves čas kar se da skrbno ohranjevali, izključujemo iz našega smotra uživanje mesnih jedi. Ta postava naj bo značilnost našega Reda in znak strogega samotarstva, pri čemer želimo z Božjo pomočjo tudi ostati.

6. Ne bi bilo v skladu s kartuzijansko zmernostjo in prostovoljnim uboštvom, če bi se kdo, zlasti vpričo zbranih sobratov, pritoževal glede hrane. S tem pa seveda ni rečeno, da kdo izmed nas ne bi smel zadržano in spoštljivo predložiti svojih potreb priorju; ta bo svojim menihom rad priskrbel, v skladu z redovnim načinom prehrane, vse, kar jim je potrebno.

⁶² Sv. Bruno, Pismo Raulu, 6.

⁶³ Prim. 1 Pt 2, 21.

⁶⁴ Prim. 2 Vat, C 42.

⁶⁵ 1 Kor 9, 27.

⁶⁶ Prim. glavno mašno prošnjo v torek prvega postnega tedna, Kartuzijanski misal, str. 92.

⁶⁷ Cons. Cart., 33. 1.

⁶⁸ Lk 9, 23.

⁶⁹ Prim. Rim 8, 13; prim. 2 Kor 4, 10.

7. Pri postrežbi jedi bodimo vedno umerjeni, tudi ob praznikih, ko je sicer prav, da se notranje veselje nekako odrazi na zunaj. Ako bi prior sodil, da mora v tem pogledu odpraviti kakšno razvado, naj vsi veselega srca pristanejo na njegov ukaz.

8. Poleg spokornih vaj, ki jih predpisujejo ta Pravila, naj si kakšnih drugih brez vednosti in odobrenja priorja ne nalaga nihče izmed naših menihov. In če prior komu dovoli dodatek hrane, spanja ali tudi kaj drugega; ali mu, nasprotno, naloži kako zahtevno in trdo breme, se mu ne smemo upirati; saj se ne bi upirali njemu, pač pa Bogu, ki ga prior med nami zastopa. Res se držimo številnih in raznovrstnih redovnih postav; toda brez blagoslova poslušnosti si iz te moke ne obetajmo kruha.⁷⁰ * (Kan 85)

8. poglavje: Novinci

1. Marsikoga razvname božja ljubezen z željo, da bi zapustil svet pa se odpravil iskat večne dobrine.⁷¹ Kadar taki iskalci pridejo k nam, jih v istem duhu sprejmimo. Zato je silno pomembno, da novinci v hišah, kjer bodo deležni redovne vzgoje, najdejo zgledno izpolnjevanje redovnih pravil ter pobožnost, predanost tišini v celici, pa tudi pravo bratsko ljubezen. Kjer te prvine manjkajo, je malo upanja, da bodo vztrajali na poti naše življenjske usmeritve.

2. Ker pa nas apostol Janez opominja: »*Presojajte duhove, ali so od Boga,*«⁷² je treba kandidate, ki prihajajo k nam, skrbno in premišljeno preizkusiti. Dejstvo je namreč, da sta napredek ali nazadovanje Reda glede vrednosti in števila oseb odvisna predvsem od dobre ali slabe izbire in vzgoje novincev.

Priorji naj torej vestno preiščejo, iz kakšne družine izhajajo kandidati, kakšna je njihova preteklost in kako je z njihovim telesnim in duševnim zdravjem; v tej stvari je prav, če se obrnejo na pametne in izkušene zdravnike, ki jim je dobro znana naša življenjska usmeritev. Med lastnostmi, ki naj jih kandidati za samotarsko življenje prinesejo s seboj, je kar najbolj važna sposobnost zmerne in trezne presoje.

3. Novincev, ki še niso dosegli dvajset let, navadno ne sprejemamo. Sicer pa pripuščamo le take prosilce, ki imajo po presoji priorja in večine zbora dovolj izobrazbe, verske vzgoje, zrelosti in telesnih moči, da bodo zmogli prenašati bremena redovnih običajev. Sposobni naj bodo za samotarsko, pa tudi za skupno življenje. * (Kan. 643 § 1 - § 2; kan. 644; kan. 645 §1 - § 4)

4. Glede sprejemanja starejših oseb pa je treba, da smo še bolj premišljeni, saj se le stežka privadijo obliki in zahtevam našega življenja. Zato po petinštiridesetem letu starosti ne sme biti sprejet nihče, če tega izrečno ne dovoli generalni kapitelj ali oče general. Enako dovoljenje je potrebno v primeru, ko prosi za sprejem v noviciat redovnik, ki je z zaobljubami vezan na kako drugo redovno ustanovo; če gre za redovnika z večnimi zaobljubami, potrebuje general še soglasje vélikega sveta. Glede sprejema osebe, ki je morda že bila vezana z zaobljubami na kakšno redovniško ustanovo, svetujemo predhodno posvetovanje z očetom generalom. * (Kan. 684 § 1, § 2, § 4, § 5)

5. Oseb, ki so s kakršnimkoli naslovom živele v katerem od naših samostanov, potem pa izstopile, v isto ali kako drugo našo hišo nikar ne sprejemajmo brez predhodnega posvetovanja z očetom generalom in s predstojniki, ki so take osebe poznali. Če pa je kdo že bil novinec ali profes v našem Redu, v primeru ponovnega sprejema začne preizkušnjo znova.

⁷⁰ Prim. Cons. Cart., 35. 1-3.

⁷¹ Prim. Sv. Bruno, Pismo Raulu, 13.

⁷² 1 Jn 4, 1.

6. Kadar se oglasi kdo, ki bi rad postal menih v klavstru, ga najprej zasebno povprašamo, kakšni so motivi in nameni njegove prošnje. Če se pokaže, da res išče samo Boga,⁷³ mu postavimo še druga vprašanja, ki jih je treba tedaj razjasniti: Ali ima toliko izobrazbe v humanističnih vedah, kolikor je potrebuje kandidat za meniha duhovnika; ali ima posluš za petje; ali ga veže morda kak kanonični zadržek. Postulant pa ne more začeti noviciata, preden si ne pridobi zadostnega znanja latinskega jezika.

7. Po teh poizvedovanjih pojasnimo kandidatu cilj našega življenja; upanje na slavo, ki jo z našim sodelovanjem pri Odrešenikovem delu izkazujemo Bogu; pa kako dobro in prijetno je ločiti se od vsega in okleniti se Kristusa. Kar se da nazorno mu predočimo tudi trdote in ostrine ter sploh vse vidike življenja, ki se ga hoče oprijeti. In če se vsega tega ne ustraši ter obeta, da bo z zaupanjem v Gospodovo besedo rad krenil na to trdo pot, pripravljen umreti in zaživeti s Kristusom,⁷⁴ mu navsezadnje svetujemo, naj gre in se, kot naroča Evangelij, spravi z vsemi, ki bi imeli kaj zoper njega.⁷⁵

8. Postulant ostane na preizkušnji vsaj tri mesece in ne več kot eno leto. Če jo prestane, ga določenega dne predstavimo zboru, ki kak dan kasneje glasuje o njegovem sprejemu v noviciat.

9. Kadarkoli je kak kandidat pred sprejemom v nadaljnjo stopnjo preizkušnje, zbor o njem glasuje z odločujočim glasovanjem.

Kaj pomeni »odločujoče glasovanje«? Če večina v zboru odda odklonilen glas ali pa je izid neodločen, mora kandidat oditi. Ako pa je izid pritrdilen, se zbor s svoje strani izjasni za sprejem kandidata. Vendar velja, da kandidata sprejme prior kot skupni oče, ne da bi bil vezan na tak izid glasovanja (prim. 24.3 in 37.2).

10. Postulant opravi osemdnevne duhovne vaje, nakar ga prior, oblečenega v meniško obleko, sprejme v družbo Reda. V priorjevi odsotnosti ne sme biti sprejet za novinca nihče, če tega prior izrečno ne dovoli.

11. Novinec zapušča vse in se odpravlja za Kristusom.⁷⁶ Denar in druge lastne stvari, ki jih je morda prinesel s seboj, naj v celoti izroči priorju. On ali od njega določeni menih bo stvari prevzel v varstvo kot zaupano blago. Od novincev ali prosilcev, ki želijo vstopiti v naš Red, pa z naše strani ničesar ne zahtevamo ali prosimo.

12. Novinca javno ne opominjamo; če kaj pogrēši, ga pouči prior ali magister ali vikar. Ta pa naj pazi, da se ne bo mešal v vodstvo noviciata. Dokler sta novinec in mladi profes pod vodstvom magistra, naj se ne družita s slovesnimi profesni niti pri skupnem razgovoru niti na sprehodu niti pri skupnem delu. Trikrat do štirikrat na leto - ali tudi večkrat, če prior določi - pa se člani noviciata smejo pridružiti slovesnim profesom pri rekreaciji ali na sprehodu. Ti pa naj pazijo, da se ne bodo vmešavali v vzgojo mladih; pomnijo naj tudi, da njihov zgled utegne vplivati na redovniški lik ali celo na stanovitnost mladih sopotnikov. Novinec pa naj se od samega začetka svojega novega življenja vadi v ljubečem razumevanju do sobratov in v molčečnosti.

13. Noviciat traja dve leti; prior lahko ta čas podaljša, a ne preko šest mesecev. * (Kan. 648 § 1 - § 3; kan. 649 § 1 - § 2)

14. Če sprejmemo v noviciat slovesnega profes iz kake druge redovniške ustanove, naj bo pet let novinec. Zadnje (pêto) leto naj preživi med slovesnimi profesni; tedaj sme opravljati zborni službi duhovnika in diakona.

⁷³ Prim. Pravilo sv. Benedikta, 58. pogl.

⁷⁴ Prim. Ps 16, 4 vg; prim. 2 Tim 2, 11.

⁷⁵ Prim. Cons. Cart., 22. 1; prim. Mt 5, 23-24.

⁷⁶ Lk 5, 11.

Ko ga sprejemamo v noviciat, ravnamo po zgoraj opisanem postopku (8.9); prav tako po izteku prvih dveh in nato drugih dveh let; končno pa še pred slovesnimi zaobljubami.

15. Noviciat, dokončan pri menihih v klavstru, ne velja kot noviciat za meniha laika; pa tudi obratno ne.

16. Novinca naj ne zbegajo skušnjave, ki zalezujejo Kristusovega soborca v puščavi. Tudi naj ne zaupa svojim močem, marveč naj se zaupa Gospodu: On je naklonil poklic; On bo začetnika privedel na cilj.

9. poglavje:

Magister - učitelj novincev

1. Vzgoja novincev naj bo poverjena magistru. Ta se mora odlikovati z razumnostjo, ljubeznijo do bratov in zvestim izpolnjevanjem redovnih pravil. Biti mora osebno zrel ter izkušen poznavalec našega Reda, velik ljubitelj spokojnosti v celici. Izžareva naj duha našega poklica, krasa naj ga posluš za razlike v značajih pa tudi dostopnost za potrebe mladih. Z vsem srcem naj se zavzema za duhovno rast svojih gojencev, obenem pa mora skrbno opravičevati pomanjkljivosti drugih. * (Kan. 650 §1 - § 2; kan. 651 § 1)

2. Nujno mu priporočamo, naj ne prekinja stikov s slovesnimi profesii, marveč naj se srečanj s skupnostjo čim večkrat udeleži. Tako se namreč sobratje med seboj spoznavajo in utrjuje se medsebojna ljubezen. Prior pa naj skrbi, da magister ne bo obremenjen z drugotnimi opravki, saj se mora neovirano posvečati spokojnosti v celici, da bo dajal svetel zgled zbranosti.

3. Pri sprejemu novincev naj bo magister pazljiv in buden. Naj mu ne gre toliko za število kot za vrednost novincev. Da človek postane kartuzijan ne le po imenu, temveč v resnici, ne zadostuje samo dobra volja. Poleg nagnjenja do samote in do našega življenja mora biti prisotna še posebna telesna in duševna pripravnost, po kateri spoznamo božji klic. In vprav to naj skuša dognati magister, saj je predvsem on dolžan presojati in preizkušati začetnike. Naj ne pozablja: osebne napake, ki se sprva utegnejo zdeti nepomembne, se po zaobljubah kaj rade razbohotijo. Res je hudó nekoga zavriniti ali odsloviti in je predhodno treba o zadevi temeljito razmisliti. Sprejeti ali predolgo zadrževati človeka, ki mu očitno manjkajo potrebni darovi, je pa napačno, da ne rečemo okrutno sočutje. Magister naj sploh skrbi, da se bo novinec odločal za svojo usmeritev v popolni prostosti ter naj ga niti najmanj ne priganja k zaobljubam.

4. Ob primernih urah naj magister novinca obiskuje in poučuje o redovnih navadah, ki jih kot novinec mora poznati. Navaja naj ga tudi k vestnemu študiju redovnih Pravil. Magistrova dolžnost pa je tudi ta, da oblikuje značaj novinca, ga vodi v duhovnem življenju in mu v skušnjavah pomaga z ustreznimi zdravili. Skrbi naj, da bodo njegovi gojenci vsak dan bolj ljubili Kristusa in Cerkev. Po zgledu sv. Bruna, našega očeta, mora biti sicer materinsko nežen, obenem pa nastopati z očetovsko močjo,⁷⁷ da bodo začetniki deležni meniške in možate vzgoje. Novincem naj kar najkrepkeje daje okušati samotno in trdo življenje v celici; obenem pa naj jih navaja k medsebojni solidarnosti v duhu iskrene in poštene bratske ljubezni.⁷⁸ * (Kan. 985)

5. Novincem zelo koristita študij in ročno delo. Vendar ni dovolj, ako je prebivalec celice zaposlen in da v svojem hvalevrednem prizadevanju vztraja do smrti. Treba je še nekaj drugega: molitvenega duha. Kaj pomaga vestnost pri ceremonijah in redovnih navadah, če manjka žive zveze s Kristusom ter intimne povezanosti z Bogom! Tako življenje je pač po pravici mogoče primerjati s telesom brez duše. Zato naj šteje magister kot prednostno nalogo svoje službe, da v dušah novincev modro vžiga in razvija omenjenega

⁷⁷ Sv. Bruno, Osmrtnica št. 1, PL 152, 554.

⁷⁸ Navodilo *Renovationis causam*, 6. januarja 1969, 15, III.

duha, ki naj jim pomaga, da se bodo po zaobljubah vse bolj bližali Bogu in tako dosegali namen svojega poklica.

6. Magister naj se pri oblikovanju novincev vedno znova zateka k virom slehernega krščanskega življenja, k pričevanjem meniškega izročila in k pristnemu navdihu našega Reda. Dodobra naj osvetli duha sv. Bruna, našega očeta; neguje naj tudi zdrava in pristna redovna izročila, zlasti tista, ki jih je zbral Gvigo in se jih je naš Red vse od začetka zvestó držal.

7. V teku prvih treh let začasnih zaobljub ostanejo mladi profesii pod vodstvom učitelja novincev. Ta naj že od samega začetka, posebno pa v zadnjem letu, vestno pazi, da se bodo postopoma navajali na samoto in sveto svobodo, svojstvi našega poklica. Potem ko preidejo k slovesnim profesom, ne spadajo več pod magistrovo vodstvo. * (Kan. 659 § 1 - § 3)

8. Štirikrat na leto poroča magister priorju in njegovim svetovalcem, kako je s posameznimi novinci; odgovarja pa tudi na vprašanja v zvezi z mladimi profesii. On in vikar sta dolžna predstaviti zbrani skupnosti tiste gojence noviciata, ki so pred vstopom v nadaljnjo stopnjo meniške vzgoje. Pri tem naj jasno in glasno navedeta dobre in slabe strani predstavljenih. Na podlagi magistrovega poročila se bo namreč skupnost odločala in potem glasovala o sprejemu.

9. Prior mora osebno poznati novince ter nadzorovati njihovo vzgojo, vendar tako, da magistru ne krati potrebne svobode. Pri izvrševanju svoje službe naj se magister zateka po nasvete k priorju, pa tudi novince naj navaja k zaupnemu odnosu do skupnega očeta.

10. V drugem letu noviciata začnó novinci s študijem, ki naj bo pametno organiziran po navodilih »Študijske uredbe«, tako da bo usklajeval meniško in duhovniško vzgojo učencev. Vendar naj menih prejme mašniško posvečenje šele tedaj, ko bo človeško in duhovno toliko zrel, da bo znal celostno sprejeti ta božji dar.

10. poglavje: Zaobljube

1. Menih je sicer že po krstu odmril grehu in bil posvečen Bogu; z zaobljubami pa se še polneje preda Očetu in oprosti posvetnih vezi, da bo mogel poslej bolj naravnost težiti k popolni ljubezni. Trdna in trajna zveza z Gospodom mu daje delež pri skrivnosti Cerkve, ki je z neločljivo vezjo povezana s Kristusom; in tako pred svetom pričuje o novem življenju, ki ga je pridobil Kristus, ko nas je odrešil.⁷⁹ * (Kan. 654)

2. Proti koncu drugega leta noviciata predstavimo novinca, če se je izkazal, samostanski skupnosti, ki po temeljitem premisleku čez nekaj dni glasuje o pripustitvi k zaobljubam (prim. 8.9). Novinec pa naj tudi sam vse dobro premisli in se docela svobodno odloči.

3. Če ga prior pripusti k zaobljubam, opravi novinec osemdnevne duhovne vaje, nakar opravi zaobljube po obredu, opisanem v pogl. 36. 8-10. Poslej ostane profes tistega samostana, v katerem je izpovedal prve zaobljube. * (Kan. 656)

4. Prve zaobljube se izpovedó za tri leta. Ob koncu tega triletja zbor zopet glasuje (8.9), prior pa odloči, ali naj mladega profesa sprejmemo na dveletno preizkušnjo med profesii s slovesnimi zaobljubami. V tem primeru mladi menih obnovi zaobljube za nadaljnji dve leti. Eno od obeh let - praviloma drugo - naj bo prost teološkega študija, da se bolj preudarno pripravi na slovesne zaobljube.

⁷⁹ Prim. 2 Vat, C 44.

Velja pa: Prior sme profesu z začasnimi zaobljubami podaljšati preizkušnjo, tako po treh letih, preden mu dovoli preiti med profese s slovesnimi zaobljubami, kot tudi po petletju, preden izpove slovesne zaobljube. Toda doba preizkušnje z začasnimi zaobljubami nikoli ne sme presegati šest let.

Generalni kapitelj ali oče general pa lahko iz upravičenih razlogov nekomu spregledata (= skrajšata) rok trajanja noviciata ali začasnih zaobljub, upošteva je določbe splošnega cerkvenega prava. * (Kan. 657 § 1 - § 3; kan. 688 § 1 - § 2; kan. 689 § 1 - § 3)

5. Pred prvimi zaobljubami naj novinec upravo nad svojim morebitnim imetjem odstopi, komur sam hoče. Vendar ostane lastnik ves čas začasnih zaobljub in prosto razpolaga z rabo in užitkom svojega imetja.

Kadar pa profes z začasnimi zaobljubami želi iz upravičenega razloga spremeniti svoje določbe ali opraviti kakršnokoli pravno dejanje v zvezi s svojim premoženjem, potrebuje za to dovoljenje priorja v hiši svojih zaobljub.

6. Ker se mora učenec, ki hoče hoditi za Kristusom, odreči vsemu in še sebi samemu, se mora menih pred slovesnimi zaobljubami odpovedati vsemu imetju, ki ga dejansko poseduje. Lahko pa tedaj, če želi, določi, kaj naj se zgodi s premoženjem, do katerega ima pravico. Noben član Reda ne sme prositi začasnega profesa za kakšen dar iz njegove skrinje, tudi v dobrodelne namene ali za miloščino ne. Nasprotno: z vsemi svojimi rečmi naj prosto razpolaga, kakor ve in zna. * (Kan. 668 § 1 - § 5)

7. Ko pride čas za izpoved slovesnih zaobljub, prosi kandidat na kak kapiteljski praznik ali še dan prej za naklonjenost samostanske skupnosti, da ga sprejme za ponižnega služabnika vseh. Nato ga dva meniha, ki ju določi prior, predstavita zboru, ki čez nekaj dni glasuje o pripustitvi k zaobljubam (prim. 8.9). Za njegov sprejem k slovesnim zaobljubam pa potrebuje prior še privolitev očeta generala. * (Kan. 658)

8. Na določeni dan izpove prosilec zaobljube med zborna mašo, po evangeliju ali veroizpovedi (36. 13-14). Dar, ki ga prinaša skupaj s Kristusom, sam sebe namreč, tedaj Bog po priorjevih rokah sprejme in posveti.

9. Besedilo zaobljub, ki ga prosilec sam prej napiše, potem pa prebere, je naslednje: »**JAZ, brat I. (ime), obljubljam ... stanovitnost, poslušnost in spreobrnjenje nravi, vpričo Boga in njegovih svetnikov ter relikvij tega samostana, ki je zgrajen v čast Božjo in posvečen blaženi Mariji, vedno Devici, in blaženemu Janezu Krstniku, v navzočnosti priorja p. I. (ime).**«⁸⁰

Po besedi »**obljubljam**« se pri začasnih zaobljubah doda »**za tri leta**«; pri podaljšanju zaobljub se navede časovni razpon podaljšanja; pri slovesnih zaobljubah pa menih izjavi: »**za vselej**«.

10. Pripominjamo, da so vse naše samostanske naselbine posvečene najprej v čast blaženi Mariji, vedno Devici, ter blaženemu Janezu Krstniku, ki sta naša poglavitna zavetnika v nebesih.

Listina z besedilom vsakokratnih zaobljub - podpišeta jo profes in prior, ki je zaobljube sprejel - se z navedbo datuma hrani v samostanskem arhivu.

11. Potem ko je menih izpovedal zaobljube, naj se zaveda, da se je s tem odpovedal vsemu posvetnemu in da poslej brez priorjevega dovoljenja ne more več gospodovati z nobeno rečjo, niti s samim seboj.⁸¹ Sicer se morajo za poslušnost kar najvestneje prizadevati vsi, ki so se podredili redovnemu življenju. Koliko bolj prizadevni in natančni pa moramo biti v tem mi, ki smo se oprijeli tako strogega in trdega smotra; saj bi nam pomanjkanje poslušnosti, česar nas Bog varuj, odtegnilo nagrado za

⁸⁰ Cons. Cart., 23. 1.

⁸¹ Kasijan, Samostanske ustanove II, 3.

vse naše napore vaje. Lepo pravi Samuel: »*Pokorščina je boljša kot daritve, poslušnost več velja kot tolšča oinov.*«⁸²

12. Nihče pa ne more opraviti zaobljub, bodisi začasnih bodisi slovesnih, razen v navzočnosti celebranta - svojega priorja. Ako je ta zakonito zadržan, naj določi drugega priorja ali drugega duhovnika iz našega Reda, da v njegovem imenu sprejme zaobljube. Tedaj se besedilo zaobljub spremeni takole: »*v navzočnosti p. I. (ime), določenega od priorja p. I. (ime).*« Rektorji samostanov, ki so inkorporirani našemu Redu, pa vendarle smejo sprejemati zaobljube v svojem imenu.

13. Menih se z zaobljubami podredi priorju kot božjemu namestniku. Za zgled mu je Jezus Kristus, ki je prišel izpolnjevati Očetovo voljo, vzel nase podobo hlapca ter se pri vsem, kar je trpel, učil poslušnosti.⁸³ Po tej poti si prizadeva menih priti do polne zrelosti v Kristusu.⁸⁴ * (Kan. 590 § 1 - § 2)

⁸² Prim. 1 Sam 15, 22 - Cons. Cart., 25. 2-3.

⁸³ Heb 10, 9; 5, 8; Flp 2, 7.

⁸⁴ Prim. Ef 4, 13 - 2 Vat, R 14.

- Druga knjiga - MENIHI - LAIKI

11. poglavje: Menihi - laiki

1. Kakor ima telo različne ude, pa le-ti nimajo vsi enakega opravila,⁸⁵ tako tudi naš Red že od začetka sestavljajo patri in bratje; sicer so vsi menihi, deležni istega poklica, vendar v različnih oblikah. Ta različnost omogoča kartuzijanski družini, da popolneje izpolnjuje nalogo, ki jo ima v Cerkvi.

Prvi, o katerih smo govorili doslej, so menihi v klavstru, ki živijo skrito vsak v svoji celici, in so že duhovniki ali pa to še bodo. Drugi, o katerih bomo z Božjo pomočjo spregovorili zdajle, so pa menihi-laiki, ki tudi služijo Bogu v samoti, vendar se v večji meri posvečajo ročnemu delu. Prvim bratom - »konverzom« - so se sčasoma pridružili še drugi - to skupino imenujemo »donati« -, ki ne izpovejo zaobljub, pač pa se iz ljubezni do Kristusa z medsebojno pogodbo izročijo Redu. Ker živijo meniško življenje, tudi njim pravimo - »menihi«.

2. Kakor so prvi kartuzijanski očetje hodili po stopinjah starodavnih menihov, ki so se obvezali živeti v samoti in duhovnem uboštvu, tako sta se za podobno usmeritev življenja odločila naša prva brata, Andrej in Gvarin. Zato naj bratje konverzi in donati le redko in v nujnih primerih zapuščajo meje samotarske naselbine; skrbno naj se izogibajo posvetnim novicam in govoricam. Njihove celice naj bodo tako odmaknjene, da se lahko pred vhodom v sobo otresejo vseh skrbi in težav, zapró vrata za seboj ter skrito in spokojno molijo k Očetu.⁸⁶

3. Ko bratje opravljajo vsakdanja hišna opravila, posnemajo Jezusovo skrito življenje v Nazaretu. S svojim delom hvalijo Gospoda, ko posvečujejo svet v slavo Stvarniku, usmerjajoč naravne stvarnosti v službo kontemplativnemu življenju. Ko pa se ob določenih urah predajajo notranji molitvi v samoti ali pa prisostvujejo božji službi, tedaj so prosti samo za Boga. Vsi prostori, kjer bratje stanujejo in delajo, morajo biti tako urejeni, da jih navajajo k duhovni zbranosti. Čeprav so opremljeni s potrebnimi in koristnimi rečmi, naj ne dajejo videza posvetnih stavb, pač pa kraja, na katerem resnično biva Bog.

4. Bratje, zedinjeni v ljubezni do Gospoda, molitvi, goreči vnemi za samoto ter v delovni službi, tvorijo pod prokuratorjevim vodstvom enotno telo. Izkazujejo naj se kot pravi Kristusovi učenci v dejanju, ne le po imenu. Prizadevajo naj si za medsebojno ljubezen, s tem da gojijo ista čustva, drug drugega prenašajo in si vzajemno odpuščajo, če se ima kdo proti komu kaj pritožiti. Tako bodo eno srce in ena duša.⁸⁷

5. Bratje živijo v lastnem okviru samotarsko življenje; z delom podpirajo samostansko skupnost v tistih potrebah, ki so posebej zaupane njim. Po zaslugi njihove pomoči se morejo menihi v klavstru bolj neovirano zadrževati v tišini celice.

Prvi in drugi, podobni Njemu, ki ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi sam stregel,⁸⁸ vsak po svoje izražajo bogastvo življenja v samoti, docela posvečenega Bogu.

⁸⁵ Prim. Rim 12, 4.

⁸⁶ Prim. Mt 6, 6.

⁸⁷ Rim 12, 16; prim. Kol 3, 13; prim. Apd 4, 32.

⁸⁸ Prim. Mt 20, 28.

Različna je milost, ki odlikuje vsako od obeh oblik v okviru enega telesa; vendar se med seboj dopolnjujeta in si vzajemno posredujeta duhovne dobrote. S to in tako ubranostjo dosega karizma, ki jo je Sveti Duh zaupal našemu očetu Brunu, svojo polnost.

6. Patri, ki so prejeli znamenje svetih redov, se zavedajo, da so s tem prejeli častno službo, ki jih obvezuje k služenju. Še več! Njihovo službeno duhovništvo in splošno duhovništvo laikov na podlagi svetega krsta sta medsebojno naravnani; kajti eno in drugo je deležno edinega Kristusovega duhovništva.⁸⁹ Vsakdo naj torej hiti naravnost k skupnemu cilju našega smotra, zvest izvolitvenemu stanu, v katerega je bil poklican.

7. Vsem svojim sinovom, menihom v klavstru kot tudi menihom laikom, je prior dolžan biti živo znamenje ljubezni nebeškega Očeta ter jih v Kristusu združevati v eno samo družino, da bo tako - kot pravi Gvigo - vsak naš samostan resnično KARTUZIJANSKA CERKEV.⁹⁰

8. Korenina in stožer Cerkve pa je obhajanje svete evharistije,⁹¹ ki je učinkovito znamenje edinosti; še več: ta daritev je vrhunec in središče našega življenja; popotnica našega duhovnega eksoda, ko se v samoti po Kristusu vračamo k Očetu. V celotnem bogoslužju pa moli Kristus za nas kot naš Duhovnik ter v nas kot naša Glava.⁹²

9. Za nas vse je najvarnejša pot k Bogu, če hodimo po sledih naših ustanoviteljev. Zato naj se bratje zgledujejo po prvih konverzih v Kartuziji, ki so njihovemu življenju vtisnili obliko in duha, ko še ni bilo napisano nobeno pravilo.

Sv. Bruno je ob spominu nanje, prevzet od veselja, zapisal tele pristrčne besede: »*O vas, preljubi bratje laiki, pa pravim: „Moja duša poveličuje Gospoda“, ker mi je pred očmi veličina njegovoga usmiljenja nasproti vam... Tudi jaz se veselim: kajti mogočni Bog vam, četudi neveščim črkovanja, z lastnim prstom zapisuje v srca ne le ljubezen do svoje svete postave, marveč tudi njeno poznavanje. Z dejanjem namreč dokazujete, kaj ljubite in kaj poznate, s tem da izkazujete pravo poslušnost - z vso pazljivostjo in prizadevnostjo. Poslušnost je namreč izpolnjevanje Božjih zapovedi, ključ in pečat celotne duhovne discipline; nikdar je ni brez vaje v ponižnosti ter izredne potrpežljivosti; in vedno jo spremlja čista ljubezen do Gospoda ter pristna bratska ljubezen. Zato je očitno, da modro obirate tako sladki, življenja polni sad Svetega pisma. Vztrajajte torej, bratje, na mestu, kamor ste dospeli.*«⁹³

12. poglavje: Samota

1. Poglavitna želja in smoter našega poklica sta: v tihoti in samoti najti Boga. Tam se nameč pogosto pogovarjata - kot dva prijatelja⁹⁴ - Gospod in njegov služabnik. Zvesta duša se kajkrat druži z Božjo Besedo, nevesta z Ženinom; tu se nebesa stikajo z zemljo, božje s človeškim.⁹⁵ Potovanje do izvira žive vode pa je večinoma dolgo ter vodi po suhi in pusti poti.

2. Brat se mora prizadevno truditi že za zunanjo samoto, ki mu je pogosto ne varuje niti odmaknjeni križni hodnik niti bivanje v celici. Toda zunanja samota mu sama ne bo nič koristila, ako ne bo vsekdar, tudi med delom, negoval notranje samote, pri tem pa se varoval prenapetosti.

⁸⁹ Prim. 2 Vat, C 10.

⁹⁰ Gvigo, Pismo remskemu škofu.

⁹¹ Prim. 2 Vat, D 6.

⁹² Sv. Avguštín, Razlaga Ps 85, PL 37, 1081.

⁹³ Sv. Bruno, Pismo bratom, 3-4.

⁹⁴ Prim. 2 Mz 33, 11.

⁹⁵ Viljem od sv. Teodorika: Pismo bratom na Božji gori, PL 184, 314.

3. Kadar bratje niso pri božji službi v cerkvi niti pri delu v obediencah, se vedno vračajo v celico kot nadvse varni in mirni pristan. V tem pokoju ostajajo kar se da tihi,⁹⁶ zvestó se držijo dnevnega reda in vse delajo v božji navzočnosti, v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem se zahvaljujejo Bogu in Očetu.⁹⁷ V celici so koristno zaposleni z branjem ali premišljevanjem, zlasti Svetega pisma, ki je hrana duši;⁹⁸ ali pa se, kolikor le morejo, posvečajo molitvi.⁹⁹ Tako se izogibajo izmišljenim ali ponujenim priložnostim za izhod iz celice, ki jo zapuščajo le v primeru splošnega dovoljenja ali iz poslušnosti. Molka in samote, kot tudi duhovnega počitka, se pač človeška narava tu in tam zboji; zato pa pravi sv. Avguštin: »*Prijateljem tega sveta ni mučnejšega dela kot ne biti vprežen v delo.*«¹⁰⁰ Včasih smejo bratje - s privolitvijo prokuratorja - delati kaj malega tudi v celici, če jim je to v duhovno korist.

4. V posebnih okoliščinah more prior v soglasju z vizitatorjema dovoliti, da se ta ali oni brat-laik naseli v celici vzdolž križnega hodnika, ne da bi s tem kalil tišino in samoto patrov.

5. Bratje-konverzi se vsako leto za osem dni - skupaj ali v dveh obrokih - umaknejo v duhovni pokoj in samoto celice; bratje-donati pa vsaj za tri dni. Vsak brat pa sme enkrat mesečno, če želi, opraviti na kak delovni dan duhovno obnovo v tem okviru.

6. Sobratom izkazujemo ljubezen predvsem s tem, da spoštujemo njihovo samoto. Če nam je kdaj dovoljeno, da se o kaki zadevi pogovorimo s kom kar v njegovi celici, se izogibajmo praznemu govoričenju.

7. V celico sobrata brez dovoljenja ne hodimo. Kdor pa prihaja z dovoljenjem, potrka na vrata in počaka, da mu stanovalec celice pride odpret. Tedaj ga obiskovalec pozdravi, kot se spodobi redovniku.

8. Da bodo bratje živeli v skladu s smotrom svojega poklica, naj bo njihovo delo porazdeljeno tako, da bo vsak, kolikor je mogoče, delal sam, tudi v primeru, ko je v isti obedienci zaposlenih več bratov.

9. Ko odzvoni k večerni zdravamariji, naj bratje ne hodijo k priorju ali prokuratorju v celico, ako niso poklicani. Poslej smejo ostati pri gostih le tisti bratje, ki so zaposleni s strežbo. Kadar je kdo v celici sobrata ali kje drugje, mora pri priči oditi, brž ko sliši bitje zvona k večerni zdravamariji, razen če ima posebno naročilo, da ostane tam dalj časa.

10. »*Koliko koristi in božanske radosti prinašata ljubiteljem samota in molk v puščavi, vedo le tisti, ki ju poznajo iz lastne izkušnje... Tu deli Bog svojim atletom za trudapolni boj zaželeno plačilo: mir, ki ga svet ne pozna, in veselje v Svetem Duhu.*«¹⁰¹

13. poglavje:

Klavzura

1. Ker smo svet za vselej zapustili, z namenom da bi stalno ostali pred Božjim prestolom, nam je - v zavesti te lastne naloge - zoprno zapuščati samostan ter pohajati okoli po mestih in vaseh. Še tako stroga klavzura pa bi nam nič ne koristila, ako nam ne bi služila kot sredstvo na poti k tisti čistosti srca, ki ji - edino njej - velja obljuba gledanja Boga.¹⁰² Da táko čistost dosežemo, je potrebno mnogo zatajevanja, zlasti prirojene radovednosti, ki jo čutimo glede človeških zadev. Ne smemo dopuščati, da bi se nam

⁹⁶ Prim. Cons. Cart., 34. 6.

⁹⁷ Prim. Kol 3, 17.

⁹⁸ Prim. 2 Vat, BR 21.

⁹⁹ Cons. Cart., 43. 4.

¹⁰⁰ Sv. Avguštin, O pravi veri 35, PL 34, 151.

¹⁰¹ Sv. Bruno, Pismo Raulu, 6.

¹⁰² Prim. Mt 5, 8.

duh klatil po svetu za novicami in govoricami. Nasprotno, naš delež je drugačen: da ostajamo skriti v varstvu Gospodove navzočnosti.¹⁰³ * (Kan. 667 § 1 - § 4)

2. Zunanje opravke naj ima v rokah kak svetni človek, da ne bo treba bratom hoditi v okoliška ali mestna središča.¹⁰⁴

3. Brez priorjevega ali prokuratorjevega dovoljenja naj bratje ne zapuščajo klavzure. Kadar so poslani, naj gredo le tja, kamor je treba iti. Drugih potov in vsega, kar bi jim utegnilo ohladiti veselje do samote, naj se izogibajo. Vsak brat, ki je poslan ven po opravkih, je dolžan poskrbeti, da se čimprej vrne in nato poroča prokuratorju, kako je izvršil naročilo.

4. Če pa kakšna novica o dogodkih po svetu le pride do nas, pazimo, da je ne bomo prenašali drugim. Pustimo rajši posvetne vesti kar tam, kjer smo jih slišali.¹⁰⁵ Le priorjeva dolžnost je, da seznanja svoje menihe s tistimi zadevami, za katere je prav, da jih poznajo, zlasti z življenjem in potrebami Cerkve.

5. Kadar je kak brat poslan v okoliške kraje, ne sprejema od nikogar niti hrane niti pijače niti povabila v hišo, če ni za kaj takega dobil izrečnega navodila ali če ga k temu ne prisili kakšna neizogibna in nepričakovana okoliščina.¹⁰⁶

6. Vrtar naj bo do vseh prijazen, redovniško zadržan in kratkih besedí; saj bo s takim vedênjem svetnim ljudem dajal lep zgled. Če sodi, da je nekomu primerno dovoliti vstop, drugega pa vljudno zavrniti, naj oboje stori ljubeznivo pa kratko. To navodilo velja tudi za njegovega namestnika.¹⁰⁷

7. Ker pa je pisano: »*Spoštuj očeta in mater*«,¹⁰⁸ omilimo strogost klavzure v toliko, da nas vsako leto lahko obišejo starši in sorodniki, enkrat za dva dni skupaj ali pa dvakrat po en dan. V splošnem se obiskom prijateljev in pogovorom s svetnimi ljudmi raje izogibajmo, razen če bi kdaj kaj takega zahtevala ljubezen in resnična potreba. Saj vemo, da je Bog vreden žrtve, ki mu jo s tem darujemo; ljudem pa bo ta dar bolj v korist, kot bi jim bile naše besede.

8. Le dozdevna bi bila zunanja klavzura, če bi si pogosto dopisovali z ljudmi zunaj samostana. Pisma oddajamo in prejemamo samo z vednostjo priorja. Iz tega pravila so izvzeta pisma, ki jih kdo pošilja generalnemu kapitlju, očetu generalu, hišnima vizitatorjema, generalnemu prokuratorju, tajniku o. generala, pa tudi Svetemu sedežu. Isto velja tudi za pisma, ki jih navedeni pišejo kakemu menihu. Tudi tisti, ki so pod magistrovim vodstvom, si smejo z njim nemoteno dopisovati. Zasebnih telefonskih pogovorov se pa, razen v resnih okoliščinah, vzdržujemo.

9. Zavedajmo se tudi, da svetni ljudje od kartuzijana ne pričakujejo praznih novic ali političnih sporočil. Izogibajmo se torej posvetnih čenč¹⁰⁹ ter pišimo z Bogom pred očmi pa s Kristusom v srcu.

10. Prijateljska povezanost z Bogom pa srca ne utesnjuje. Nasprotno, širi ga in usposablja, da v Bogu prijazno sprejema skrbi in tegobe sveta ter važne zadeve Cerkve, za katere je prav, da menihi vedó; ne zato, da se nasiti njihova radovednost, ampak da jih iskreno sočutje s težavami človeštva še bolj približa Kristusu. Vsak naj torej sam zase prisluškuje Svetemu Duhu in sprejema vase le to, kar njegovega notranjega pogovora z Bogom ne moti.

11. Menih nikakor ne sme prebirati časopisja, ki se ukvarja s političnimi zadevami, saj je to v nasprotju z duhom našega Reda. Priorji naj celó svarijo brate, naj bodo zelo previdni pri izbiri

¹⁰³ Prim. Ps 30, 21 vg.

¹⁰⁴ Prim. Cons. Cart., 50. 2.

¹⁰⁵ Prim. Cons. Cart., 62. 2.

¹⁰⁶ Cons. Cart., 76.1.

¹⁰⁷ Prim. Cons. Cart., 64. 1.

¹⁰⁸ 2 Mz 20, 12.

¹⁰⁹ Prim. 2 Tim 2, 16.

leposlovnega branja. Tako prigovarjanje pa bo našlo odmev le v duhu moža, ki zna ravnati s seboj¹¹⁰ in se iskreno ter dosledno oklepa najboljšega deleža, katerega je izbral: sedeti pri Gospodovih nogah in poslušati njegovo besedo.¹¹¹

12. Osebe, ki ne pripadajo našemu redu ali nimajo namena vstopiti vanj, naj po možnosti ne stanujejo v tistih stavbnih prostorih, ki so namenjeni bratom.

13. V naših samostanih, ki so kanonično ustanovljeni, velja stroga klavzura, skladna z redovnim izročilom. Ženske ne smejo vstopiti vanjo. Kadar govorimo z ženskami, ohranimo zadržano spoštljivost, kot se spodobi menihom.

14. Dragoceni dar Božje milosti, karizma samskega stanu, nam osvobaja srce za edinstveno odločitev: Ker se me je polastil Kristus, se hočem v celoti staviti Njemu na razpolago. Taka milost ne trpi poleg sebe nobene ozkosrčnosti in sebičnosti, marveč mora kot odgovor na neizrekljivo ljubezen, ki nam jo je izkazal Kristus, spodbujati v nas rast v ljubezni, tako da bo duša, dovzetna za Njegovo nezadržno vabilo, pripravljena, da se Mu vedno popolneje daruje.¹¹²

15. Samotarjeva duša naj bo torej kakor spokojno jezero, katerega vode se napajajo iz najčistejšega vrelca duha; noben zunanji šum je ne vznemirja v globini, pač pa se kot v jasnem zrcalu blesti v njej edino Kristusova podoba.¹¹³

14. poglavje: Tišina

1. Bog je popeljal svojega služabnika v samoto, da bi mu spregovoril na srce.¹¹⁴ Toda nežni šum vetra,¹¹⁵ s katerim se javlja Gospod, dojame le tisti, ki molčé prisluškuje. Spočetka se je treba za molčečnost resda truditi, če pa smo zvesti, postopoma raste iz našega notranjega molka želja po globljem molku.¹¹⁶

2. Bratje torej ne smejo govoriti brez razloga in po svoji volji o tej ali oni stvari, s to ali ono osebo ter po dolgem in počez.¹¹⁷ Lahko se sicer pomenijo kaj koristnega o svojem delu, a le na kratko in s pritajenim glasom. Razen o delu pa se brez dovoljenja ne smejo pogovarjati niti z menihi niti z drugimi ljudmi.

3. Ker je prizadevanje za molčečnost zelo velikega pomena za življenje bratov, je treba navedeno določbo skrbno izpolnjevati. V dvomnih primerih, ki jih postava ne predvideva, naj vsak po vesti in potrebi presodi, ali sme in koliko sme govoriti.

4. Predanost notranjemu vodniku, Svetemu Duhu, ter ljubezen do sobratov, oboje terja, da bratje pretehtano odmerijo svoje besede, kadar govorijo z dovoljenjem. Resnica je namreč, da dolgo in nepotrebno razvlečeno pogovarjanje bolj žali Svetega Duha in škodi notranji zbranosti, kot pa nekaj sicer nedovoljenih, a kratko odmerjenih besedí. Razgovor, ki je sprva koristen, kaj kmalu postane škodljiv in navsezadnje zasluži grajo.

¹¹⁰ Gvigo, Pismo o samotarskem življenju, 5.

¹¹¹ Prim. Lk 10, 39. 42.

¹¹² Prim. Pavel VI., Okrožnica o duhovniškem celibatu, 24. junija 1967, AAS 1967, 666.

¹¹³ Bazilij iz Ankire, O devištvu, PG 30, 765.

¹¹⁴ Prim. Oz 2, 16.

¹¹⁵ Prim. 1 Kr 19, 12.

¹¹⁶ Izak iz Niniv, O redovniški popolnosti, pogl. 65.

¹¹⁷ Prim. Cons. Cart., 44. 2.

5. Kadar se bratje kje zberejo, odgovarja prihajajočim in mimoidočim le tisti, ki sestanek vodi; vsi drugi molčijo.¹¹⁸

6. Ob medsebojnem srečevanju se kot prijatelji veselo in spoštljivo priklonijo, umaknejo s poti in molče gredo dalje.¹¹⁹

7. Ob nedeljah in slovesnih praznikih ter ob dnevih, ki so namenoma določeni za duhovno zbranost, bratje skrbneje pazijo na molčečnost in se držijo celice. Vsak dan pa mora v času med večerno zdravomarijo in prvo jutranjo molitveno uro povsod v samostanu vladati popolna tišina, ki jo smemo prekiniti le v primeru resnične potrebe. Ta nočni čas namreč po pričevanju Svetega pisma in mnenju starih menihov najbolj pospešuje duhovno zbranost in stik z Bogom.¹²⁰

8. Bratje naj brez priorjevega dovoljenja ne hodijo v celice patrov, razen če je treba tam opraviti kako nujno delo, in je stanovalec o tem obveščen. S patri se ne tu ne kje drugje v hiši ne smejo spuščati v pogovor. Neovirano gredo k spovedniku ali duhovnemu voditelju, vendar naj se z njim pogovore le o zadevah duhovnega pomena. Samostanskih delavcev naj brez dovoljenja ne vodijo v križni hodnik. Kadar se zbor patrov nahaja na poti v cerkev ali iz cerkve, naj bratje kolikor mogoče pazijo, da ne bodo motili tišine v klavstru.

9. Z našimi redovniki ali drugimi osebami, ki včasih prihajajo na obisk v hišo, se smemo spuščati v pogovor le s predstojnikovim dovoljenjem, ki pa si ga nikar ne želimo niti zanj ne prosimo, če ni za to res tehtnega razloga. Vztrajnemu ljubitelju samote in molka, željnemu pokoja, pač ne bo v korist, če bo brez vzroka hodil na obiske ali jih sprejemal.

10. Bratje naj si brez dovoljenja tudi ne privoščijo govorjenja ali klepetanja s svetnimi prišleki. Ob srečanju s prihajajočimi ali mimoidočimi smejo le odzdraviti, kratko odgovoriti na vprašanja in se opravičiti, da za daljše govorjenje nimajo dovoljenja.¹²¹

11. Za tišino in zbranost si morajo bratje prizadevati s posebno čuječnostjo, ker se jim pač ponuja mnogo priložnosti za pogovor. V tem prizadevanju bodo uspešno napredovali k popolnosti le tedaj, če se bodo marljivo trudili hoditi pred Božjim obličjem.¹²²

15. poglavje: Delo

1. Bratje se v odrejenem času ukvarjajo z delom. S tem koristijo samostanu v njegovih potrebah, obenem pa s svojim trudom skupno z Jezusom, tesarjevim sinom, usmerjajo vesoljno stvarstvo v hvalnico Božji slavi ter povelečujejo Očeta s tem, da celega človeka pridružujejo Kristusovemu odrešenjskemu delu. Oznojeni in utrujeni od dela namreč odkrivajo zase delček Kristusovega križa; zaradi luči njegovega vstajenja pa so že deležni novih nebes in nove zemlje.¹²³

2. Po starodavnem meniškem izročilu je takšno delo močna opora pri vajah v krepostih na poti k popolni ljubezni. S tem da vzpostavlja ravnovesje med človekovim notranjim in zunanjim jazom, prinaša bratom več sadov v njihovi samoti.

3. V obediencah in drugih pritiklinah se bratje ravna po navodilih priorja in prokuratorja. Pri izvrševanju poverjenih nalog naj uporabljajo naravne sposobnosti in darove milosti. Tako bodo s

¹¹⁸ Cons. Cart., 44. 1.

¹¹⁹ Cons. Cart., 72. 2.

¹²⁰ Prim. Lk 6, 12; Ps 76, 7; 118, 55. 62; 133, 2 vg; Iz 26, 9.

¹²¹ Prim. Cons. Cart., 44. 3; Pravilo sv. Benedikta, 53.

¹²² Prim. 1 Mz 17, 1.

¹²³ Prim. Janez Pavel II., Okrožnica o človeškem delu, št. 27, AAS 1981, str. 646.

poslušnostjo rastle v vse večjo svobodo božjih otrok in z radovoljno pokorščino prispevali k zidanju Kristusovega telesa v skladu z božjim sklepom.¹²⁴

4. Prokurator naj svojo oblast nad brati izvršuje v duhu služenja, enako tudi vodja obediencie v odnosu do svojega pomočnika. Tako jim bosta upodabljala ljubezen, s katero jih Bog ljubi. Oba naj jih rada povprašata za svēt in prisluhmeta njihovemu mnenju; vendar ohranjata v svojih rokah oblast odločati in ukazovati, kaj je treba storiti. Tako bodo pri izpolnjevanju službenih dolžnosti vsi sodelovali z dejavno in ljubečo poslušnostjo.¹²⁵

5. Bratje se pri delu, katerega vedno preveva duh uboštva, oklepajo Jezusa Kristusa, ki je bil sicer bogat, pa je zaradi nas postal reven.¹²⁶ Varujejo naj se predvsem vsake razsipnosti in pazijo na orodje, da ne propade. Prav tako naj skrbijo za tehnično vzdrževanje naprav, zlasti strojev.

6. Če prokurator želi pregledati opremo in orodje v obediencah, naj mu jih dajo na vpogled; stvari, ki spadajo k lastni obedienci, ne smejo uporabljati zase.

7. Vodja obediencie ne sme brez dovoljenja nikomur nič dati, pa tudi od nikogar nič sprejeti. Menihom ne opravlja nobenega dela, razen tistega, ki jim ga dolguje po uredbah. Ako se kdaj zgodi, da je treba kako zadevo nujno urediti, pa je prokurator odsoten, naj brat ukrene tako, kakor meni, da bi ukrenil prokurator, če bi bil doma. Ko pa se ta vrne, naj mu brat pove, kaj in kako je naredil.¹²⁷

8. Vodja obediencie ne sme nikogar voditi na svoje delovno mesto, če to ni res potrebno. V takem primeru naj se povabljeni, ko je nujna zadeva urejena, takoj poslovijo brez tratenja besedi.¹²⁸

9. Vsi bratje, tudi vodje obedienc, naj radi pomagajo, kadar je potrebno in so naprošeni, sobratom v drugih obediencah, veseli, da morejo »*drug drugega bremena nositi*«. ¹²⁹

10. Duhovna zbranost pri delu bo brata vodila h kontemplaciji. S tem ciljem mu je vedno dovoljeno, da med delom ponavlja kratke molitve in vzdihljaje; včasih pa lahko delo kar prekine ter kaj malega zmoli.¹³⁰

11. Da se ta zbranost obvaruje, je treba paziti, da bratje ne bodo zaposleni z opravili, ki bi jih oddaljevala od meniškega ideala. Tudi s trgovskimi opravki naj se ne ukvarjajo, razen če je kdo potreben prokuratorju kot pomočnik pri upravljanju gospodarstva.

12. Bratje naj ne delajo skupaj s samostanskimi delavci. Če pa se kdaj temu ni mogoče izogniti, nikar ne pošiljajmo na tako delo mlajših bratov, temveč starejše in zanesljive. Vodstva nad njimi naj redno ne izvaja kak svetni človek. Tudi skupaj z ženskami ali v stavbah, kjer stanujejo ženske, naj bratje ne delajo.

13. Ker vse delajo zavoljo Boga, ne pa zaradi osebnega zadovoljstva, bratje radi izpolnjujejo redovne predpise; zlasti se kar najzvesteje držijo določenega dnevnega reda. Kadarkoli zaslišijo zvon, ki jih kliče v cerkev, naj pustijo vse ter pohitijo tja, najsi bodo kjerkoli.¹³¹

14. Tisti, ki nimajo določenega delovnega razporeda, se oglasijo pri prokuratorju ob času, ki ga on napove. Prokurator in vodje obedienc pa naj organizirajo delo tako, da se bodo bratje v predpisanih časih

¹²⁴ Prim. 2 Vat, R 14.

¹²⁵ Prav tam.

¹²⁶ 2 Kor 8, 9.

¹²⁷ Prim. Cons. Cart., 46. 2.

¹²⁸ Prav tam.

¹²⁹ Prim. Gal 6, 2.

¹³⁰ Cons. Cart., 29. 3.

¹³¹ Prim. Pravilo sv. Benedikta, pogl. 43.

mogli umakniti v tišino celice in se prosto posvečati molitvi. Če bi v takem času bilo nepredvidoma potrebno opraviti kako posebno delo, naj ga raje zaupajo bratu, ki ne bo šel k nočni službi božji.

15. Obedience, ki so v pogostih delovnih stikih, kot sta na primer kuhinja in depanza, naj bodo urejene tako, da bo med sodelavci vladala ljubezen in sloga pa da ne bo trpela tišina. Vse naj spričuje, kako dobro in prijetno je, če so bratje med seboj edini.¹³²

16. Nihče ne sme brez dovoljenja vstopiti v drugo obedienco. Kuhar - v njegovi odsotnosti tudi njegov pomočnik - ter delivec hrane smeta zauživati hrano vsak v svoji obedienzi. Kdo drug pa v kuhinji ne sme ne jesti ne piti, razen s priorjevim dovoljenjem, pa tudi tedaj bolj poredko.

17. Bolničar, pa tudi kuhar in vsi tisti, ki morajo streči bolnikom in njihovim posebnim potrebam, naj bodo do njih ljubeznivi; še več, v trpečih sobratih naj prepoznavajo podobo trpečega Kristusa, veseli, da v njih smejo streči in pomagati samemu Kristusu.

18. Življenje brata je urejeno prvenstveno zato, da zedinjen s Kristusom ostaja v njegovi ljubezni.¹³³ S pomočjo milosti svojega poklica naj si torej z vsem srcem prizadeva gojiti trajen spomin na Boga,¹³⁴ bodisi v samotni celici bodisi pri vsakdanjih opravkih.

16. poglavje: Abstinenca in post

1. Kristus je trpel za nas in nam zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah.¹³⁵ To delamo že s prenašanjem bridkosti in stisk v življenju, pa tudi s prostovoljnim ubožtvom, ki smo se ga oklenili kot božji otroci, ter z odpovedovanjem lastni volji.¹³⁶ Po meniškem izročilu pa spada k našemu življenjskemu slogu tudi hoja za Kristusom, ko se posti v puščavi, s tem da krotimo telo ter ga držimo v sužnosti,¹³⁷ zato da bi duh zažarel v hrepenenju po Bogu.¹³⁸

2. Konverzi imajo vsak teden enkrat abstinenco, redno ob petkih. Pohvalo zaslužijo tisti, ki po stari redovni šegi ta dan preživijo ob kruhu in vodi.¹³⁹ Ob določenih dnevih in časih pa se držijo redovnega posta; tedaj obedujejo le enkrat na dan (prim. 48. pogl.).

3. Telesnega mrtvenja ne smemo jemati nase iz gole pokorščine do Pravil, marveč predvsem zato, da se osvobodimo samovolje in teže nagonov in s toliko večjim poletom hodimo za Gospodom.

Če pa bi kdo ob kaki priložnosti ali po daljšem času uvidel, da katera od naših postnih postav presega njegove moči ter ga pri hoji za Kristusom bolj ovira kot pa podpira, naj se s priorjem otroško zaupno dogovori o vsaj začasni olajšavi. Koliko posta zmore, naj vedno presoja v luči Kristusovega klica. Če za Gospoda ne more storiti, kar je predpisano po skupni postavi, naj mu daruje, kar more, s tem da se odpoveduje sebi ter iz dneva v dan nosi svoj križ.¹⁴⁰

4. Novince je treba k abstinenci in redovnemu postu navajati postopno. Pod magistrovim vodstvom naj se počasi in previdno bližajo polnemu izpolnjevanju stroge postne postave. On naj jih opozarja predvsem na zmernost, da se na račun redkih obrokov ne navadijo pretiravati pri obedu. Tako se bodo

¹³² Ps 132, 1 vg.

¹³³ Prim. Jn 15, 9.

¹³⁴ Prim. Tob 4, 6.

¹³⁵ 1 Pt 2, 21.

¹³⁶ Prim. 2 Vat, C 42.

¹³⁷ 1 Kor 9, 27.

¹³⁸ Prim. glavno mašno prošnjo v torek prvega postnega tedna, Kartuzijanski misal, str. 92.

¹³⁹ Cons. Cart., 52. 1.

¹⁴⁰ Lk 9, 23.

naučili z duhom krotiti dejavnost telesa ter nositi v svojem telesu Jezusovo umiranje, da se bo v njih telesih vse bolj razodevalo Jezusovo življenje.¹⁴¹

5. V skladu s postavo, ki so jo uvedli naši ustanovitelji in smo jo ves čas kar se da skrbno ohranjevali, izključujemo iz našega smotra uživanje mesnih jedi. Ta postava naj bo značilnost našega Reda in znak strogega samotarstva, pri čemer želimo z božjo pomočjo tudi ostati.

6. Ne bi bilo v skladu s kartuzijansko zmernostjo in prostovoljnim uboštvo, če bi se kdo, zlasti vpricho zbranih sobratov, pritoževal glede hrane. S tem pa seveda ni rečeno, da kdo izmed nas ne bi smel zadržano in spoštljivo predložiti svojih potreb priorju; ta bo svojim menihom rad priskrbel, v skladu z redovnim načinom prehrane, vse, kar jim je potrebno.

7. Pri postrežbi jedi bodimo vedno umerjeni, tudi ob praznikih, ko je sicer prav, da se notranje veselje nekako odrazi tudi navzven. Ako bi prior sodil, da mora v tem pogledu odpraviti kakšno razvado, naj vsi veselega srca pristanejo na njegov ukaz.

8. Poleg spokornih vaj, ki jih predpisujejo ta Pravila, naj si kakšnih drugih brez vednosti in odobrenja priorja ne nalaga nihče izmed naših menihov. In če prior komu dovoli dodatek hrane, spanja ali tudi kaj drugega, ali mu, nasprotno, naloži kako zahtevno in trdo breme, se mu ne smemo upirati; saj se ne bi upirali njemu, pač pa Bogu, ki ga prior med nami zastopa. Res se držimo številnih in raznovrstnih redovnih postav; ne pričakujemo pa od tega nobene koristi, če jih ne blagoslavlja - poslušnost.¹⁴² * (Kan. 85)

17. poglavje: Novinci

1. Marsikoga razvname božja ljubezen z željo, da bi zapustil svet in se odpravil iskat večne dobrine.¹⁴³ Kadar taki iskalci pridejo k nam, jih v istem duhu sprejmimo. Zato je silno pomembno, da novinci v hišah, kjer bodo deležni redovne vzgoje, najdejo zgledno izpolnjevanje redovnih pravil ter pobožnost, predanost tišini v celici, pa tudi pravo bratsko ljubezen. Kjer te prvine manjkajo, je malo upanja, da bodo vztrajali na poti naše življenjske usmeritve.

2. Ker pa nas apostol Janez opominja: »*Presojajte duhove, ali so od Boga,*«¹⁴⁴ je treba kandidate, ki prihajajo k nam, skrbno in premišljeno preizkusiti. Dejstvo je namreč, da sta napredek ali nazadovanje Reda glede vrednosti in števila oseb odvisna predvsem od dobre ali slabe izbire in vzgoje novincev.

Priorji naj torej vestno preiščejo, iz kakšne družine izhajajo kandidati, kakšna je njihova preteklost in kako je z njihovim telesnim in duševnim zdravjem; v tej stvari je prav, če se obrnejo na pametne in izkušene zdravnike, ki jim je dobro znana naša življenjska usmeritev. Med lastnostmi, ki naj jih kandidati za samotarsko življenje prinesejo s seboj, je kar najbolj važna sposobnost zmerne in trezne presoje.

3. Novincev, ki še niso dosegli dvajset let, navadno ne sprejmemo. Sicer pa sprejemamo le take prosilce, ki imajo po presoji priorja in večine zbora dovolj verske vzgoje, zrelosti in telesnih moči, da bodo zmogli prenašati bremena redovnih običajev. Sposobni naj bodo za samotarsko, pa tudi za skupno življenje. * (Kan. 643 § 1 - § 2; kan. 644; kan. 645 §1 - § 4)

4. Glede sprejemanja starejših oseb pa je treba, da smo še bolj premišljeni, saj se le stežka privadijo obliki in zahtevam našega življenja. Zato po petinštiridesetem letu starosti ne sme biti sprejet noben

¹⁴¹ Prim. Rim 8, 13; prim. 2 Kor 4, 10.

¹⁴² Prim. Cons. Cart., 35. 1-3.

¹⁴³ Prim. Sv. Bruno, Pismo Raulu, 13.

¹⁴⁴ 1 Jn 4, 1.

kandidat za konverza, če tega izrečno ne dovoli generalni kapitelj ali oče general. Enako dovoljenje je potrebno v primeru, ko prosi za sprejem v noviciat redovnik, ki je z zaobljubami vezan na kako drugo redovno ustanovo; če gre za redovnika z večnimi zaobljubami, potrebuje general še soglasje vélikega sveta. Glede sprejema osebe, ki je morda že bila vezana z zaobljubami na kakšno redovniško ustanovo, svetujemo predhodno posvetovanje z očetom generalom. * (Kan. 684 § 1, § 2, § 4, § 5)

5. Oseb, ki so s kakršnikoli naslovom živele v katerem od naših samostanov, potem pa izstopile, v isto ali kako drugo našo hišo nikar ne sprejemajmo brez predhodnega posvetovanja z očetom generalom in s predstojniki, ki so take osebe poznali. Če pa je kdo že bil novinec ali profes v našem redu, v primeru ponovnega sprejema začne preizkušnjo znova.

6. Kadar pride kdo k nam s prošnjo, da bi postal naš brat, je treba ugotoviti, če za to ni kakih zakonitih ovir, če ima pravi namen in če je sposoben prenašati bremena redovnih navad. Zato mu redno postavimo potrebna in primerna vprašanja, da lahko pridemo do pravilne sodbe glede sprejema.

7. Po teh poizvedovanjih pojasnimo kandidatu cilj našega življenja; upanje na slavo, ki jo z našim sodelovanjem pri Odrešenikovem delu izkazujemo Bogu; pa kako dobro in prijetno je ločiti se od vsega in okleniti se Kristusa. Kar se da nazorno mu predočimo tudi trdote in ostrine ter sploh vse vidike življenja, ki se ga hoče oprijeti. In če se vsega tega ne ustraši ter obeta, da bo z zaupanjem v Gospodovo besedo rad krenil na to trdo pot, pripravljen umreti in zaživeti s Kristusom,¹⁴⁵ mu navsezadnje svetujemo, naj gre in se, kot naroča Evangelij, spravi z vsemi, ki bi imeli kaj zoper njega.¹⁴⁶

8. Po nekajdnevem bivanju pri nas prejme aspirant, če se zdi priorju primeren za sprejem, postulantski plašč iz rok učitelja novincev. Vadi se dela v različnih obediencah in prihaja k službi božji, da se tako kmalu udomači v novem življenju. Preden začne noviciat, naj bo na preizkušnji vsaj tri mesece, a ne več kot eno leto.

9. Če se pokaže, da je postulant ponižen, poslušen, čist, zanesljiv, pobožen, uravnovešen, sposoben za življenje v samoti in priden za delo, ga smemo predstaviti zboru, ki mu prisostvujejo tudi večni donati. Predstavijo ga vikar, prokurator in magister, ki naj jasno in glasno razložijo njegove vrline in slabosti. Če se celotni zbor ali vsaj večina izreče za njegov sprejem, je v priorjevi môči, da ga po vsaj štiridnevih duhovnih vajah sprejme v Red in mu dovoli nositi meniško obleko.

10. Novinec zapušča vse, namenjen hoditi za Kristusom. Denar in druge vredne stvari, ki jih je morda prinesel s seboj, naj v celoti izroči priorju; ta ali od njega določeni menih jih bo sprejel v varstvo. Od novincev ali od prosilcev, ki želijo vstopiti v naš Red, pa z naše strani ničesar ne zahtevamo ali prosimo.

11. Noviciat, dokončan pri menihih-laikih, ne velja kot noviciat za meniha v klavstru; pa tudi obratno ne.

12. Noviciat traja dve leti; prior lahko ta čas podaljša, a ne preko šest mesecev. Najkasneje pred začetkom drugega leta se mora kandidat odločiti, samostojno in prostovoljno, za življenje konverza ali življenje donata. * (Kan. 648 § 1 - § 3; kan. 649 § 1 - § 2)

13. Kandidat, ki prihaja k nam z večnimi zaobljubami iz kakega drugega Reda, naj po zgoraj opisanem postopku opravi postulat (17.8). Če je primeren, ga sprejmemo v noviciat konverzov, kjer bo pet let novinec, nakar sme biti pripuščen k slovesnim zaobljubam.

Glede njegovega sprejema v noviciat velja zgoraj navedeni postopek (8.9); enako po prvih dveh letih in po drugih dveh letih noviciata ter končno - pred samimi slovesnimi zaobljubami.

¹⁴⁵ Prim. Ps 16, 4 vg; 2 Tim 2, 11.

¹⁴⁶ Mt 5, 23-24; prim. Cons. Cart., 22. 1 in 73. 1.

14. Če kak brat v drugem letu noviciata donatov ali že po donaciji želi prestopiti v stan konverza, je priorjeva naloga, da določi potek celotne preizkušnje, ki pa mora trajati vsaj sedem let in tri mesece, upošteva je predpise cerkvenega prava. Podobno ravnamo v primeru, ko prestopa v stan donata kak konverz, bodisi novinec ali profes z začasnimi zaobljubami.

15. Novinca naj ne zbegajo skušnjave, ki zalezujejo Kristusovega soborca v puščavi. Tudi naj ne zaupa svojim močem, marveč naj se zaupa Gospodu: On je naklonil poklic; On bo začetnika privedel na cilj.

18. poglavje: Zaobljube

1. Menih je sicer že po krstu odmril grehu in bil posvečen Bogu; z zaobljubami pa se še polneje preda Očetu in oprosti posvetnih vezi, da bo mogel poslej bolj naravnost težiti k popolni ljubezni. Trdna in trajna zveza z Gospodom mu daje delež pri skrivnosti Cerkve, ki je z neločljivo vezjo povezana s Kristusom; in tako pred svetom pričuje o novem življenju, ki ga je pridobil Kristus, ko nas je odrešil.¹⁴⁷ * (Kan. 654)

2. Če je novinec-konverz pohvalno končal noviciat, ga predložimo zboru za sprejem. V kapitlju se podolgem uleže na tla, se priporoči navzočim za naklonjenost in prosi, naj ga iz ljubezni do Boga sprejmejo k prvim zaobljubam ter mu dovolijo nositi obleko profesov, da bo tako vsem ponižno služil. Čez nekaj dni sledi zgoraj opisano glasovanje (8.9).

3. Pred začasnimi zaobljubami naj novinec upravo nad svojim morebitnim imetjem odstopi ter razpolaga z rabo in užitkom imetja, kot je bilo povedano že zgoraj (10.5).

4. Po vsaj osemdnevnih duhovnih vajah brat na določeni dan v kapitlju ponovno prosi zbor za naklonjenost. Prior ga tedaj opozori na stanovitnost, poslušnost in spreobrnitev nravi ter na vse stanovske dolžnosti konverzov. Nato šele izpove kandidat v cerkvi zaobljube za dobo treh let po obredu, ki ga prikazujemo v pogl. 36. 8-10. V vsakem primeru je treba omogočiti bratu, da se bo odločil za ta korak po treznem premisleku ter se zaobljubil popolnoma prostovoljno. * (Kan. 656)

5. Ob izteku triletnega roka zbor spet glasuje (8.9), prior pa odloči, ali naj mlademu profesu dovolimo obnovitičasne zaobljube za nadaljnji dve leti.

Prior sicer lahko podaljša rok začasnih zaobljub, vendar ne več kot za leto dni.

Generalni kapitelj ali oče general pa lahko iz upravičenega razloga nekomu skrajšata rok trajanja noviciata ali začasnih zaobljub, upošteva je določbe splošnega cerkvenega prava. * (Kan. 657 § 1 - § 3; kan. 688 § 1 - § 2; kan. 689 § 1 - § 3)

6. Prior pripuščačasne profese k slovesnim zaobljubam po predhodnem glasovanju menihov s slovesnimi zaobljubami ter s pristankom očeta generala. Tudi za sprejem k slovesnim zaobljubam mora brat dvakrat prositi v kapitlju, kot smo rekli v zvezi z začasnimi zaobljubami. * (Kan. 658)

7. Ker se mora učenec, ki hoče hoditi za Kristusom, odreči vsemu in še sebi samemu, se mora menih pred slovesnimi zaobljubami odpovedati vsemu imetju, ki ga dejansko poseduje. Lahko pa tedaj, če želi, določi, kaj naj se zgodi s premoženjem, do katerega ima pravico. Noben član Reda ne sme prositi časnega profes za kakšen dar iz njegove skrinje, tudi v dobrodelne namene ali za miloščino ne. Nasprotno: z vsemi svojimi rečmi naj prosto razpolaga, kakor ve in zna. * (Kan. 668 § 1 - § 5)

8. Noben brat ne more opraviti niti začasnih niti večnih zaobljub, ako ni navzoč in ne mašuje njegov prior. Če je ta zakonito zadržan, naj določi drugega priorja ali drugega duhovnika iz našega Reda, da v

¹⁴⁷ Prim. 2 Vat, C 44.

njegovem imenu sprejme zaobljube. Tedaj se besedilo zaobljub spremeni takole: »**v navzočnosti p. I.** (ime), **določenega od priorja p. I.** (ime).« Rektorji samostanov, ki so včlenjeni v naš Red, pa vendar smejo sprejemati k zaobljubam v lastnem imenu.

9. Na določeni dan izpove prosilec zaobljube med zborna mašo, po evangeliju ali veroizpovedi (36. 13-14). Dar, ki ga prinaša skupaj s Kristusom, sam sebe namreč, tedaj Bog po priorjevih rokah sprejme in posveti.

10. Besedilo zaobljub, ki ga prosilec napiše v domačem jeziku, potem pa prebere, se glasi: »**JAZ, brat I.** (ime), **obljubljam ... poslušnost, spreobrnjenje nravi in vztrajnost v tem samostanu, vpričo Boga in njegovih svetnikov ter relikvij tega samostana, ki je zgrajen v čast Božjo in posvečen blaženi Mariji, vedno Devici, in blaženemu Janezu Krstniku, v navzočnosti priorja, p. I.** (ime).«¹⁴⁸

Po besedi »**obljubljam**« se pri začasnih zaobljubah doda rok trajanja; pri slovesnih zaobljubah pa menih izjavi »**za vselej**«.

11. Pripominjamo, da so vse naše samostanske naselbine posvečene najprej v čast blaženi Mariji, vedno Devici, ter blaženemu Janezu Krstniku, ki sta naša poglobitna zavetnika v nebesih.

Listina z besedilom vsakokratnih zaobljub - podpišeta jo profes in prior, ki je zaobljube sprejel - se z navedbo datuma hrani v samostanskem arhivu.

12. Vsi naši redovniki ostanejo poslej profes hiše, v kateri so končali noviciat ter izpovedali prve zaobljube, četudi bi bili premeščeni v kako drugo hišo in tam izpovedali slovesne zaobljube.

13. Potem ko je brat izpovedal zaobljube, naj se zaveda, da brez priorjevega dovoljenja ne sme imeti zase ničesar, niti palice za oporo pri hoji ne, saj mu še lastni jaz ne pripada več.¹⁴⁹ Sicer si morajo za poslušnost kar najvestneje prizadevati vsi, ki so se podredili redovnemu življenju. Koliko bolj prizadevni in natančni pa moramo biti v tem mi, ki smo se oprijeli tako strogega in trdega smotra; saj bi nam pomanjkanje poslušnosti, česar nas Bog varuj, odtegnilo nagrado za vse naše naporne vaje. Lepo pravi Samuel: »**Pokorščina je boljša kot daritve, poslušnost več velja kot tolšča ovnov.**«¹⁵⁰ * (Kan. 590 § 1 - § 2)

19. poglavje: Donacija

1. V božji hiši je mnogo bivališč:¹⁵¹ pri nas bivajo menihi klavstra in menihi konverzi, pa tudi menihi donati, ki so prav tako zapustili svet in se napotili v samoto kartuzije, da bi se v varstvu klavzure z molitvijo in delom za vse življenje posvetili Bogu. Neredko se je zgodilo, da so zares sveti možje sklenili živeti in umreti v stanu donata. Po tej poti so želeli postati duhovni sinovi sv. Bruna in dediči njegove karizme.

2. Če je novinec-donat pohvalno končal noviciat, mu prior dovoli opraviti začasno donacijo, potem ko je sprejel glasove slovesnih profesov in večnih donatov (8.9).

3. Bodoči donat opravi vsaj štiridnevne duhovne vaje. Besedilo donacije, ki ga sam napiše v domačem jeziku, potem pa na dan donacije - bodisi začasne bodisi večne (36. 16-18) - pred večernicami vpričo celotne skupnosti izreče, se glasi: »**JAZ, brat I.** (ime), **obetam iz ljubezni do našega Gospoda Jezusa Kristusa in zaradi zveličanja svoje duše, da bom zvesto služil Bogu kot donat, v prizadevanju za poslušnost ter čistost in brez uporabe svoje lastnine, da bo tako rastle Cerkev. Zato se z**

¹⁴⁸ Cons. Cart., 74. 1.

¹⁴⁹ Cons. Cart., 75. 1.

¹⁵⁰ 1 Sam 15, 22 - Cons. Cart., 25. 2-3.

¹⁵¹ Jn 14, 2.

obojestransko pogodbo izročam ... tej samostanski skupnosti, da ji bom ves čas služil ter se podrejal redovni disciplini po predpisih Pravil.«

Po besedi »*izročam*« se pri začasni donaciji doda »*za tri leta*«; pri podaljšanju donacije se navede časovni razpon podaljšanja; kadar pa gre za večno donacijo, menih izjavi »*za vselej*«.

4. Donat ohrani lastninsko pravico do svojih reči in pravico razpolaganja z njimi, četudi živi brez uporabe lastnine. Do večne donacije pa nihče ne sme odtujiti ali dati dovoljenja za odtujitev katere od njegovih reči, čeprav bi sam donat tako hotel.

5. Z donacijo postane donat član Reda in je nanj vezan. Če je potrebno, ga predstojniki lahko premestijo v katerikoli naš samostan; ne morejo pa ga odsloviti iz Reda, razen če bi se hudo pregrešil proti kaki svoji obveznosti. V takem primeru ima prior v soglasju s svojimi svetovalci pravico donacijo razveljaviti. Kadar se pogodba o donaciji razveže, naj obe strani - prior v imenu zbora in donat sam - podpišeta neko izjavo v dokaz prekinitve vezi.

6. Ob izteku triletnega roka sledi glasovanje zbora, pri katerem sodelujejo tudi večni donati (8.9); nakar prior odloči, ali bo donat obnovil začasno donacijo za dve leti. Prior sicer lahko podaljša rok začasne donacije, vendar ne več kot za leto dni.

7. Ko potečejo leta preizkušnje, zbor obenem z večnimi donati glasuje (8.9), prior pa odloči, ali bo brat pripuščen k večni donaciji ali pa v okvir zaporednih triletnih donacij, ki jih bo smel obnavljati brez predhodnih glasovanj. Za večno donacijo mora dati privolitev še oče general.

8. Glede božje službe in drugih redovnih postav imajo donati lastne običaje, ki jih je mogoče prilagajati njihovim potrebam. Tako more vsakdo na sebi primernejši način dosegati naš življenjski smoter, zedinjenje z Bogom v samoti in tihoti. Te urejene svobode pa naj ne izkoriščajo za sebičnost, marveč za službo bližnjemu v ljubezni.¹⁵² Donati torej služijo Gospodu drugače kot konverzi; zato pa ni njihova daritev Bogu nič manj pristna in jim svetost ni nič manj dosegljiva. Pa tudi samostanu so v veliko korist in oporo, ker včasih opravljajo naloge, ki bi konverze ovirale pri izpolnjevanju njihovih postav.

20. poglavje:

Vzgoja bratov

1. Mladi bratje so pod vodstvom učitelja novincev, ki naj bo vedno eden izmed patrov-duhovnikov. Krase naj ga pobožnost, spokojnost, molčečnost, razsodnost in previdnost ter goreča ljubezen do bližnjega. Izžareva naj duha našega poklica, ima pa naj tudi posluš za razlike v značajih in odprto srce za potrebe mladih. Konverzi ostanejo pod njegovim nadzorstvom vse do slovesnih zaobljub, donati pa do večne donacije ali do vstopa v okvir triletna donacije. * (Kan. 650 §1 - § 2; kan. 651 § 1)

2. Kadar izvršuje dolžnost učitelja novincev samostanski oskrbnik - prokurator, sme prior skrb za gospodarstvo razdeliti med prokuratorja in subprokuratorja - njemu podrejenega namestnika -, da učitelj novincev ne bo preobremenjen z materialnimi zadevami.

3. Magister navaja svoje gojence k molitvenemu življenju, ki naj bo zakoreninjeno v veri in ljubezni ter zajema iz čistega vrelca Božje besede; obenem naj se učijo usklajevati to življenje s svojimi stanovskimi dolžnostmi: z bivanjem v samoti in tihoti, s sodelovanjem pri bogoslužju in pri delu. Seznanja naj jih z našimi Pravili in z redovno tradicijo in naj se trudi, da bodo oboje vzljubili. Prizadeva naj si, da bo ljubezen gojencev do Kristusa in Cerkve vsak dan večja. Enkrat na teden naj se sestaja z vsemi učenci ter jih vsaj pol ure poučuje in uvaja zlasti v duha in obveznosti našega smotra. Novincem pa je za poglobljanje duhovne izobrazbe treba dati več časa v celici.

¹⁵² Gal 5, 13.

4. Magister naj svoje učence osebno obiskuje in se z njimi preprosto pomenkuje, da se bo seznanjal z njihovim duševnim stanjem, dajal vsakemu primerne nasvete in jim tako pomagal, da bo vsakdo usposobljen priti k popolnosti v svojem poklicu. * (Kan. 985)

5. Prokurator, ki je po službeni dolžnosti vsak dan v stiku z brati, naj se trudi, da jih bo z osebnim zgledom krepostnega in molitvenega življenja navajal k prizadevanju za krepost in molitev. Saj vemo, da se božji nauk raje prime ob živem zgledu kot ob poučnem govorjenju.

6. Že za časa vzgoje je treba paziti, da bratje ne bodo pretirano obremenjeni s skupnimi vajami ali z navadami, ki niso v skladu z našim Redom. Prizadevajmo si marveč, da se navadijo molitvenega življenja v pravem meniškem duhu.

7. Prior in učitelj novincev sta pristojna, da po svoji uvidevnosti in razsodnosti odločata o sposobnosti kandidatov oziroma mladih bratov za naš življenjski ideal. Da človek postane kartuzijan ne le po imenu, temveč v resnici, ne zadostuje samo dobra volja. Poleg nagnjenja do samote in do našega življenja mora biti prisotna tudi posebna telesno-duševna pripravnost. Sprejeti ali predolgo zadrževati človeka, ki mu očitno manjkajo potrebni darovi, je pa napačno, da ne rečemo okrutno sočutje. Magister naj sploh skrbi, da se bo novinec odločal za svojo usmeritev v popolni prostosti ter naj ga niti najmanj ne priganja k donaciji ali k zaobljubam.

Štirikrat na leto poroča magister priorju in njegovim svetovalcem, kako je s posameznimi novinci-donati in novinci-konverzi; odgovarja pa tudi na vprašanja v zvezi z drugimi člani noviciata.

8. Mladi bratje imajo prost dostop do učitelja novincev in se z njim vedno lahko pomenijo, če sami hočejo; siliti jih k temu ne sme nihče. Pač pa jih vabimo, naj magistru preprosto in z zaupanjem odkrivajo svoje težave ter ga sprejemajo kot moža, ki ga je božja Previdnost izbrala za to, da jih vodi ter jim pomaga. Prav tako imajo vsi bratje prost dostop k priorju kot skupnemu očetu, ki jih bo vselej rad sprejemal, pa tudi včasih sam obiskoval v celici, do vseh brez razlike enako pozoren.

9. Starejši bratje, zlasti vodje obedienc, učinkovito pomagajo pri vzgoji mladih, s katerimi delajo, s tem da so jim v vsakdanjih okoliščinah vzgled izpolnjevanja Pravil ter krepostnega in molitvenega duha. Redno pa naj se izogibajo navezovati z mladimi pogovore, četudi o duhovnih stvareh, saj se nikakor ne smejo vmešavati v zadeve njihove vesti.

10. Duhovno življenje bratov naj počiva na trdnih temeljih. Zato naj mladi bratje na začetku meniškega življenja prejmejo določeno versko vzgojo, kateri je treba vsak dan nameniti nekaj časa. Smoter te vzgoje je ta, da uvaja brata v skrito bogastvo Božje besede ter mu omogoči osebno poglobljanje v skrivnosti krščanske vere, obenem pa se uči premišljuječ prebirati vsebino dobrih knjig. Naloge v zvezi s to in tako vzgojo naj soglasno opravljajo prior, magister in prokurator, upoštevaje smernice generalnega kapitlja. * (Kan. 659 § 1 - § 3)

11. Duhovno in versko izobraževanje bratov se nadaljuje vse življenje.¹⁵³ S tem ciljem določi prior nekatere patre, ki pomagajo prokuratorju, tako da ob nedeljah podajajo krščanski nauk vsem bratom. Na teh nedeljskih sestankih jim v času med Vsemi svetimi in Veliko nočjo razlagajo Pravila oziroma tista njihova poglavja, ki jih je treba po običaju vsako leto prebrati v zboru bratov. Ta srečanja, na katerih poteka tudi uvajanje v redovne navade, je najbolje, da vodi prokurator. Od Velike noči do Vseh svetih pa traja pouk o verskih resnicah, o duhovnem življenju kot tudi o Svetem pismu in o liturgiji, v skladu s priorjevimi določbami. Pouk naj bo poglobljen pa prilagojen umevanju bratov. Oba tečaja je mogoče po potrebi razporediti tudi kako drugače; ne sme pa se spremeniti njun časovni obseg.

¹⁵³ Prim. 2 Vat, R 18 - ZCP, kan. 661.

12. Tako si bodo bratje pridobili vzvišeno spoznanje Jezusa Kristusa; seveda le, če se bodo za to pripravljali s tihim molitvenim življenjem, skritim s Kristusom v Bogu.¹⁵⁴ To je namreč večno življenje: da spoznamo Očeta ter Jezusa Kristusa, ki ga je On poslal.¹⁵⁵

¹⁵⁴ Prim. Flp 3, 8; Kol 3, 3.

¹⁵⁵ Prim. Jn 17, 3.

- Tretja knjiga - SKUPNOST

21. poglavje: Liturgično občestvo

1. Potem ko smo prav opisali življenje meniha, ki posluša Boga v svoji celici ali pri delu, bomo sedaj z Božjo pomočjo spregovorili o meniški skupnosti ali zboru. Kajti milost Svetega Duha zbira samotarje v občestvo ljubezni po podobi Cerkve, ki je ena in vseobča.

2. Ko je naš oče sveti Bruno s šestimi tovariši vstopil v samoto, je hodil po sledih prvotnih menihov, ki so se bili docela posvetili življenju v molku in duhovnem uboštvu. Toda našim prvim očetom je bila dana posebna milost, da so v puščavniško življenje uvedli vsakodnevno liturgijo, ki je sicer ohranjala resnobni značaj samotarske ustanove,¹⁵⁶ je pa to življenje izraziteje pridruževala hvalnemu spevu, ki ga je svoji Cerkvi izročil Kristus, njen vrhovni duhovnik. To svojo liturgijo varujemo kot posebni zaklad, skluden z našim kontemplativnim in samotarskim življenjem.¹⁵⁷

3. Po zgledu bogoslužnega shoda starodavnih menihov zavzemajo v naši liturgiji odličnejše mesto nočna bedenja (jutranjice), ki jim takoj sledijo še hvalnice; dalje evharistično bogoslužje v zboru; pa tudi večernice. Za ta bogoslužna opravila se zbiramo v cerkvi.

4. Kadar se zbiramo k evharistični daritvi, dosega kartuzijanska družina dovršeno edinstvo v navzočnosti Kristusa, ki moli. K zbornemu obhajanju Gospodove daritve prihajajo menihi iz klavstra vsak dan, bratje pa, kadar in kakor želijo.

Menihi-duhovniki poleg tega v edinstvu s Cerkvijo tiho mašujejo še sami; Kristusovi daritvi se tedaj pridružuje osebni dar skritega življenja v puščavi - v slavo Boga Očeta.

Ob primernih dnevih, ko prihaja do veljave skupno življenje, morejo menihi somaševati, združeni v duhovniški zbor.

5. Naša nočna molitev je v bistvu vztrajanje na božji straži, ko pričakujemo Gospodove vrnitve, da mu odpremo takoj, ko potrka.¹⁵⁸ Večernice pa obhajamo tedaj, ko se dan nagiba k večeru ter nas vabi k sobotnemu počitku v Duhu.

6. Ostale kanonične bogoslužne ure običajno molimo v celici. Ob nedeljah in slovesnih praznikih pa pojemo tretjo, šesto in deveto bogoslužno uro v koru.

7. Bogoslužje v skriti celici je v skladu s samotarskim življenjem, ki je v bistvu svoboda duše, in se zato kar najlepše ujema z nagnjenji srca, četudi je vedno dejanje našega skupnega življenja. Kadar zazvoni k molitvi, se vsi molivci združimo v eno samo hišo molitve in enotno hvalnico Bogu.

8. Kadar menihi obhajajo božjo službo, postajajo glas in srce Cerkve, ki po njih v Kristusu daruje Bogu Očetu češčenje z molitvijo, hvalo in zahvalo, pa tudi prosi za odpuščanje grehov. To tako pomembno službo opravljajo menihi s celotnim življenjem, prav posebno - izrečno in javno - pa s sveto liturgijo.

9. Ker je menihova naloga, da trajno preiščuje svetopisemsko besedo, dokler mu ne preide v kri in meso, jo pri liturgičnem branju v cerkvi sprejema kot Kristusovo telo.

¹⁵⁶ Gvigo, Predgovor v Kartuzijanski antifonar; Anali Kart. Reda, I., 308.

¹⁵⁷ Pavel VI., Pismo *Optimam partem* p. generalu, 18. aprila 1971.

¹⁵⁸ Prim. Lk 12, 36 - Sv. Bruno, Pismo Raulu, 4.

10. Zborna liturgija je vedno péta. Naše gregorijansko petje je že oddavnej trajna sestavina redovne dediščine; saj vemo, kako ugodno vpliva na duhovno ubranost in zadržanost.

11. Menihi iz klavstra so zavezani bogoslužju v obliki, kot je zapisana v naših litugičnih knjigah. Menihi laiki pa se lahko udeležujejo svete liturgije na različne načine, opisane na drugem mestu (49.10); v vsakem primeru gre tudi pri njih za javno molitev Cerkev.¹⁵⁹

12. Naši očetje so nam poleg božjega oficija izročili tudi marijansko bogoslužje; njegove molitvene ure opravimo običajno pred ustreznimi molitvenimi urami božjega oficija. Z marijanskim bogoslužjem obhajamo večno novost - skrivnost duhovnega rojstva Kristusa iz Device Marije v naših srcih.

13. Gospod nas je poklical, da bi postavljali v njegovo navzočnost vse stvarstvo. Zato je naša dolžnost, da z molitvijo posredujemo za vse: za naše brate, sorodnike in dobrotnike ter sploh vse žive in rajne.

14. Spokorno bogoslužje - zakrament sprave je trajni velikonočni dogodek, s katerim nas prenavlja Gospod kot grešnike, ki še iščemo njegovo obličje. Radi se ga udeležujemo, saj je od pogostnega in skrbnega zakramentalnega prejema sprave na osebni ravni odvisno, kako se bo razvijalo naše duhovno življenje.¹⁶⁰

15. Ker je naš življenjski smoter ta, da smo neprestano čuječi za Boga, se vse naše življenje spreminja v eno samo bogoslužje, ki v določenih trenutkih zažari izraziteje: bodisi pri službenih molitvah v imenu Cerkev bodisi kadar se ravnamo po tihem nagibu srca. Ta raznovrstnost pa nas ne razdvaja, saj vedno izvršuje svojo duhovniško službo v nas isti Gospod, ki moli Očeta v istem Duhu.

22. poglavje: Življenje v skupnosti

1. Medtem ko gojimo samotarsko življenje, bodisi v celicah bodisi v obediencah, se nam srce vnema in hrani ob ognju Božje ljubezni, ki je vez popolnosti¹⁶¹ in nas združuje kot ude enega telesa. To medsebojno naklonjenost si moremo izkazovati veselo, z besedo in z dejanjem, pa tudi z zatajevanjem bratom na ljubo, kadar se srečujemo ob določenih urah.

2. Sveta liturgija je najodličnejši del skupnega življenja, saj vzpostavlja med nami kar najtesnejše občestvo. Dan za dnem nas povezuje udeležba pri njej in tako moremo enodušno izpovedovati privrženost Bogu.

3. Odličen prostor zavzema samostanski kapitelj; v njem je bil vsakdo nekoč sprejet kot ponižni služabnik vseh, potlej pa v pričo sobratov javno priznava svoje pogrške. V njem poslušamo branje Božje besede in v njem razpravljamo o skupnih zadevah.

4. Ob nekaterih slovesnih praznikih se vsi zbiramo v kapitlju k pridigi, ki jo ima prior ali od njega določeni govornik.

Ob nedeljah in slovesnih praznikih - razen na Božič, Veliko noč, Binkošti in na praznike med tednom v postnem času - prihajamo po noni v kapitelj k poslušanju Evangelija ali Pravil. Vsak drugi teden ali enkrat na mesec, kot je pač navada v posamezni hiši, tamkaj javno priznavamo pogrške. Vsakemu je na razpolago, da izpove svoje pogrške proti sobratom, proti Pravilom ali pa proti glavnim dolžnostim naše službe. In ker le zid molka varuje tišino srca, naj tisti, ki so prekršili molk, to vedno priznajo in opravijo kako običajno javno pokoro. Obtožbi bo prior, če se mu bo zdelo prav, dodal kak opomin.

¹⁵⁹ Prim. 2 Vat, B 98.

¹⁶⁰ Janez Pavel II., Apostolska spodbuda o spravi in pokori, AAS 1985, 265.

¹⁶¹ Kol 3, 14.

5. Tudi bratje se ob primerni uri v nedeljo zberejo v kapitlju ali kje drugje, da poslušajo branje in razlago Pravil; ali pa jim od priorja določeni pater podaja krščanski nauk. Prav tam priznavajo pogoške, ako jih niso že v kapitlju skupno s patri.

6. Na priorjevo zahtevo se menihi zberejo v kapitlju, kadarkoli je treba odločati o kakšni zadevi ali pa prior želi zvedeti za mnenje zbora.

7. V obednici imamo skupno kosilo ob nedeljah in slovesnih praznikih, ko se pogosteje srečujemo v osrečujočem okviru družinskega življenja. Obednica, v katero gremo po službi božji v cerkvi, nas spominja na tisto veliko večerjo, ki jo je posvetil Kristus. Jedila blagoslovi duhovnik, ki je vodil zborna mašo. Medtem ko se nam telo krepča s hrano, uživa duh ob poslušanju svetih spisov.

8. Patrom je dovoljen skupni pomenek, ki sledi srečanju v kapitlju po noni. Bratom, ki to želijo, prior lahko dovoli tak pomenek na vsak slovesni praznik. Enkrat na mesec pa imajo pomenek vsi bratje. Na tak dan se skupnega razvedrila s priorjevo privolitvijo lahko udeležijo patri in bratje, povabiti pa smemo tudi novince ter mlade profese.

9. Med rekreacijo se spominjajmo apostolovega nasveta: *Bodite veseli, istih misli, varujte mir, pa bo Bog ljubezni in miru z vami.*¹⁶² Ker je pomenek družabno srečanje skupnosti, se nikar ne umikajmo vstran niti ne govorimo kje drugje, - če ne gre le za nekaj besed, - kot tam, kjer so vsi zbrani.

10. Pogled na mikavno samoto pokrajine in lepoto okolja često nudi počitek in oddih slabotnemu duhu, utrujenemu zaradi strogorednosti in ukvarjanja z duhovnimi rečmi, pravi sveti Bruno.¹⁶³ Zato gredo patri enkrat tedensko na sprehod, razen na véliki teden. Bratje pa se, če želijo, sprehodijo enkrat mesečno; vsaj trikrat ali štirikrat na leto pa se je vsakdo med njimi dolžan udeležiti sprehoda. Na tak sprehod gredo po priorjevi presoji patri in bratje lahko skupaj.

11. Po starodavnem redovnem običaju je enkrat na leto dovoljen véliki sprehod. Tega se lahko udeležijo, če se zdi priorju prav, patri in bratje skupaj, pa tudi novinci in mladi profesi. Na ta dan smemo prekoračiti sprehodne meje, določene od generalnega kapitlja, ter vzeti s seboj nekaj hrane za na pot. Vendar se tudi na tem sprehodu držimo kartuzijanske zmernosti ter uživamo hrano sami, ne med ljudmi. Prior lahko dovoli še en tak sprehod, na katerem pa ne uživamo hrane.

12. Naši sprehodi so zato, da nas povezujejo in duhovno bogatijo. V ta namen hodimo vsi skupaj in v eno smer, da se vsakdo lahko pomeni z vsakim sopotnikom po vrsti. Iz pametnega razloga je morda bolje, da gremo na sprehod v dveh ali treh skupinah. Kadar je treba iti skozi sosednje vasi, pojdimo mirno in zadržano res samo skozi, ne da bi kdaj vstopili v hiše. Ne spuščajmo se v pogovore z ljudmi in jim ne delimo darov. Piti in jesti med sprehodom ne smemo, razen tekoče vode, če kje nanjo naletimo.

13. Vzgojni namen naših pomenkov je ta, da poglobljajo bratsko vzajemnost in nam pomagajo živeti v samoti. Izogibajmo se klepetavosti, kričanja in nedostojnega smeha; naši pogovori naj bodo redovniški, ne pa prazne in posvetne govorice. Skrbno se varujmo takega ali drugačnega obrekovanja ali godrnjanja. Kadar se s kom ne strinjamo, mu izkažimo pozornost ter si prizadevajmo razumeti njegovo stališče, da se bo tako ob vsaki priložnosti utrjevala povezanost v ljubezni.

14. S priorjevo privolitvijo opravljajo patri trikrat na leto skupna dela, ki pa lahko po njegovi presoji tudi odpadejo. Gre za skupno ročno delo v času med nono in večernicami, pri čemer veljajo zgoraj navedena določila o molku (5.6); tako delo lahko traja tudi tri dni. Poleg pomoči zakristanu lahko prior odredi tudi kako opravilo v pomoč bratom; patri naj se v takem primeru razveselijo priložnosti, da morejo sodelovati z brati pri njihovi delovni službi. V tednu, ko potekajo skupna dela, sme pater izostati od sprehoda.

¹⁶² Prim. 2 Kor 13, 11.

¹⁶³ Sv. Bruno, Pismo Raulu, 5. 4.

15. Enkrat na mesec lahko vsak izmed patrov s priorjevim soglasjem opravi v času sprehoda kakšno delo skupaj z drugimi; pri tem veljajo določila glede skupnih del, pač pa se smejo udeleženci prosto pomenkovati.

23. poglavje: Prior

- Izvolitev -

1. Vsaka naša redovna hiša, v kateri biva vsaj šest profesov - volilnih upravičencev, si lahko izvoli priorja. Volitve morajo biti izvedene v teku štiridesetih dni; po izteku roka imenuje novega priorja bodisi pater general bodisi generalni kapitelj.

Aktivno volilno pravico imajo vsi slovesni profes, ki stalno bivajo v tej hiši, kot je določeno v 38.2.

2. Najprej se zbor volilcev s tajnim glasovanjem (po kan. 119, 2°) izjasni, ali hoče voliti. Ako se izkaže, da ne, bo generalni kapitelj ali pa general sam oskrbel hiši očeta. Če pa sledijo volitve, mora dobiti bodoči prior več kot polovico oddanih glasov. Ako niti po četrtem glasovanju ni nihče izvoljen, pater general oskrbi hiši pastirja (prim. 38.1, 14 in 15).

3. Dva meniha, ki ju določi generalni kapitelj ali pater general, kot konfirmatorja predsedujeta volitvam. Glede tega so navedene v 38. poglavju Pravil podrobne določbe, ki opisujejo potek izvolitve.

4. Izvoljen ne more biti, kdor ni duhovnik; kdor še ni živel pet let kot slovesni profes v našem Redu; kogar ovira kateri od posebnih zadržkov, navedenih v 38. 7.

Prior ne more zapustiti službenega mesta, dokler ne dobi razrešitve.

- Služba -

5. Po Kristusovem zgledu je prior sredi med svojimi brati kakor tisti, ki streže.¹⁶⁴ Vodi jih v evangeljskem duhu in v skladu z redovno obliko, ki jo je tudi sam prevzel. Z besedo in z življenjem si prizadeva, da bi bil vsem v korist. Zlasti menihom v klavstru, izmed katerih je bil izbran, je dolžan biti v zgled spokojnosti, stanovitosti, samote ter ostalih vaj, ki spadajo v njihovo življenje.¹⁶⁵

6. Njegov sedež in njegova obleka ne smeta biti prav nič boljša in dragocenejša kot pri drugih; in na sebi naj ne nosi nikakršnih zunanjih znakov, ki bi pričali, da je prior.¹⁶⁶

7. Njegova dolžnost je skrbeti, da se bogoslužje opravlja s častjo in spoštovanjem, kot je navedeno v liturgičnih knjigah naših Pravil.

8. Kot skupni oče vseh v samostanu naj prior izkazuje enako skrb bratom in patrom ter jih občasno obiskuje v celicah in obediencah. Kadar pa kdo pride k njemu v celico, naj ga z vso ljubeznijo sprejme ter vsakogar dobrohotno posluša. Naj bo tak, da se bodo menihi - zlasti v težavah - znašli pri njem kot v objemu dobrega očeta in mu bodo svojo notranjost po lastni želji lahko na stežaj odprli. Naj ne sodi po človeško, ampak naj se skupaj s svojimi menihi trudi prisluškovati Duhu, ter prepoznavati Božjo voljo - kot njen tolmač v službi svojih bratov.

9. Prior naj nikar ne skuša pridobivati naklonjenosti menihov s popuščanjem redovne discipline; to bi pomenilo ovce pogubljeni, ne pa varovati. Nasprotno, vodi naj jih kot božje sinove in naj pospešuje njih prostovoljno podložnost, da bodo v samoti vedno popolneje upodabljali pokornega Kristusa.¹⁶⁷

¹⁶⁴ Prim. Lk 22, 27.

¹⁶⁵ Cons. Cart., 15. 2.

¹⁶⁶ Cons. Cart., 15. 4.

¹⁶⁷ Prim. 2 Vat, R 14; C 42.

10. Menihi pa naj priorja v Kristusu ljubijo ter spoštujejo in vedno naj ga radi ubogajo. Zaupajo naj mu kot pastirju, ki je od Gospoda sprejel v oskrbo njihove duše; in ker so uverjeni, da jim nadomešča Kristusa, mu prepuščajo vse svoje skrbi in bojazni. Naj ne bodo modri sami pri sebi in na svojo razumnost naj se ne zanašajo,¹⁶⁸ pač pa naj obračajo srce k resnici in poslušajo opomine svojega očeta.

11. Mladi patri, ki so začeli živeti med slovesnimi profesii; konverzi, ki so šele nedavno izpovedali slovesne zaobljube; in donati, ki niso več pod magistrovim vodstvom: - vsi naj bodo posebna priorjeva skrb; nikar naj jih ne prepušča samim sebi in njihovi lastni volji. Izkušnja namreč uči, da ravno v teh letih najraje pride do krize v našem poklicu in da je od njih odvisno vse nadaljnje življenje. Zato naj se z njimi osebno in odkrito pogovarja ter jim nudi očetovsko, pa tudi bratovsko pomoč. Pazi naj tudi, da po končanem študiju, če se le da, ne bo kdo prehitro dobil službe, zlasti ne prokuratorja.

12. Priorjeva skrb bodi, da bodo bratje redno imeli kapitelj in enkrat na teden tudi pouk o krščanskem nauku ali o naših Pravilih. Ker gre za resno dolžnost, naj skrbno pazi, da bodo bratje deležni solidne vzgoje pa da jim bodo na razpolago ustrezne knjige.

13. Zavedajoč se, da postane samota včasih silno težka, naj posveča vso skrb zlasti bolnim, preskušanim in potrtem bratom.

14. Dejansko ljubezen naj prior izkazuje izven samostana bivajočim menihom, pa tudi tistim, ki so Red prostovoljno zapustili. Po svojih močeh naj jim pomaga spoznavati Božjo voljo ter se po njej ravnati. Vedno naj jih rad sprejema, vendar naj jim ne dopušča, da bi bili brez vsake razlike v stiku z menihi.

15. Ker so knjige takorekoč trajna hrana naše duše,¹⁶⁹ naj jih prior svojim menihom rad oskrbi, predvsem Sveto pismo, cerkvene očete in pomembne meniške pisatelje. Poleg tega osnovnega duhovnega branja naj jim priskrbi tudi druge, dobro izbrane in potrebi bralca primerne knjige. V samoti namreč ne prebiramo zato, da bi se seznanili z vsakršnimi novicami, marveč zato, da si v miru utrjujemo vero in prejemo pomoč za molitev. Prior lahko menihom kakšno knjigo tudi prepove, če se mu zdi to potrebno.

16. Prior je dolžan nadzirati gospodarske zadeve samostana; glede vseh stvari naj ima pregled in predvidevanje. Z dobrinami mora razsodno razpolagati po Božji volji, po vesti ter v skladu z redovnimi načeli. Skrbno naj tudi pazi, da se s čim ne razsipa. Da pa gospodarske skrbi priorja ne bi preveč ovirale v skrbi za duhovno rast samostana, naj nadzorstvo v obediencah prepusti zaupanja vrednim¹⁷⁰ nosilcem služb.

17. Prior je - v skladu z našimi Pravili - predstojnik samopravnega samostana in s tem po predpisih cerkvenega prava¹⁷¹ višji redovni predstojnik. Zato spada v njegovo pristojnost, da po zrelem premisleku nastavlja, odstavlja in premešča vse nosilce služb, patre in brate, v raznih samostanskih službah. Pri tem mu, razen med samo vizitacijo, tudi vizitatorji nimajo kaj oporekati. Preden koga imenuje, naj se posvetuje z drugimi, predvsem s tistimi, med katerimi je kandidat doslej živel in delal. Pa tudi njemu samemu naj pred dokončno odločitvijo rad dovoli, da odkrito pove svoje mnenje. * (Kan. 613 § 1, § 2)

18. Kdor je določen za kakšno službo, naj jo preprosto in ubogljivo sprejme, zavedajoč se, da bi z upiranjem ne le kršil poslušnost, marveč neredko tudi žalil ljubezen do priorja, ki ga pogosto tarejo hude skrbi. V priorjevi odločitvi naj prepozna znamenje Božje volje, si naloži breme odgovornosti ter po svojih močeh sodeluje s priorjem v zavesti, da s tem prispeva k zidanju Kristusovega telesa po Božjem načrtu.¹⁷²

¹⁶⁸ Prg 3, 5, 7.

¹⁶⁹ Prim. Cons. Cart., 28. 3.

¹⁷⁰ Cons. Cart., 37, 4.

¹⁷¹ ZCP, kan. 613, § 2.

¹⁷² Prim. 2 Vat, R14.

19. Kadar gre za važnejše zadeve, ki spadajo v pristojnost voditeljev obedienc, naj se prior posvetuje z njimi in skuša odločati v soglasju z njimi. Oni pa naj priorjeve odredbe vedno sprejmejo s sinovsko vdanostjo. Prior naj se uči spremljati njihova osebna prizadevanja in težave z očetovskim srcem. Pomaga naj jim, podpira njihovo avtoriteto pred skupnostjo, pa jih, če je treba, tudi ljubeznivo posvari. Ravna naj tako, da ne bo dajal videza, kot da mu gre samo za zunanji red, marveč naj, sam poslušen Duhu, vsem izkazuje Kristusovo ljubezen. Mir in sloga v samostanu sta namreč v veliki meri odvisna od edinosti v stališčih ter mišljenju med priorjem in nosilci služb.¹⁷³

20. Ako prior za kako stvar ne da dovoljenja, je ne moreta za njim dovoliti niti vikar niti prokurator, če ni medtem prišlo do nujnih okoliščin, ki bi zahtevale drugače. Zato naj prosilec, tudi če ga glede tega ne vprašajo, pošteno pove: Prior mi ni dovolil. Enako velja v primeru, kadar vikar ali pa prokurator komu kaj odklonita, pa gre prosit za dovoljenje priorja; povedati mora, da sta mu dovoljenje odrekla.

21. Opravkov, ki jih more urediti kdo drug, naj prior ne ureja sam. Ostaja naj v hiši med tistimi, ki jim služi, in brez resnične potrebe naj ne odhaja zdoma. Od začetka adventa do prvega dne po Gospodovem razglášenju in od petdesetnice do bele nedelje pa ga k temu veže strožja dolžnost, da se bo mogel bolj posvečati lastnemu duhovnemu blagru in skrbeti za blagor svoje črede. Za izhod mora imeti tedaj res izredno tehten razlog.¹⁷⁴

22. Prior v domačem samostanu ne sme poprek obedovati z vsemi gosti brez razlike, temveč le s takimi, ki jim iz vljudnosti tega ne more odbiti; pa še tedaj velja: kolikor redkeje, toliko bolje.

23. Kadar pride prior v leta ali zboli, tako da ne more več voditi črede z zgledom redovniškega življenja, naj to ponižno prizna. Naj ne čaka do generalnega kapitlja, marveč naj sam zaprosi očeta generala za razrešitev. Definitorje pa opozarjamo, naj ostarelih ali bolehnih oseb ne puščajo v priorski službi.

24. Če kak naš samostan dobi rektorja, sprejema on zaobljube menihov. Ob nastopu službe mu menihi ne obljubijo poslušnosti, pač pa se mu kot predstojniku v vseh stvareh podrejujejo.

25. Priorjeva služba zahteva nič koliko samoodpovedi; zato naj razmišlja o sebi v luči Gvigovih besed: *»Nikar se ne trudi, da bi tvoji sinovi, v katerih službo te je postavil Gospod, delali to, kar ti hočeš; trudi se, da bodo delali tisto, kar je njim v korist. Ti moraš biti v korist njim, ne pa oni tebi. Saj si jim dan, ne da jim gospoduješ, marveč da jim služiš in pomagaš.«*¹⁷⁵

24. poglavje: Posvetovanje

1. Sveto pismo pravi, da moder človek rad posluša nasvete.¹⁷⁶ Zato naj se prior ne obotavlja vprašati za svet meniško skupnost ali pa svoje svetovalce, če kaže, da bo to v prid skupnemu blagru. Na ta način se bo družno s sobrati trudil prepoznati Božjo voljo, kar je zlasti priporočljivo, kadar gre za zadeve, ki se dotikajo skupne odgovornosti in koristi.

2. Kadar predsedujoči želi dobiti nasvet, naj ne pove vnaprej, kaj in kako sam misli, da se bo vsakdo mogel svobodno izraziti. V razpravah, ki zahtevajo soglasje zbora, se je treba ravnati po zgoraj navedenem navodilu (8.9). Pri ostalih razpravah pa naj prior - brez ozira na kogarkoli - ukrene tako, kakor se mu zdi najbolje.¹⁷⁷ Nobena pravna določba ne zahteva, da bi se moral tisti, ki se je dolžan

¹⁷³ Prim. Flp 2, 2.

¹⁷⁴ Prim. Cons. Cart., 15. 6.

¹⁷⁵ Gvigo, Misli, št. 346.

¹⁷⁶ Prg 12, 15.

¹⁷⁷ Prim. Cons. Cart., 37. 1.

posvetovati, nasveta tudi držati. Pač pa more prior, če stvar tako kaže, menihom razložiti svojo odločitev, da lažje uskladijo svoja mnenja z njegovim. * (Kan 127 § 1)

3. V kapitlju imajo glasovalno pravico vsi menihi s slovesnimi zaobljubami, če jim tega ne brani cerkveno pravo. Profesi iz drugih hiš dobijo to pravico po enem letu bivanja v samostanu; vikar, prokurator, magister novincev in zakristan pa jo prejmejo takoj ob nastopu službe, prav tako tudi tajnik v Vélikih kartuziji. Ostali, ki nimajo glasovalne pravice, se vendarle udeležijo razpravljanja, če se priorju zdi primerno. Glede aktivne volilne pravice pri volitvah priorja bomo spregovorili kasneje (38.2). Pri glasovanju za sprejem v noviciat donatov in za donacijo pa imajo glasovalno pravico tudi večni donati, tako domači kot oni iz drugih hiš, potem ko preživijo eno leto v samostanu. Kadar gre za glasovanje, je treba besedo *zbor* (*conventus*) razumeti v skladu z navedenimi določbami. V novih samostanih imajo takojšnje glasovalno pravico vsi tjakaj poslani slovesni profesi - vse dotlej, dokler ni tam šest slovesnih profesov iz istega ali kakega drugega samostana.

Pri volitvah velja večina glede na število izraženih glasov; pri drugih glasovanjih pa glede na število navzočih glasovalcev. * (Kan. 119)

4. Prior ima vrh tega še posvetovalno telo, ki ga sestavljajo vikar, prokurator ter še vsaj dva menihi, od katerih enega imenuje prior, drugega izvoli zbor. To je priorjev svet, o katerem govori cerkveno pravo;¹⁷⁸ v določenih primerih lahko prior v soglasju s svetovalci povabi na posvetovanje še druge izkušene menihe. K razpravljanju o zadevah v zvezi s skupnim blagrom se mora ta svet sestajati vsaj štirikrat na leto. Tudi pater general ima tak svet, ki mu poleg navedenih menihov pripada še generalni tajnik; s tem svetom se general posvetuje tudi o tekočih gospodarskih zadevah Vélike kartuzije.

5. Tajnost sveta in kapitlja je treba vselej sveto spoštovati, saj je v nekaterih primerih celó težka obveznost vesti, zlasti kadar so v razpravi osebne zadeve.

6. Prav in koristno bo, če tukaj navedemo pravilo, da naj se pri razpravljanjih in posvetovanjih nihče trmasto ne oklepa lastnega ali kakega drugega mnenja, kar bi utegnilo spremeniti dobrohotni posvet v hudo prerekanje.¹⁷⁹ Če se kdaj kaj takega pripeti, lahko prior krivca izključi iz posvetovalnega telesa. Nasprotno pa velja: Sprejetega sklepa naj se vsi oklenejo, da bodo zares enega srca in enega duha.¹⁸⁰

25. poglavje: Vikar in antikvior

1. Prior naj si izbere enega izmed menihov kot svojega namestnika - vikarja, kateremu bo mogel popolnoma zaupati ter si pomagati z njegovimi nasveti. Vikar naj vedno, zlasti v priorjevi odsotnosti, svéti menihom z zgledom in z besedo ter jih navaja k izpolnjevanju redovnih pravil in k svetemu miru. Vsem, posebno pa preskušanim, bolnim in potrtem sobratom, naj izkazuje materinsko skrb.

2. Ker je vikar priorjev namestnik ter druga osebnost v samostanu, mu v skupnosti povsod pripada mesto starejšega na priorjevi desnici.

3. Prior daje vikarju ustrezne službene pooblastitve; nima pa vikar dostopa v obedience in tudi jesti ali piti ne sme z gosti, čeprav jih sicer, ako je prior zadržan, lahko obiskuje. Vedno naj se spominja, da je njegovo službeno območje - klavstrum.

4. Kadar je prior odsoten ali zadržan, ga vikar nadomestuje pri vseh liturgičnih opravilih in v skrbi za potrebe menihov, seveda v skladu s priorjevim mišljenjem in hotenjem. Menihi pa naj mu izkazujejo dolžno spoštovanje.

¹⁷⁸ ZCP, kan. 627.

¹⁷⁹ Prim. Cons. Cart., 37. 2.

¹⁸⁰ Prim. Apd 4, 32.

5. Kadar sta prior in vikar odsotna, predseduje povsod v skupnosti starosta - antikvior - ter opravlja vse tako, kot smo navedli za vikarja v primeru priorjeve odsotnosti. Ni nujno, da je antikvior najstarejši po zaobljubah; pač pa mora biti tak, da se bodo prior in člani skupnosti s pridom zatekali k njegovemu nasvetu. Zanj naj veljajo Jobove besede: »*Pri osivelih je modrost in z mnogimi leti pride razumnost.*«¹⁸¹

26. poglavje:

Prokurator

1. Vodstvo samostanskih bratov poveri prior enemu izmed menihov s slovesnimi zaobljubami, ki je sposoben za oskrbnika in mu pravimo prokurator;¹⁸² to pa zato, ker ga kot Marto, katere dolžnosti je sprejel, skrbi in vznemirja mnogo stvari.¹⁸³ Kljub temu ne sme popolnoma zavreči ali celo zamrziti tihote in počitka v celici. Nasprotno, rad naj se zateka v celico, kolikor mu dopuščajo gospodarske zadeve samostana, kot v varno in mirno pristanišče. Tam naj z branjem, molitvijo in premišljevanjem miri viharje, ki se zaradi skrbi in opravkov z zunanjimi rečmi dvigajo v njegovi notranjosti, ter zbira v tajnih zakladnicah srca zdrave duhovne napotke, ki jih bo potem mirno in modro posredoval zaupanim mu bratom.¹⁸⁴

2. Kjer pa je v samostanu več prokuratorjev, velja za vsakega od njih, kar je v Pravilih povedano v ednini. Službene posle izvršuje vsak v obedienci, katero mu je poveril prior, v zvezi s stvarmi in ljudmi ter pod neposrednim priorjevim vodstvom.

3. Pri oskrbovanju vsega, kar mu je poveril prior, se prokurator glede vseh opravkov ter izdatkov ravna po priorjevih navodilih. Brez priorjevega dovoljenja ne sme nič važnejšega ukreniti, prodati, nakupiti, posoditi ali darovati.¹⁸⁵ V zvezi z gospodarskimi zadevami samostana lahko tudi pošilja ali sprejema manjša darila.

4. Vse, kar nam pripada po redovnih določilih, zahtevajmo od prokuratorja, ne od priorja. Vendar naj patri zaradi tega ne hodijo v prokuratorjevo celico in se naj ne pogovarjajo z njim izven kraja, ki ga za te namene določi prior v skladu s hišnim običajem. Če se le da, je najbolje, da mu posredujemo svoje želje pismeno; prokurator pa naj jih uslužno in brez zavlačevanja rad izpolni. Vsakemu naj vedno daruje prijazen obraz. Menihi naj ga ne hodijo nadlegovat s ponovnimi zahtevami; hvaležni naj mu bodo, saj ne štedi s časom in močmi v korist svojih sobratov. Ako nam prokurator noče dati kake splošno potrebne stvari, se lahko obrnemo na priorja; to moramo vedno storiti v primeru, ko gre za kako izjemno zahtevo.

5. Prokurator je ob vsakem času dolžan obiskovati bolne menihe, ki ne prihajajo več v cerkev; do njih naj bo skrben in dober. Drugih patrov pa ne obiskuje ter brez dovoljenja ne hodi v njihove celice; tudi govoriti ne sme z njimi zunaj celice, razen če jih najde v pomenku po priorjevem dovoljenju. Pač pa sme izmenjati z njimi nekaj besed pri vratih celice. Vendar naj pazi, da ne bo raznašal po samostanu posvetnih novic; saj je njegova službena dolžnost skrbeti, da se morejo menihi nemóteno posvečati kontemplaciji.

6. Prokurator naj skrbno in ljubeznivo spremlja delo bratov v obediencah ter pazi na njihovo zdravstveno stanje. Predvsem naj jim bo lep zgled, saj vemo, da zgledi bolj vlečejo kot besede. Radi ga bodo posnemali, ako bo sam posnemal Kristusa. Zlasti naj pazi, da ne bodo bratje preobremenjeni z delom. Njihov delovni dan naj redno ne traja več kot sedem ur, da bodo imeli dovolj časa za duhovno zbranost v celici.

¹⁸¹ Job 12, 12.

¹⁸² Prim. Cons. Cart., 16. 1.

¹⁸³ Prim. Lk 10, 41-42.

¹⁸⁴ Cons. Cart., 16. 2.

¹⁸⁵ Prim. Cons. Cart., 16. 1.

7. Vsak brat je osebno odgovoren za svojo obedienco; prokurator pa naj podpira njegovo avtoriteto pri izvrševanju naročenega dela. O tem se je dolžan brat posvetovati s prokuratorjem ter se podrediti njegovi volji; ta pa naj bratom pušča dopustno in potrebno svobodo, da bodo bolje opravljali svoje naloge. Ako bi hotel v njihovih obediencah kaj spremeniti, naj se o svoji nameri z njimi prej posvetuje ali jih vsaj obvesti.

8. Prokurator - kot tudi drugi nosilci služb v samostanu - naj se skrbno varujejo zlorabe službenih dolžnosti s tem, da bi sami sebi privoščili ugodnosti ali nepotrebne reči, ki bi jih drugim ne hoteli dati.

9. Do gostov naj bo prokurator skrben gostitelj: ob prihodu jih sprejema, nato pa obiskuje. Zaradi njih sme v priorjevi odsotnosti izostati od skupnega obeda. Ne bo pa obedoval z vsakim gostom brez razlike, temveč le s takimi, ki jim iz vljudnosti tega ne more odbiti; pa še tedaj velja: kolikor redkeje, toliko bolje. Kadar gostje jedó, naj ne bo zraven nobenega meniha razen prokuratorja ter - v primeru priorjeve odsotnosti - vikarja.

10. Kadar je sedež priorja izpraznjen, čuva njegovo celico in vse kar je v njej, prokurator.

11. Dolžnost pisanja samostanske kronike zaupa prior prokuratorju ali kakemu drugemu sposobnemu menihu.

12. Kadar prokurator zapusti oskrbnništvo, naj se ob vrnitvi v križni hodnik otrese skrbi in odvečnih reči, naj gre za Kristusom v samoto ter zopet živi samo za Boga.¹⁸⁶

27. poglavje:

Bolniki

1. Bolezen in ostarelost nas navajata k novemu, dejanskemu zaupanju v Očeta, ki nas s temi tegobami še bolj prisposablja Kristusom. Tako se na edinstven način pridružujemo odrešenjskemu delu ter se še tesneje povezujemo s celotnim Kristusovim skrivnostnim telesom.

2. Prior naj izkazuje posebno skrb in sočutje bolnim, ostarelim in preskušanim sobratom.¹⁸⁷ To priporočamo tudi vsem tistim, ki jim je poverjeno oskrbovanje bolnikov. V skladu z možnostmi samostana jim dobrohotno priskrbimo vse, kar jim je potrebno ter primerno. V vseh, tudi najbolj človeških potrebah, naj jim kdo obzirno pomaga v njihovi nebogljnosti; in srečnega naj se čuti vsakdo, ki mu je kaj takega naloženo.¹⁸⁸ Živčni bolniki, ki jih samota še bolj pritiska, naj bodo deležni vsakršne pomoči in opore, da bodo uvideli možnost, ki se jim nudi za izkazovanje časti Bogu, če le pozabljajo nase ter se zaupno izročajo volji Njega, ki jim je Oče.

3. Bolnike pa je treba - po besedah svetega Benedikta - opozarjati, naj pazijo, da ne bi žalili svojih strežnikov s pretiranimi ali nemogočimi zahtevami ali pa morda s pritoževanjem.¹⁸⁹ Premišljajo naj, zavedajoč se obveznosti meniškega stanú, da se morajo razlikovati od posvetnih ljudi tako v zdravju kot v bolezni.¹⁹⁰ Bog ne daj, da bi jih bolezen zakrknila ter bi šel Gospodov obisk mimo...

4. Bolniki naj torej usmerjajo pogled k trpečemu, strežniki pa k usmiljenemu Kristusom; potem bodo oni pogumno prenašali tegobe, ti pa jih bodo neutrudno lajšali. In če bodo oboji zrlí na Kristusa ter zavoljo Njega sprejemali oziroma nudili strežbo, ne bodo bolniki prezahtevni, strežniki pa ne površni. Saj bodo ti in oni pričakovali zasluženega plačila od skupnega Gospodarja: bolniki za potrpežljivost, strežniki za usmiljenost.¹⁹¹

¹⁸⁶ Prim. Sv. Hieronim, Pismo Rustiku; Ep. 125, 20. - PL 22, 1085.

¹⁸⁷ Prim. Cons. Cart., 38. 1.

¹⁸⁸ Prim. Cons. Cart., 72. 1.

¹⁸⁹ Prim. Pravilo sv. Benedikta, 36.

¹⁹⁰ Cons. Cart., 38. 1.

¹⁹¹ Cons. Cart., 38. 2.

5. Kot Kristusovi ubožci bodimo zadovoljni z rednim hišnim zdravnikom ali - v primeru potrebe - s specialistom iz okolice. Ako pa je kak pater prisiljen iskati pomoč pri boljšem izvedencu mimo običajnega zdravnika, sme s priorjevim dovoljenjem v kakšno bližnje mesto, ki sta ga določila vizitatorja v soglasju z generalnim kapitljem ali očetom generalom; mora pa se še isti dan vrniti. Prav tako sme prior dovoliti menihu zdravljenje v bolnišnici; prav pa je, da o tem zve oče general.

6. Kot poklicni samotarji prejemajo naši bolniki potrebno oskrbo, kolikor je mogoče, v lastnih celicah. Nismo se dolžni ravnati po navodilih tega ali onega zdravnika, ki bi bil naklonjen pogostnim izhodom ali bi predlagal zdravnika in zdravljenje v nasprotju z našim smotrom; saj bomo sami odgovarjali pred Bogom, kako smo izpolnjevali zaobljube. Varujmo se tudi zgrešene uporabe zdravil, ki bi nam prizadejala duhovno in tudi telesno škodo, povrhu pa še obremenjevala samostan.

7. Po tej in taki poti se učimo z zaupanjem sprejemati Božjo voljo. Zavedajmo se, da nas preizkušnje v bolezni pripravljajo na veselje v večnosti, in zato s psalmistom vzklikajmo: »*Veseli sem se, ko so mi rekli: ›V hišo Gospodovo pojdemo!‹*«¹⁹²

28. poglavje: Uboštvo

1. Menih si je izvolil hojo za ubogim Kristusom, da bi obogatel po njegovem siromaštvu. Ne zanaša se na zemeljske dobrine, temveč na Boga: to je tisti nebeški zaklad, ki privlači njegovo srce.¹⁹³ »Nič ni mojega«, si ponavlja v duhu; in vsak hip je pripravljen in voljan izročiti priorju na zahtevo vse, kar mu je na razpolago.

2. Slovesni profesii nimajo ničesar posebej zase, razen stvari, katere jim daje na razpolago Red v preprosto uporabo. Odpovedali so se tudi možnosti, da bi brez dovoljenja karkoli zahtevali, sprejeli, darovali ali odtujili. Celó med njimi samimi velja, da brez dovoljenja ne smejo ničesar zamenjati ali sprejemati.

3. Začasni profesii in donati sicer obdržijo lastništvo nad svojim imetjem ter sposobnost, da si še kaj pridobijo; vendar nimajo pri sebi nič osebnega imetja, kar velja tudi za novince. Magister pa naj svoje gojence prav posebno navaja k nenavezanosti na časne dobrine in ugodnosti ter na ljubezen do uboštva.

4. Če kak menih prejme od prijatelja ali sorodnika pošiljko obleke ali česa podobnega, naj se v skladu z Gvigovo mislijo darilo ne daje v roke naslovljencu, marveč komu drugemu, da ne bi zbujali videza lastnine.¹⁹⁴ Noben član Reda naj si torej ne lasti pravice do uporabe ali kakšne druge pravice glede stvari, ki jih je Red pridobil po njegovi zaslugi. Če mu pošiljko izročijo, naj jo hvaležno sprejme, kot da gre za reči, ki pripadajo drugemu, ne pa njemu. Tudi z denarjem ne sme nihče prosto razpolagati ali ga hraniti pri sebi.

5. Ker pa Sin človekov ni imel kam nasloniti glave,¹⁹⁵ naj naše celice z vsem, kar je v njih, odražajo preprostost in uboštvo. S trajno prizadevnostjo odstranjujemo iz njih odvečne in moteče predmete, pri čemer se radi posvetujemo s priorjem.

6. Kdor koga nadomešča v kaki obedienci, ne sme brez dovoljenja v njej ničesar spreminjati. Pa tudi menihi naj v celicah in obediencah ne uvajajo nobenih sprememb ali naprav brez predhodnega pregleda in dovoljenja.¹⁹⁶

¹⁹² Ps 121, 1 vg.

¹⁹³ Prim. 2 Kor 8,9; Mt 6, 19-21.

¹⁹⁴ Cons. Cart., 59. 1.

¹⁹⁵ Prim. Mt 8, 20.

¹⁹⁶ Prim. Cons. Cart., 64. 2.

7. Priorjeva skrb bodi, da bodo vsi menihi imeli potrebno obleko. Vsi člani Reda nosijo belo haljo in kukulo; prejme pa vsak dve halji ter dve ali tri kukule. Menihi v klavstru nosijo - za razliko od konverzov in donatov - spodaj še cilicij in opasnik. Novinci so pri vseh zbornih srečanjih ogrnjeni s črnim plaščem. Kadar potujemo izven mejá, se ogrnemo s plaščem.

8. Naša obleka naj bo v skladu z redovniško preprostostjo ter uboštvom, brez načičkanosti. Naši očetje so glede tega skrbeli le za to, da se varujejo mraza in si pokrijejo telo. Menili so, da se oguljena obleka in obrabljene reči kar dobro prilegajo kartuzijanom.¹⁹⁷ Tudi mi se ravnajmo po njih mišljenju; vendar glejmo, da bosta obleka in celica čisti in snažni.

Ležišče naj bo - razen med boleznijo ali na potovanju - urejeno v skladu z meniško strogorednostjo.

9. Drage naprave smejo uporabljati le tisti, ki jih po priorjevi presoji potrebujejo. Glasbeni instrumenti kakor tudi vsakovrstne igre se ne skladajo z našim smotrom. Le za vaje v petju lahko uporabljamo priprave, ki vodijo ali zapisujejo glas. Radijski aparati pa k nam sploh ne spadajo.

10. Ker so razmere v različnih pokrajinah zelo pestre in se lahko zgodi, da je kje kakšna stvar potrata, drugje pa potreba, je nemogoče podati vsesplošno in vseobvezujočo postavo. Zato spodbujamo priorje, naj radi ustrezajo vsem resničnim potrebam svojih menihov, kolikor jim dopuščajo sredstva samostana. Če jih bo vodila Kristusova ljubezen, jim pač nihče ne bo mogel česa očitati, zlasti ne tega, da s skopostjo tirajo menihe v nasprotno zlo - lastniški odnos. Uboštvo je Gospodu toliko bolj všeč, kolikor bolj je radovoljno. Ni namreč pohvalno pogrešati življenjskih ugodnosti, pač pa se jim odrekati.¹⁹⁸

29. poglavje: Gospodarstvo

1. Dobrine, s katerimi upravlja prior, niso njegove niti človeške, pač pa last ubogega Kristusa, kateremu bo moral podati obračun za vse. Njegova dolžnost je torej, da vodi nosilce služb in njihove pomočnike pri gospodarjenju. Z dobrinami mora razsodno razpolagati pred Bogom, po vesti ter v skladu z redovnimi načeli in predpisi. Skrbno naj tudi pazi, da se s čim ne razsipa.

2. Novemu priorju takoj ob nastopu predloži prokurator poročilo o stanju poglavitnih premičnin in nepremičnin v samostanu. Ta listina, ki jo podpišeta prior in njegov svèt, se mora hraniti v samostanskem arhivu.

3. Denar za dnevne potrebe hranita in o njem odločata prior ali prokurator. Kadar gre za večje poslovne zadeve, mora naročilnice poleg priorja podpisati tudi prokurator.

4. V začetku leta ali ob kaki drugi priložnosti, kot je pač v tej ali oni hiši navada, prior zahteva od prokuratorja, naj vpričo njega in samostanskega sveta predloži celoten obračun o dohodkih ter izdatkih v minulem letu. Pri tem naj vsi skupaj s priorjem preverijo, ali res veje v hiši tisti duh uboštvá, ki ga terjajo Pravila.

5. Glede vzdrževanja naših samostanov so naši očetje sklenili, da se ne bodo zanašali na morebitne darove od zunaj, marveč da bodo z Božjo pomočjo imeli neke redne letne dohodke. Zdelo se jim je namreč, da na podlagi negotovih prihodkov ne moremo prevzemati gotovih bremen, ki jih brez velike nevarnosti ni mogoče ne nositi ne odložiti. Bali so se tudi navade hoditi po svetu in prosjačiti.¹⁹⁹

6. Prepričani pa smo, da nam bodo z Božjo pomočjo zadoščala kar skromna sredstva, če si bomo z vztrajno gorečnostjo prizadevali za zvestobo v naši prvotni usmeritvi k ponižnosti, uboštvu in treznosti pri hrani, obleki ter ostalih pritiklinah; skratka, če bomo vsak dan bolj prezirali svet in ljubili Boga,

¹⁹⁷ Prim. Cons. Cart., 57. 3; 28. 1.

¹⁹⁸ Gvigo, Misli, št. 297.

¹⁹⁹ Prim. Cons. Cart., 79. 3.

zavoljo katerega je navsezadnje treba vse storiti in nositi.²⁰⁰ Ravno nam veljajo Gospodove besede: »*Ne bodite v skrbeh za jutri, saj vaš nebeški Oče vé, da vsega tega potrebujete; iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravico.*«²⁰¹

7. Prokurator naj skrbno pazi, da pri vходу v samostan ali celó znotraj njegovih zidov ne bo trgovanja. Kjer pa je do takih poslov že prišlo, naj se odpravijo, če se to da doseči brez pohujšanja in javnega hrupa.

8. V odnosu do svetnih ljudi, ki delajo za nas, četudi brezplačno, smo dolžni sveto izpolnjevati zahteve pravičnosti ter spoštovati zakonitost. Prior naj se zavzema tudi za njihov dušni blagor. Sicer pa takih pomočnikov ne sprejemajmo preveč, ker prepogosti stiki z njimi utegnejo škodovati meniškemu duhu bratov.

9. Brez privoljenja svojih svetovalcev ne sme prior nikomur posoditi ali dati - enkratno ali po obrokih - večje vsote denarja, kot jo je določil generalni kapitelj. Tudi sorodnikom in prijateljem naj priorji ne dajejo prevelikih daril; to bi bilo kršenje pravičnosti ter bi rušilo mir pa obremenjevalo proračun samostana.

10. Samostanskega premoženja ne sme nihče odtujevati, razen če bi bilo to v veliko korist samostanu, pri čemer je treba upoštevati določila cerkvenega prava. Če gre za stvari, ki po vrednosti presegajo vsoto, določeno od generalnega kapitlja, je za odtujitev potrebno privoljenje samostanskega sveta, ki o tem tajno glasuje, pa še privolitev vizitatorjev in očeta generala. Isti postopek se zahteva tudi, če obenem ali po obrokih najemamo posojilo, ki presega vsoto, določeno od generalnega kapitlja. Glede izdatkov, ki ne gredo za hrano, obleko in druge običajne potrebe, se je treba posvetovati s samostanskim svetom. * (Kan. 638 § 1- § 3)

11. V času, ko je kakemu našemu samostanu zaradi razrešitve ali smrti priorja odvzeta pastirska skrb in tolažba, se ne sme odtujiti nobena nepremičnina ali premičnina, seveda če zadeva lahko brez škode počaka na prihod novega priorja.

12. Če menihu s slovesnimi zaobljubami, ki v samostanu živi kot gost, kdo kaj podari, pripada dar samostanu, v katerem menih živi. Dediščina pa vedno pripada tistemu samostanu, v katerem je menih izpovedal prve zaobljube. Sadovi vsakega dela, ki ga menih opravi, gredo samostanu, v katerem je delo opravil. Prejemki kakega profesa ali donata na račun pokojnine ali zavarovanja se stekajo v blagajno samostana, kjer trenutno biva; ta samostan plačuje tudi ustrezne prispevke zanj. Ako nastane glede teh zadev kak dvom, je treba prepustiti sodbo častitemu očetu generalu ali generalnemu kapitlju.

13. Priorji in prokuratorji naj se, kolikor je mogoče, izogibajo sodnim sporom in pravdam; ne bi bilo nameč prav, ako bi se pravdali učenci tistega, ki je dejal: »*Kdor hoče s teboj začeti pravdo in ti vzeti suktnjo, mu pusti še plašč.*«²⁰²

14. Samostan sicer sme imeti toliko posesti, kolikor je potrebno za življenje skupnosti v okviru našega smotra, vendar se je treba izogibati vsakemu razkošju, dobičkaželjnosti in kopičenju imetja, da bomo izpričevali pristno uboštvo. Ni namreč dovolj, da so menihi v porabi dobrin odvisni od predstojnika, pač pa je treba, da so dejansko ubogi kot Kristus - njihov zaklad je v nebesih.²⁰³ Pa ne le razkošnemu življenju, temveč tudi prevelikemu udobju se moramo izogibati, tako da bo v naših hišah v vsem odsevala preprostost našega smotra.

²⁰⁰ Prav tam.

²⁰¹ Mt 6, 32-34.

²⁰² Mt 5, 40.

²⁰³ Prim. 2 Vat, R 13 - prim. Mt 6, 20.

15. Zatorej ne kupujmo vozil, strojev in orodja, preden se nismo z zrelim premislekom prepričali, da je nabava zares potrebna in koristna. Upoštevajmo predvsem ugodnost, da s tem pridobimo bratom čas za bivanje v samoti ali jim olajšamo delovni napor.

16. Naša poslopja naj bodo zadosti številna ter primerna našemu smotru; vendar naj povsod vlada preprostost. Saj morajo naše hiše pričevati o evangeljskem uboštvu, ne pa zbujati pozornost kot častihlepni spomeniki umetnosti.

17. Zato kratkomalo prepovedujemo zidanje pozornost zbujajočih in odvečnih stavb; pa tudi koristnih in primernih naj se noben prior ne loti postavljati brez privolitve svoje skupnosti ali vsaj svéta. Vrh tega potrebuje za kaj takega pismeno dovoljenje hišnih vizitatorjev, ki naj stvar po pameti presodita ter preverita, ali morda samostan ni obremenjen z dolgovi. Ako pa predvideni stroški zidave presegajo vsoto, določeno od generalnega kapitlja, je potrebno še dovoljenje očeta generala. Te določbe veljajo ne le za nove gradnje, temveč tudi za obnove starih poslopij, v katerih se lotimo znatnih prezidav.

18. Novega samostana ni mogoče ustanoviti brez odobritve in navodil generalnega kapitlja. Po stari navadi naših očetov naj se novi samostani gradijo v samoti, daleč proč od hrupnih prometnih žil. Glede vzpostavitve in zidanja novega samostana odločajo definatorji, a šele po predhodnem posvetovalnem glasovanju plenarnega zbora. Enako ravnamo v primeru ukinitve kake redovne hiše; njeno premoženje porazdeli definatorij.

Priorji naj, kolikor morejo, vplivajo, da na samostanski posesti ali na sosednjih zemljiščih ne bodo gradili ali obnavljali poslopij, ki bi potem utegnili privabljati tujce. * (Kan. 609 § 1, § 2; kan. 616 § 1 - § 4)

19. Končno vse priorje našega Reda spodbujamo in rotimo pri nežnem sočutju Jezusa Kristusa, našega Boga in Odrešenika, ki se je sam v celoti daroval na križu za nas: Vsak naj v skladu z možnostmi samostana iz srca rad daje obilno miloščino. Zavedajo naj se, da bi bilo vse, kar bi bilo potrateno ali pa zadržano, takorekoč ukradeno siromakom in potrebam Cerkve. Vse zemeljske dobrine so v bistvu skupna last; tako z njimi ravnajmo, posnemajoč prve kristjane, med katerimi ni nihče trdil, da je kaj njegova last, temveč jim je bilo vse skupno.²⁰⁴

30. poglavje: Ustaljenost

1. Menih se Bogu ne bo popolnoma daroval, ako ne vztraja pri svojem sklepu skozi vse življenje; k temu se svobodno obveže s slovesno izpovedjo zaobljub. Ta pa je nepreklicna; preden se torej odloči za to dejanje, naj temeljito premisli, ali se zares hoče izročiti Bogu za vedno.

Z zaobljubami se menih vključi v skupnost, ki mu jo Bog daje kot družino, v kateri naj se telesno in duhovno ustali.

2. Vsakdo naj torej ostane zvest poklicu, v katerega je bil poklican, potem ko je bil posvečen v svojem stanu, bodisi kot pater bodisi kot brat, in se še bolj odlikuje, v obilnejšo svetost Cerkve in v večjo slavo ene in nedeljive Trojice.²⁰⁵

3. Profes, ki prosi za prehod v kako drugo hišo našega Reda, mora dobiti privolitev priorjev obeh hiš ter privolitev kapitlja tiste hiše, ki ga bo sprejela, povrh pa še dovoljenje generalnega kapitlja ali očeta generala.

Generalni kapitelj ali oče general sicer lahko premestijo nekoga v drugo hišo, a le s tehtnimi razlogi. Prizadete osebe je treba, če se le da, predhodno vprašati za mnenje.

²⁰⁴ Apd 4, 32.

²⁰⁵ Prim. 2 Vat, C 47.

Noben prior niti katerikoli menih ne sme pregovarjati ljudi iz domačega ali tujega samostana k nestalnosti. In če so v kakšni hiši pripustili k zaobljubam kako neustaljeno osebo, je prav in pošteno, da z njo tudi potrpijo. * (Kan. 684 § 3)

4. Menihi naj se ne vdajajo zlahka prepričanju, češ da imajo pametne razloge za prošnjo, naj jih predstojniki premestijo. Marsikdo se je že zmotil, domišljajoč si, da bo drugje zanj bolje. Menihu se tudi ne spodobi, da bi pripisoval takšen pomen spremembi podnebja, prehrane, ljudi in podobnih okoliščin.

5. Kadar je kak menih premeščen v drugo hišo, naj gre tja nemudoma in naravnost, brez večjih ovinkov. S seboj naj vzame le tisto, kar potrebuje za pot, ter naj ne naroča, da bi za njim kaj pošiljali.

6. V samostanu, kamor prihaja, naj bo menih sprejet z vso ljubeznijo, in prior naj ravna z njim, kot da je sin samostanske družine. On pa naj izkazuje priorju in ostalim nosilcem služb dolžno pokorščino ter se prilagodi domačim običajem. Pazi naj tudi, da ne bo indiskretno izdajal pomanjkljivosti in slabosti, ki jih je zvedel drugod v Redu; pa tudi drugi naj ga o takih rečeh in ljudeh ne sprašujejo. Samostan, ki mu ga je naklonila božja Previdnost, naj ima poslej za svoj dom ter miren pristan.

7. Prior lahko - v soglasju s svojimi svetovalci ter z dovoljenjem generalnega kapitlja ali očeta generala - iz upravičenega vzroka dovoli profesu bivati izven redovnih hiš v času do enega leta, več pa samo, če gre na zdravljenje. Tako dovoljenje lahko podeli sam generalni kapitelj ali pa oče general, potem ko je pozvedel za priorjevo mnenje, le da mora naslednji generalni kapitelj dovoljenje potrditi. * (Kan. 686 § 1 - § 3; kan. 691 § 1, § 2; kan. 692; kan. 693; kan. 694 § 1, § 2; kan. 695 § 1, § 2; kan. 696 § 1, § 2; kan. 697; kan. 698; kan. 699 § 1, § 2; kan. 700; kan. 701; kan. 702 §1, § 2; kan. 703; kan. 704)

8. Vemo, kajne, kako potrebni in koristni sta potrpežljivost in vztrajnost v razmerah, v katere nas je postavil Gospod, če se hočemo poglobiti v kontemplacijo božjih skrivnosti. Človek se namreč lahko umsko poglobi v resnico šele tedaj, ko se nekje telesno ustali.²⁰⁶ Duh pa mora v svojem sklepu ostati neomahljiv, ker se bo le tako mogel bližati Njemu, v katerem ni niti spremembe niti sence menjave.²⁰⁷

²⁰⁶ Viljem od sv. Teodorika, Pismo bratom na Božji gori, 25, PL 184, 324.

²⁰⁷ Jak 1, 17.

- Četrta knjiga - RED

31. poglavje: Vodstvo Reda

1. Z namenom, da bi se kartuzijanski način življenja ohranil in utrdil, so prvi priorji Reda sklenili, naj se v Veliki Kartuziji vrši generalni kapitelj, ki so mu zaupali vse svoje samostane, da jih izboljšuje ter ohranja; v lastnem imenu in v imenu svojih skupnosti so mu obljubili poslušnost. S tem se je za vselej utrdila vez ljubezni med samostani in med vsemi člani Reda, ki so odločeni hoditi z veselim srcem po skupni poti k Bogu.

2. Generalni kapitelj se shaja vsako drugo leto; nanj prihajajo priorji, pa tudi rektorji, generalni prokurator, vikarji pri nunah ter njihov vizitator. Če kateri od samostanskih predstojnikov ne more priti, delegira kakega slovesnega profesa. Če je katera hiša izgubila priorja, lahko častiti oče general povabi enega izmed slovesnih profesov te hiše, da se udeleži generalnega kapitlja. Vsi na kapitlju zbrani menihi imajo pravice in dolžnosti priorjev.

3. Zbor, v katerem se shajajo vsi, kateri uživajo priorske pravice, pa še drugi menihi, izvoljeni med definatorje, se imenuje plenarni zbor in mu predseduje oče general. Ta zbor ima moč urejati vse, kar zadeva Red, razen stvari, ki spadajo v pristojnost definatorija. Plenarni zbor ima posvetovalni glas tudi v zadevah, ki mu jih predložijo definatorji; ti pa pri tem ne glasujejo.

4. Definatorij, ki mu predseduje oče general, sestavljajo on sam ter osmero definatorjev, izvoljenih tako, kot je rečeno na drugem mestu. Razen generala naj ne bo med njimi nikogar od tistih, ki so bili definatorji na predhodnem generalnem kapitlju.

Definatorij odloča o osebah ter o samostanih. Na vsakem generalnem kapitlju prosijo vsi predstojniki skupnosti za razrešitev - v duhu poslušnosti, ki so jo obljubili in jo zato dolgujejo -, da lahko definatorij prosto razpravlja o njihovi dejanski razrešitvi ali potrditvi v službi. V skladu z našim izročilom namreč opravlja prior svojo službo, dokler je po presoji generalnega kapitlja zmožen, da jo izvršuje v blagor svoji skupnosti.

Definatorij tudi imenuje generalnega prokuratorja, ki predstavlja naš Red pri Apostolskem sedežu.

5. Definatorij ne more uvajati ali odpravljati redovnih navad, vsebovanih v Pravilih, pa tudi ne nalagati Redu novih liturgičnih besedil. Pač pa more izdajati odredbe ali opomine, ki določajo obliko, kako naj se Pravila v posameznih primerih izvajajo. Glede tega lahko zahteva posvetovalno glasovanje ostalih članov kapitlja.

6. Glede vseh ostalih stvari, ki zadevajo Red v celoti, predlaga definatorij vprašanja, o katerih naj plenarni zbor razpravlja ter z glasovanjem odloča. Lahko pa definatorij, če se mu zdi prav, prosi, naj zbor neko zadevo znova pretrese ter o njej ponovno in zadnjič glasuje.

7. Vse odredbe, ki jih izda bodisi plenarni zbor bodisi definatorij, mora potrditi plenarni zbor naslednjega kapitlja, sicer izgubijo veljavo.

8. Ničesar ni mogoče določati in uveljavljati glede vsebine teh Pravil, kar bi omiljevalo starodavno strogost kartuzijanskega reda, če nista tega odobrila dva zaporedna generalna kapitlja z vsaj dvetretjinsko večino oddanih glasov.

9. Za veljavno razglasitev odredbe, ki prvotne strogosti Reda sicer ne zmanjšuje, pač pa utegne v kaki točki bistveno spremeniti naše redovne navade, je potrebna najmanj dvetretjinska večina oddanih glasov. Naslednji kapitelj pa bi jo moral z enako večino potrditi.

10. Na generalnem kapitlju so general ter člani Vélikega sveta dolžni pazljivo pretehtati nove odredbe, če morda ne nasprotujejo prvotni strogosti Reda ali pa v čem bistveno ne spreminjajo naših navad. Razen tega imajo oblast reševati kakršenkoli dejanski ali pravni dvom, ki se morda pojavi na tem generalnem kapitlju v zvezi s tolmačenjem pričujočega in 39. poglavja Pravil ter v zvezi s Poslovníkoma plenarnega zbora ali definatorija. Zato se vsi člani Vélikega sveta udeležujejo zasedanj plenarnega zbora.

11. Častiti oče general, prior Vélike kartuzije, je generalni minister celega Reda. Izvoli ga zbor volivcev Vélike kartuzije; vendar dobi izvolitev pravno moč šele potem, ko jo sprejme kolegij priorjev, prioric ter rektorjev po naslednjem postopku.

12. Po izvolitvi obvestita oba števca glasov priorje, priorice in rektorje, da se zberó v Veliki kartuziji ter izvolitev sprejmejo ali zavrnejo. Ako jo zavrnejo, lahko zbor volivcev v Kartuziji, če želi, izvede ponovne volitve. Ako pa zgoraj imenovani kolegij izvolitev spet zavrne, ali če se volivci v Kartuziji odrečejo ponovnim volitvam, tedaj ima kolegij pravico predlagati tri druge menihe, izmed katerih naj zbor volivcev v Kartuziji izvoli generala. Tako izvoljeni kandidat že ima potrebni pristanek kolegija.

Kdorkoli je izvoljen za generala, te službe ne more odkloniti.

13. V času med kapitljema naj izvršuje general oblast generalnega kapitlja, kadarkoli to zahteva blagor Reda pa zadeve ni moč odlagati do naslednjega generalnega kapitlja.

Za take zadeve ima o. general na razpolago svetovalno telo, ki mu pravimo Véliki svèt; sestavljajo ga generalni prokurator ter slovesni profesí, katere izvoli plenarni zbor (prim. 39. 10). Menihi - člani Vélikega sveta bivajo v svojih samostanih in se general z njimi posvetuje, kakor se mu zdi najprimernejše. Če stvar zahteva ali pa je po cerkvenem pravu potrebna privolitev Sveta, jih skliče v Véliko kartuzijo. * (Kan. 68 4 § 1; kan. 686 § 1 - § 3; kan. 688 § 1 - § 2)

14. Oblastí patra generala ni mogoče prenesti na koga drugega, razen s privolitvijo vseh definatorjev in samega generala. Nobeden izmed menihov Vélike kartuzije se ne sme kakorkoli vmešavati v zadeve Reda, bodisi osebne bodisi občestvene, četudi je prejel od kake osebe ali samostana pismeno naročilo; le generalni kapitelj ali pa oče general mu lahko naložita ustrezno dolžnost.

15. Pater general ima kot generalni minister dolžnost ohranjati edinost Reda ter izvršuje redno oblast nad kartuzijankami.

16. Generalni kapitelj, ki mu je pri srcu duhovna rast nunskih samostanov, jim pošilja menihe - vizitatorje (32. 2). V pristojnost generalnega kapitlja ali samega generala spada tudi naloga, da odmenita kartuzijankam nekaj patrov za dušnopastirsko službo, opisano v 25. poglavju Pravil kartuzijank. Eden od njih - imenujemo ga vikar - je predstojnik skupnosti menihov, ki živijo pri nunah ter jim služijo.

Nihče naj ne postane vikar, dokler ne živi v Redu vsaj pet let po slovesnih zaobljubah. Vikarjeva služba traja do naslednjega generalnega kapitlja; sicer mu jo lahko obnovijo, a tako, da ne bo služboval v istem samostanu več kot deset let zapored.

Navodil v 25. poglavju Pravil kartuzijank glede članov vikariata ni mogoče spreminjati brez predhodne odobritve generalnega kapitlja menihov.

17. Definatorij ničesar ne odloča v zvezi z vizitatorjem in vikarji pri nunah, dokler se ni o tem posvetoval s prioricami oče general ali pa definatorij.

18. Generalnega kapitlja kartuzijank se udeležujejo oče general, vizitator ter konviziatorji pri nunah, da jim morejo pomagati z nasvetom. Ako bi kako glasovanje plenarnega zbora ogrozilo edinstvo Reda ali poglobitve redovne navade, lahko general, ki predseduje zborovanju, tako glasovanje razveljavi.

19. Vsi, ki imajo v Redu kako oblast, naj jo vedno izvršujejo v duhu Cerkve in po njenih postavah kot vrhovnem merilu za pravilno umevanje redovnih izročil. Priorji pa, ki so jim njihovi podrejeni dolžni takojšnjo poslušnost, naj jim sami dajejo lep zgled, s tem da se voljno podrejajo odredbam generalnega kapitlja ali generala in jih pred menihi nikoli ne grajajo.

Z namenom, da se pospešuje občestvo našega Reda z vrhovnim poglavarjem Cerkve, pošilja oče general vsakih šest let Apostolskemu sedežu kratko poročilo o stanju in življenju Reda.²⁰⁸

32. poglavje: **Kanonični obisk - vizitacija**

1. V trajni skrbi za ljubezen in mir ter izpolnjevanje redovnih pravil v naših samostanih je generalni kapitelj odločil, da vsaki dve leti pošlje v vse redovne hiše vizitatorje, ki naj jim izpričajo pozornost Reda ter razpolagajo s potrebnimi polnomočji, če je treba kje urediti to ali ono sporno zadevo.

2. Na vsakem generalnem kapitelju določijo in vpišejo v zapisnik priorje, sposobne za to nalogo, da z rednim pravom pregledajo nekaj hiš. Imenujejo pa tudi vizitatorja pri nunah, ki bo skupaj z menihom, določenim od generalnega kapitlja, pregledal njihove samostane.

3. Veliko kartuzijo in domače samostane vizitatorjev naj redno pregledajo tisti vizitatorji, ki jih za to določi generalni kapitelj; vendar nihče ne sme vizitirati nekoga, ki je nedavno vizitiral njegov samostan. Tudi na to pazimo, da ne bo kdo vizitiral hiše svojih zaobljub najmanj deset let potem, ko jo je zapustil. Ako se zgodi, da vizitatorji, določeni od generalnega kapitlja, ne morejo pregledati samostanov, ki so jim poverjeni, je dolžnost očeta generala, da imenuje druge, ki jim pravimo komisarji (poverjeniki). Pater general naj tudi poskrbi, da bodo na primeren način pregledani tisti samostani, ki še niso kanonično ustanovljeni.

4. Oblika vizitacije je opisana drugje (40. poglavje).

V želji, da izkoristi čas vizitacije kot ugodno priložnost za sprejem Božje milosti, bo samostanska skupnost z vero sprejela vizitatorja ali komisarja, ki sta vendarle pooblaščenca generalnega kapitlja ali samega generala. Vsak menih jima bo ustrezljivo pomagal izpolniti naloženo dolžnost. Vizitatorja in menihi naj torej ukrenejo vse, da bo nastalo med njimi ozračje zaupanja.

5. Prvenstvena naloga vizitatorjev je, da menihe sprejemata z bratsko ljubeznijo ter jih nadvse pazljivo poslušata. Zatem pa naj vsem prizadevno pomagata, da bodo z večjim žarom darovali Bogu in bratom sebe ter vse, kar dobrega zmorejo.

6. Svoje službe naj ne opravljata kot sodnika, marveč kot brata, katerima vsak, ki ima težave in je v stiski, lahko odkrije svoje srce brez bojazni, da bo izdan. V tako važni zadevi naj se jima ne mudi; ravnata naj umirjeno.

7. Z vizitatorjema se lahko vsak odkrito pogovori o zadevah, glede katerih meni, da potrebuje presojo ali nasveta, najsi gre za njegove osebne skrbi ali za skupnost. Prav tako jima lahko posreduje kakšen pameten predlog v prid skupni blaginji.

8. Preden spregovorimo o drugem menihu, se v srcu obrnimo k Bogu; saj bomo toliko bolj sposobni udejanjati resnico v ljubezni,²⁰⁹ kolikor bolj bomo poslušni Svetemu Duhu. Kdor je dober in miren, ne bo

²⁰⁸ ZCP, kan. 592 §1.

²⁰⁹ Prim. Ef 4, 15.

nikogar sumničil. Pogosto je primerneje kar molčati, kot pa izgubljati besede o zadevah, ki jih ni moč dokazati, ali o malenkostih ali pa o slabostih tistih, ki so že na poti k popolnšanju.

9. Vizitatorja se osebno pogovarjata z vsakim menihom; srečata pa se tudi s celotno skupnostjo, zlasti ob prvi in zadnji seji vizitacije.

Da bo vizitacija z Božjo pomočjo obrodila trajne sadove, naj storita vse, da si bo skupnost sama osvojila nalogo duhovne prenovе.

10. Vizitatorja naj ugotovita, kako živi samostanska skupnost; ali je v času od prejšnje vizitacije kaj napredovala in ali so nastale medtem kakšne težave. Vse skupaj naj spodbudita k izpraševanju vesti, ali zvesto izpolnjujejo redovne navade - po duhu in po vsebini -, kot jih razlagajo Pravila. Pregledata naj tudi samostanski proračun ter ugotovita, kako se uveljavlja evangeljsko uboštvo. Ako naletita na kakšna pretiravanja, naj pokažeta pot in sredstva k dosegu zdrave mere. Skupaj z menihi, zlasti s priorjem, naj si prizadevata izoblikovati odločbe, ki bodo skupnosti pomagale k večji zvestobi na poti njenega poklica.

11. Preden odpotujeta, naj vpišeta v zapisnik vizitacije smernice in odločitve, namenjene skupnosti, s preprostimi in vsem razumljivimi besedami. V skrbi, da bo skupnost brez zastojev nadaljevala pot k Bogu, jo po potrebi opomnita na kakšno točko, ki je bila naznačena že v zapisniku predhodne vizitacije.

Pogosto je prav in primerno, da prej obvestita priorja o nameravanih odločitvah ter slišita še njegove pripombe. Potrebno je namreč, da sta vizitatorja seznanjena z dušnopastirskimi namerami, s katerimi prior vodi menihe, da ga pri tem dejavno podpreta.

12. Nikogar ne smeta grajati ali glede njega kaj odločati, ne da bi ga prej poslušala. Ako presodita, da nekdo potrebuje primerno spodbudo, mu zadevo z živo besedo pojasnita, da bo doumel njun namen. Končno naj ne zapustita samostana, dokler se ne prepričata, da je skupnost prav razumela namere in odredbe, zapisane v karti.

13. Kogar sta vizitatorja opomnila, naj nikar ne skuša dognati, kdo ga je zatožil. Prepričan naj bo, da je bilo vse storjeno iz ljubezni, pa naj zato tudi sam vse sprejme z ljubeznijo in ponižnostjo. Svoje napake naj prizna, se poboljša in poslej živi bolj s pametjo. Ako izve, da je ta ali oni zoper njega pričal, naj mu nikakor ne očita, ne z besedo ne z dejanjem. Zlasti prior naj gleda, da se ne bo nad kom maščeval ali mu kazal zamero; rajši naj bo drugim zgled ponižnosti in notranje prenovе.

14. V zelo resnem primeru moreta vizitatorja odstaviti priorja, vendar se morata poprej po možnosti posvetovati z generalom. Nosilec službe, ki sta ga vizitatorja odstavila, ne more biti postavljen nazaj v svojo obedienco brez dovoljenja generalnega kapitlja ali očeta generala.

15. Vizitatorja sta tudi dolžna skrbeti, da se bodo smernice, ki sta jih dala med vizitacijo, potem res izvajale. V ta namen razpolagata izven vizitacije z isto oblastjo kot med vizitacijo, le da ne moreta več odstavljati nosilcev služb in da se jima ni treba vračati v vizitirani samostan, če res ni nujno.

16. Vizitatorja se morata tudi potruditi, da se bodo v samostanih izvajale smernice generalnega kapitlja. Razpolagata vrh tega z oblastjo generalnega kapitlja v vseh nujnih primerih, pri katerih se ni mogoče posvetovati s patrom generalom.

17. Vizitatorja odločata skupno. Ako pa je kateri od njiju zadržan, lahko odloča drugi sam; če se le da, naj poprej vpraša za svet svojega tovariša.

18. Ker pa je od uspeha vizitacije v mnogočem odvisen napredek samostanov, naj bodo vizitatorji vestni in prizadevni in naj se nikar ne zadovoljijo le z zunanjim izpolnjevanjem svoje službe. Pred očmi naj imajo edinole dušni blagor, pa naj zato ne štedijo ne s časom ne z močmi, da bo njihovo obiskovanje množilo mir in Kristusovo ljubezen v srcih.

33. poglavje: Spreobrnitev življenja

1. Pred nami je vzvišena pot: sveta oblika življenja, ki smo jo podedovali od naših očetov. Z nje kaj lahko zabredemo, ne le z očitnimi prestopki, temveč že po naravni teži stvari, ki se z rabo obrabljuje. Ker pa Bog daje milost ponižnim,²¹⁰ se najraje zatekajmo k njemu ter se nepopustljivo bojujmo za to, da se izvoljeni božji vinograd ne sprevrže v puščo.²¹¹

2. Ohranitev našega redovnega ideala je prav gotovo bolj odvisna od osebne zvestobe kakor pa od rastočega števila predpisov, prilagajanja običajev ali tudi od prizadevnosti priorjev. Prav malo bi namreč koristilo izpolnjevati odredbe predstojnikov ter se še tako zvesto držati črke Pravil, če ne bi znali živeti pod vodstvom Svetega Duha in mu s srcem slediti. Menih, ki od vsega začetka svojega novega življenja živi v samoti, je prepuščen lastnim odločitvam. Ker pa ni več otrok, ampak mož, naj se ne prepušča muhavosti, marveč naj raje preverja, kaj je Bogu všeč,²¹² in se tega svobodno drži. Tako naj trezno in modro uživa svobodo božjih otrok, glede katere bo moral dajati odgovor Gospodu. Nihče pa naj ne misli, da je sam dosti razumen.²¹³ Kdor namreč ne mara odpreti srca kakemu izkušenemu voditelju, se je bati, da izgubi čut za zdravo mero, pa bo hodil prepočasno ali se bo izčrpal od naglice ali pa počivajoč zadremal.²¹⁴

3. Kako bi pač mogli izpolnjevati svojo službo sredi božjega ljudstva kot žive, Bogu prijetne žrtve,²¹⁵ ako bi se zavestno oddaljevali od Kristusa, Božjega Sina, ki je obenem življenje in najpopolnejša žrtev, bodisi s popuščanjem lastni sebičnosti ali pa z vdajanjem razmišljenosti, klepetavosti ter praznim skrbem in opravkom? Ali če bi, polni samoljubja, tičali v celici kot ujetniki lastne bede?

Zato si močno prizadevajmo - s preprostim srcem in čistim mišljenjem - ustaliti svoje misli in čustva v Bogu. Vsakdo naj pozabi nase in na vse, kar ostaja za njim, ter hiti proti cilju po nagrado, h kateri nas od zgoraj kliče Bog v Kristusu Jezusu.²¹⁶

4. Če pa kdo ne ljubi brata, ki ga vidi, kako neki bo ljubil Boga, katerega ne vidi?²¹⁷ Ker so bratski odnosi med ljudmi sad medsebojnega spoštovanja na osebni ravni, se nam, ki bivamo v božji hiši, prav gotovo spodobi, da drug drugemu izpričujemo ljubezen, ki izhaja iz Boga. Zato ljubeznivo sprejemajmo sobrate kot svoje življenjske tovariše ter se s srcem in umom skušajmo vživeti v njihove značajske poteze in darove, najsi bodo še tako različni od naših. Kajti sovraštvo, prepiri in kar je še takega se porajajo največkrat iz preziranja osebnosti bližnjega.

5. Varujmo se vsega, kar bi utegnili motiti blagoslov miru; predvsem pa nikar ne govorimo zlonamerno o svojem bratu. Če nastane v samostanu kak razdor med menihi ali pa med njimi in priorjem, poskušajmo potrpežljivo in ponižno storiti vse, da se stvar z ljubeznijo uredi doma, preden jo spravimo pred vizitatorja, generala ali generalni kapitelj. Bolje je namreč, da samostanska družina sama s skupnim prizadevanjem vseh poskrbi za ohranitev miru. V takem primeru je priorjeva dolžnost, da nastopa kot brat, ne pa kot gospodovalec; in če je krivda na njegovi strani, naj jo prizna ter se poboljša.

6. Res, od priorjev je kar najbolj odvisno, ali bo redovni duh v naših samostanih pešal ali pa se krepil. Zato naj prednjačijo z osebnim zgledom ter učijo prej z dejanjem kot z besedo; naj si ne drznejo govoriti

²¹⁰ Prim. Jak 4, 6.

²¹¹ Prim. Jer 2, 21.

²¹² Prim. Ef 4, 14; 5, 10.

²¹³ Prim. Rim 12, 16.

²¹⁴ Sv. Hieronim, Pismo Rustiku; Ep 125, 9. - PL 22, 1077.

²¹⁵ Prim Rim 12, 1.

²¹⁶ Prim. Flp 3, 13-14.

²¹⁷ 1 Jn 4, 20.

česa takega, kar bi Kristus sam ne maral po njih izreči. Z vnemo za molitev, molk in bivanje v celici naj si pridobivajo zaupanje podrejenih; z njimi naj živé v pristnem občestvu ljubezni. Blagohotno in skrbno naj se zanimajo za življenje menihov v celici ter za njihovo duhovno stanje, da bodo mogli v kali zatreti njihove skušnjave, preden se razbohottijo v taki meri, da je čas za zdravljenje zamujen.

7. Dandanes je treba prav posebno paziti na to, da se ne prilagodimo miselnosti tega sveta.²¹⁸ Povsem nasprotno našemu življenjskemu stanu bi bilo, ako bi hlatali za udobjem in se mu naglo privajali, posebno če se zavedamo, da novost kliče po novosti. Sredstva, ki nam jih naklanja božja Previdnost, niso za to, da bi si z njimi ustvarjali udobno življenje. Pot k Bogu je lahka, a le tedaj, če potujemo razbremenjeni, ne pa obremenjeni. Razbremenimo se torej do take stopnje, da bomo zapustili vse ter se odpovedali celó lastnemu jazu²¹⁹ in tako postali dediči svetega življenjskega sloga naših prvih očetov.

34. poglavje: Naše mesto v Cerkvi

1. Koliko koristi in božanske radosti prinašata ljubiteljem samota in molk v puščavi, vedó le tisti, ki ju poznajo iz lastne izkušnje;²²⁰ toda tega najboljšega deleža²²¹ si nismo izbrali zato, da bi ga sami uživali. Ko smo se oprijeli skritega življenja, se nismo odtegnili človeški družini; s tem da smo prosti edinole za Boga, izvršujemo službo v Cerkvi, kjer je vidno naravnano k nevidnemu, delovanje k zrenju.²²² * (Kan. 674)

2. Če torej zares pripadamo Bogu, se ne zapiramo vase. Nasprotno: duh se odpira, srce se širi vse dotlej, da zmore zaobjeti vesoljno stvarstvo ter Kristusovo zveličavno skrivnost.²²³ Oddaljeni od vseh, pa združeni z vsemi, stojimo pred živim Bogom - v imenu vseh. Ta neposredna in neprekinjena naravnost k Bogu, kolikor pač dopušča človeško stanje, nas na čisto poseben način povezuje z blaženo Devico Marijo, ki jo radi imenujemo kar Mater kartuzijanov.²²⁴

3. Z izpovedovanjem zaobljub v našem izvolitvenem stanu smo naravnani edino k Njemu, ki je,²²⁵ ter tako pričujemo svetu, pretirano zapletenemu v zemeljske stvarnosti, da razen Njega ni boga. Naše življenje razodeva, da so nebeške dobrine prisotne že na tem svetu, vnaprej naznanja vstajenje in na neki način že uresničuje prenovljenje sveta.²²⁶

4. Končno se s pokoro udeležujemo Kristusovega zveličavnega delovanja. On je odrešil človeški rod iz zatiralskega suženjstva v verigah prestopkov zlasti s prošnjami, ki jih je daroval Očetu, ter z lastno žrtvijo. Ko se torej skušamo vključiti v to jedro Kristusove odrešenjske službe, na odličan način opravljamo apostolsko dejavnost, četudi se pri tem ne spuščamo v dejavnost.²²⁷

5. Zatorej darujmo v hvalo Bogu - s tem posebnim namenom je bil ustanovljen samotarski kartuzijanski red²²⁸ - neprestano češčenje, kadar spokojno bivamo v celici in kadar se trudimo z delom. Tako bomo, posvečeni v resnici, pravi čistilci, kakršne hoče imeti Oče.²²⁹

²¹⁸ Prim. Rim 12, 2.

²¹⁹ Prim. Mt. 16, 24 - Gvigo, Misli, št. 56.

²²⁰ Sv. Bruno, Pismo Raulu, 6.

²²¹ Lk 10, 42.

²²² Prim. 2 Vat, B 2.

²²³ Prim. Pij XII., Radijski nagovor 19. julija 1958, AAS 1958, 586.

²²⁴ Pavel VI., Pismo *Optimam partem*, 18. aprila 1971.

²²⁵ Prim. 2 Mz 3, 14.

²²⁶ Prim. 2 Vat, C 44, 3.

²²⁷ Prim. Janez XXIII., Pismo *Causa praeclara*, 16. julija 1962, AAS 1962, 568.

²²⁸ Prim. Inocenc II., Bula z odobritvijo za Cons. Cart., 22. decembra 1133.

²²⁹ Prim. Jn 17, 19; 4, 23.

35. poglavje: Pravila

1. Poslušajmo ter radi premišljajmo nauk naših očetov, ki je v teh Pravilih dobil prenovljen izraz in prilagojeno vsebino. Ne zapuščajmo ga, pa nas bo varoval; ljubimo ga, pa nas bo ohranjal!²³⁰ Je namreč oblika ter vidno znamenje svetosti, za katero je vsakega od nas namenil Bog. Toda Duh, ki oživlja,²³¹ ne dopušča, da bi se ustavljali pri zapisu; kajti ta Pravila nas usmerjajo k enemu samemu cilju: hoditi po evangelijski poti k Bogu ter rasti v spoznanju ljubezni, ki se razširja na vse.²³²

2. Niti generalu niti komurkoli drugemu ni dovoljeno, da bi kaj odvezel ali dodal običajem, zapisanih v Pravilih, ali pa našim bogoslužnim navadam, če ni tako sklenil generalni kapitelj. Povrhu velja, da je mogoče vnesti spremembe v Osnovna vodila - to so prve štiri knjige teh Pravil - samo s soglasjem Apostolskega sedeža.²³³

Če pa bi nastal kak dvom, se je možno in tudi potrebno posvetovati z generalnim kapitljem ali očetom generalom, ako je dvomni primer tak, da zahteva odločujoč odgovor. Takemu odgovoru, ki naj zagotovi ohranitev redovne discipline, so se dolžni podrediti vsi. Končno veljavna interpretacija Osnovnih vodil pa pripada Svetemu sedežu.

Brez dovoljenja in odobrenja generalnega kapitlja ali očeta generala ne sme iziti nobena oblika Pravil in redovnih liturgičnih knjig v kateremkoli jeziku.

3. V zadevah, ki jih Pravila izrečno ne omenjajo, naj razsoja prior, vendar tako, da njegove odredbe ne bodo v nesoglasju s Pravili. Ob takih ali drugačnih priložnostih pa nočemo, da bi priorji zlahka spreminjali spoštovanja vredne redovniške običaje v svojih hišah; toda ti običaji nikoli ne smejo prevladati nad Pravili.

4. Da se Pravila ohranijo v srcu, jih vsako leto preberemo pred menihi. Kadar med branjem naletimo na kako točko, ki jo premalo izpolnjujemo, naj vsakdo skrbno pretehta, kako bi se stvar mogla in morala izboljšati. Če je krivda na strani priorja, naj ga - kot je pri opominjanju priorja splošna navada - vikar ali kdo od starejših in razsodnejših menihov na samem spoštljivo opomni, da se je dolžan popraviti. Ako pa so grajo zaslužili drugi, naj jih prijavijo priorju, da jih pripravi k pobolšanju. Če pa niti potem ne pride do izboljšanja ter je zadeva resna, sta dolžna posredovati vizitatorja, po potrebi pa celó general ali generalni kapitelj.

5. »Če je tvoj brat zagrešil napako, pojdi in ga posvari na štiri oči!«,²³⁴ pravi Gospod. To pa zahteva kar največjo ponižnost in previdnost ter utegne prinesiti več škode kot koristi, ako opomin ne prihaja iz čiste bratske ljubezni, ki ji ne gre za svoj prav. Sicer pa naj bo vsakdo toliko ponižen, da prepusti opominjanje priorju, vikarju ali prokuratorju, ki bodo nalogo opravili po svoji vesti in razsodnosti.

6. Prior se je dolžan truditi za vestno izpolnjevanje Pravil v samostanu. Njihova vsebina naj prežema njegovo mišljenje, tako da bo znal v vseh okoliščinah zadeti bistvo redovnega duha, zavedajoč se, da je kot prior postavljen za služabnika Pravil, a ne v pogubo, temveč v prid svojim bratom.

7. Menihi pa naj se z zavestjo odgovornosti podrejajo Pravilom. Služijo naj ne na lep videz, kot da bi se hoteli prikupiti ljudem, marveč s preprostim srcem in v strahu božjem.²³⁵ Zavedajo naj se, da je neupravičeno pridobljen spregled - neveljaven. Navodila in opomine starejših, zlasti priorja, ki opravlja

²³⁰ Prim. Prg 4, 6.

²³¹ Jn 6, 64.

²³² Prim. Pravilo sv. Benedikta, Prolog.

²³³ ZCP, kan. 587 § 2.

²³⁴ Prim. Mt 18, 15.

²³⁵ Kol 3, 22.

dolžnost božjega namestnika, naj s krotkim srcem poslušajo ter spolnjujejo. In če ga kdaj po človeško polomijo, naj ne odklanjajo s trmo poboljšanja, da se jih ne polasti hudič.²³⁶ Rajši naj se s prizadevanjem za poslušnost vrnejo k Njemu, od kogar se je človek nekoč oddaljil z nemarnostjo za poslušnost.²³⁷

8. Ob pogledu na vse dobrote, ki jih je pripravil Gospod tistim, katere je poklical v puščavo, se radujmo skupaj z našim očetom svetim Brunom, da smo dosegli pokoj v skitem pristanu, kjer smo povabljeni, da vsaj nekoliko okušamo brezprimerno lepoto najvišje Dobrote. Veselimo se torej svoje srečne usode in bogatih darov božje milosti,²³⁸ obenem pa se zahvaljujmo Bogu Očetu, ki nas je usposobil, da smo vredni prejeti delež svetih v svetlobi.²³⁹ Amen.

²³⁶ Prim. Ef 4, 27.

²³⁷ Pravilo sv. Benedikta, Prolog.

²³⁸ Prim. Sv. Bruno, Pismo bratom, 2; Pismo Raulu, 16.

²³⁹ Prim. Kol 1, 12.